

Θήβα

Οι αρχαίες δομές

ως μέσο ανάπτυξης

της σύγχρονης πόλης

Θρουμολοπούλου Σταματία
Τσατήρα Μαρία

Επιβλ. Καθηγητής: Γκανιάτσας Β.
Σύμβουλοι: Μπελαβίλας Ν.
Μωραΐτης Κ.

Θήβα:

Οι αρχαίες δομές ως μέσο ανάπτυξης της σύγχρονης πόλης

Θήβα: Οι αρχαίες δομές ως μέσο ανάπλασης της σύγχρονης πόλης

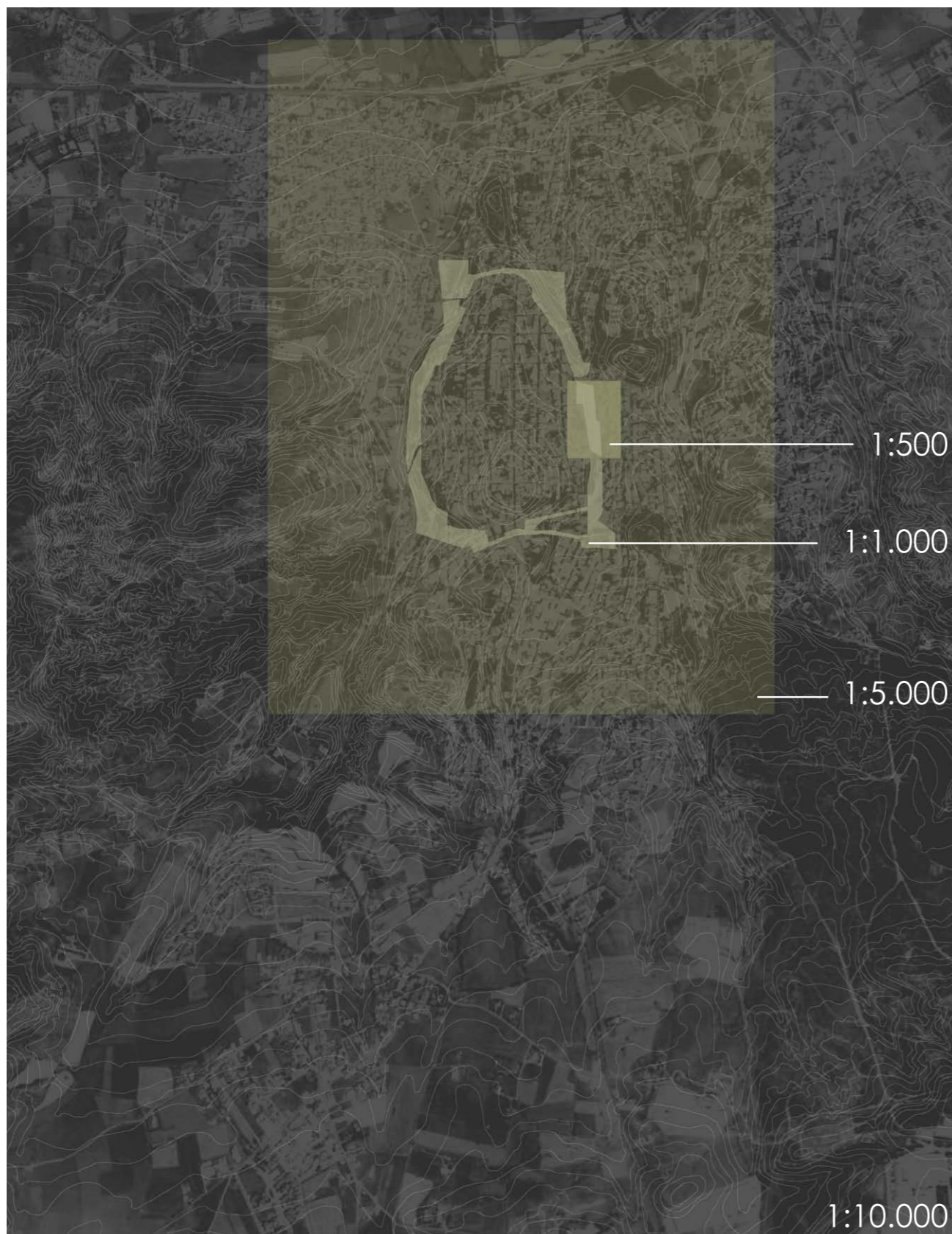
Για την εκπόνηση της διπλωματικής μας εργασίας αποφασίσαμε να ασχοληθούμε με την περίπτωση της πόλης της Θήβας, μιας επαρχιακής πόλης 30.000 περίπου κατοίκων, η σημερινή κατάσταση της οποίας παρουσιάζεται ως ένα σύνθετο και πολυεπίπεδο πρόβλημα.

Προσεγγίζοντας αυτό το πρόβλημα υπό τη μορφή διπόλου, από τη μία, η Θήβα είναι μία πόλη με μακρά ιστορία, μία εκ των αρχαιότερων πόλεων της Ελλάδος, συνεχόμενης κατοίκησης 4.500 χρόνων. Οφείλει τη γένεσή της στο ιδιαίτερο ανάγλυφό της, αποτελούμενο από ρέματα και αλληπάλληλες σειρές λόφων, που προσέφεραν θέσεις ικανές για οχύρωση. Στον αντίποδα, βρίσκεται η εικόνα της σημερινής πόλης, μιας τυπικής επαρχιακής πόλης, η οποία εξαπλώνεται άναρχα υπερκαλύπτοντας το ανάγλυφο, και παραγκωνίζοντας τους ελεύθερους χώρους πρασίνου και τα αρχαιολογικής σημασίας τοπία και μνημεία, μειώνοντας έτσι τη (πολιτισμική και φυσική) διδακτική και αισθητική τους αξία. Επιπλέον, κατακλυζόμενη από το τυποποιημένο πλέον προϊόν της αστικής πολυκατοικίας, γίνεται ολοένα και περισσότερο δυσλειτουργική για τον κάτοικο, παρουσιάζοντας μια εικόνα "τσιμεντοποίησης" με περιοχές έντονης εγκατάλειψης και υποβάθμισης.

Στόχος της εργασίας αυτής είναι να συντεθούν τα στοιχεία της πόλης -ρέματα, ανάγλυφο, αρχαιολογικοί χώροι, μνημεία, σύγχρονη πόλη- ως ένα πολιτιστικό τοπίο, ένα μνημείο εν ζωή, ώστε η πόλη να μπορέσει να ανακτήσει την από καιρό χαμένη ταυτότητά της, και να αναδιοργανωθεί με βάση αυτή και το λανθάνον δυναμικό της, με τελικό σκοπό να γίνει περισσότερο βιώσιμη για τον σύγχρονο κάτοικο, πιο ελκυστική για τον επισκέπτη, καθώς και ένα πεδίο ενδιαφέροντος και περαιτέρω μελέτης σε επιστημονικό επίπεδο.

Η λύση που προτείνεται είναι αυτή της αυτοανάπλασης, όπως μαρτυρά και ο τίτλος της εργασίας, όπου οι δομές της αρχαίας πόλης, επιστρατεύονται για την ανάπλαση της σύγχρονης. Εδώ θα πρέπει να διευκρινιστεί ότι με τον όρο αρχαίες δομές, νοούνται τόσο οι πολιτισμικές δομές, στοιχεία που έχτισε ο άνθρωπος, όπως τα τείχη, εσωτερικά και εξωτερικά, όσο και οι φυσικές δομές που δημιούργησαν τις κατάλληλες προϋποθέσεις για την εγκατάσταση του οικισμού, όπως τα πρανάη και τα ρέματα.

Η ιδέα αυτή της αυτοανάπλασης επιστρατεύεται σε τέσσερα διαφορετικά επίπεδα εστίασης (χάρτης αριστερά) με σκοπό την πιο ολοκληρωμένη επίλυση του θέματος. Αρχικά, σε επίπεδο ολόκληρης της πόλης, προτείνεται η αναδιοργάνωση της οικιστικής επέκτασης με βάση τις γραμμές του αναγλύφου και του αρχαίου εξωτερικού τείχους, και η χάραξη των παραρεμάτιων περιοχών, διαμέσω των οποίων γίνεται η ένωση των περιστατικών δασών με το αστικό πράσινο και τις πλατείες (1.10.000). Εν συνεχεία, σε επίπεδο της ακρόπολης της Θήβας (Καδμεία), προτείνεται η ανάπλαση των ρεμάτων Δίρκης και Χρυσορρόα που διαμορφώνουν τον κεντρικό αυγόσχημο λόφο και η αξιοποίησή τους για τη δημιουργία ενός δακτυλίου αρχαιολογικής διαδρομής. Ο δακτύλιος αυτός επιχειρεί τη σύνδεση με το εσωτερικό της Καδμείας και με τις γύρω περιοχές, τόσο για την πληρέστερη ενοποίηση των αρχαιολογικών χώρων, όσο και για την εξυπηρέτηση των σύγχρονων αναγκών. (1.5.000) Το τρίτο και κυριότερο επίπεδο είναι η ανάπλαση αυτού του δακτυλίου, που αποτελεί και τη ραχοκοκκαλιά της αρχαιολογικής ενοποίησης με βασικό άξονα την ανάδειξη του ιστορικού-φυσικού τοπίου (ρέματα, πρανάη, αρχαίες δομές)

εισαγωγή	4	
περιεχόμενα	6	
ιστορική εξέλιξη Θήβας	9-10	01
η σύγχρονη πόλη	11-12	02
λογική επίλυσης οικιστικής επέκτασης	13-14	03
πρόταση οικιστικής επέκτασης	15-16	04
η φυσιογνωμία της σύγχρονης πόλης	17-18	05
η λειτουργία της σύγχρονης πόλης	19	06
λογική εσωτερικής οργάνωσης	20	07
πρόταση οργάνωσης περιοχών ανάπλασης	21-22	08
καταγραφή κατάστασης δακτυλίου	27-28	09
συνθετικά εργαλεία	29-30	10
masterplan	32	11
τομές επί του δακτυλίου	33	12
λογική επίλυσης ζωνών	35-36	13
χειρισμός αρχαίων δομών (ρέματα - δρόμοι - αρχαία τείχη)	37-40	14
χειρισμός δέντρων	41-42	15
εστίαση στο τμήμα της λαϊκής αγοράς	43-48	16
φωτογραφίες μακετών	49-55	17
επίλογος	56	
βιβλιογραφία	58	

Θήβα 2002 μ. Χ.

Θήβα δέντρο φυλλοβόλο
ριζωμένο σε αίγλης αρχαίας το αόρατο μούλιασμα
κάτω απ' την άσφαλο μια πήχη
η επτάπυλος κοιμάται μεγάλη μητέρα
-σταλαγματιές μέρες χρυσές, γλυκό νανούρισμα
στολισμένη, περήφανη
λάρνακες, χαμένοι θησαυροί και πήλινα
και των οστών το σιγαλό μουρμούρισμα-

Και συ μονάκριβη κόρη
στα χέρια ευχής της νεκρής ανεμίζεις σημαία ζωής
με δρόμους, αυτοκίνητα και τέντες
με τζιν και δίκοπους σταθμούς
με μπαρ, στρατόπεδα κι ανέμελα σχολεία
αλλοιωμένη, δίχως πρόσωπο
από τη κίτρινη που σωρεύεται σκόνη
κι από των ζωντανών την αμνησία

Και συ πικρή γεροντοκόρη
που γάμο λαμπρό μόνο ονειρεύτηκε, ποτέ δεν είδε
και το αγκάλιασμα της δόξας
Τώρα τη μάννα σου φοβάσαι να θυμάσαι
και νύχτα σκάβεις για να χτίσεις, μη δεις το φως της
και μην ακούσεις
ψιθύρους ενός Επαμεινώνδα που επιμένει
στην ίδρυση μιας φάλαγγας ξανά...λοξής!

Γέρο εσύ μαρμάρине
-θροίζου αδιάφορα τριγύρω σου με έγνοιες οι διαβάτες-
τι βλέπουν τ' άσπρα μάτια σου στην ερημιά
στην έκσταση της λήθης;
του δέντρου ετούτου τα χρυσά αποδημητικά πουλιά
θα ξαναρθούν;
θ' απλώσουνε στα πέρατα ποτέ μαντατοφόροι
την είδηση ανάστασης ξανά της επταπύλου;

Γ. Πύργαρης

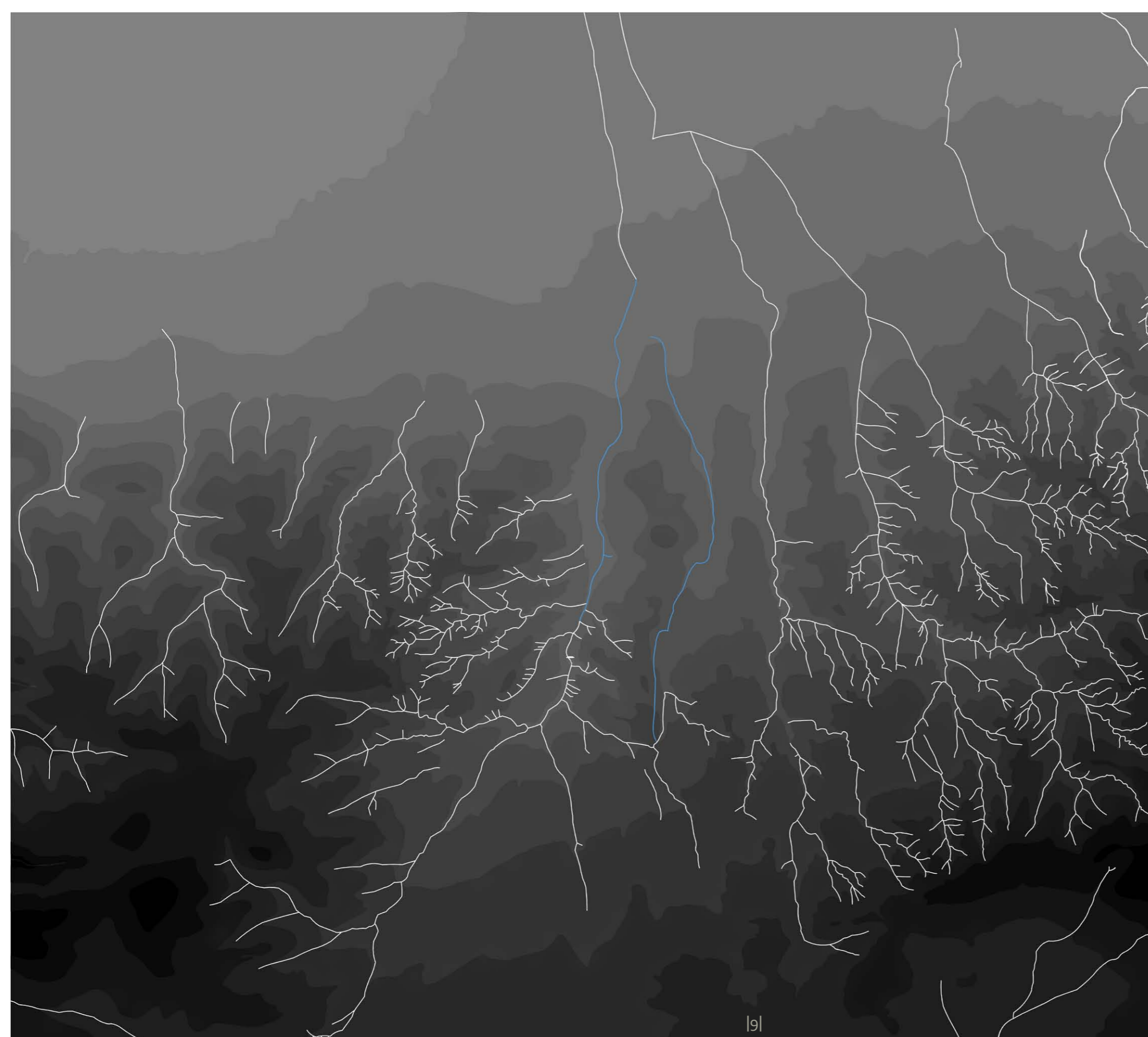

η
ταυτότητα
της
πόλης

Εν αρχή, λοιπόν, είναι τα ρέματα. Ενα σύστημα από 7.500 μέτρα μήκος περίπου ρέματα, ξεκινά από τις βουνοκορφές στα νότια της Θήβας, τέσσερα εκ των οποίων περνούν και διαμορφώνουν το χώρο όπου ξεκίνησε και αναπτύχθηκε η πόλη, ενώ στη συνέχεια ενοποιούνται και καταλήγουν ως μία ενιαία κοίτη στη λίμνη Υλίκη. Από αυτά, τα σημαντικότερα για την πόλη είναι το ρέμα της Δίρκης στα δυτικά και το ρέμα του Χρυσορρόα στα ανατολικά, τα οποία διαβρώνοντας το έδαφος διαμόρφωσαν το χαρακτηριστικό αυγόσχημο λόφο της Καδμείας, ο οποίος αποτέλεσε ανά τα χρόνια τον πυρήνα της πόλης.

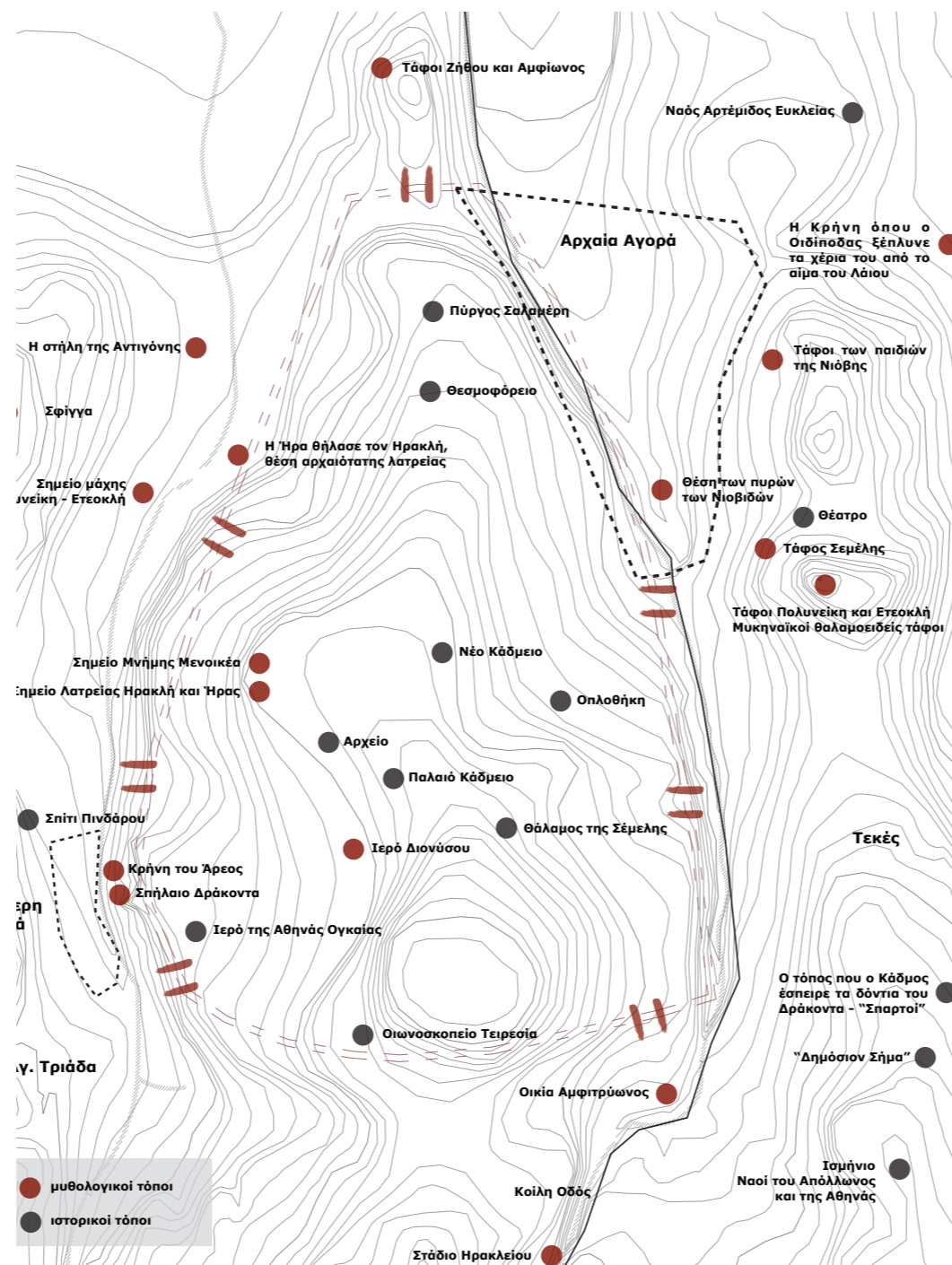
Τα πρώτα ευρήματα ανάγονται στη νεολιθική εποχή, ενώ από τότε η πόλη μεταλλάχθηκε πολλές φορές ανάλογα με τις εκάστοτε επικρατούσες συγκυρίες. Έτσι, σε περιόδους ακμής όπως στα κλασσικά και μηκυναικά χρόνια, η καδμεία αποτελούσε μόνο την ακρόπολη μιας ισχυρής πόλης που εξαπλωνόταν έξω από τα τείχη, ενώ σε περιόδους παρακμής, όπως τον 2ο μ.Χ. αιώνα, όπως αναφέρει χαρακτηριστικά ο Πausanias, ολόκληρη η πόλη περιοριζόταν εντός των τειχών της Καδμείας. Ενδιαφέρον παρουσιάζει το γεγονός ότι η Καδμεία αποτελεί τη μεγαλύτερη σε έκταση μηκυναική ακρόπολη.

Θήβα

Γεωγραφικό διαμέρισμα: Στερεά Ελλάδα
 Νομός: Βοιωτία
 Επίσημος πληθυσμός: 21.211 (2001)

2.800 - 1.900 π.Χ.
 1.900 - 1.600 π.Χ.
 1.000 - 1.100 π.Χ.

Πρωτοελλαδική Περίοδος
 Μεσοελλαδική Περίοδος
 Υστεροελλαδική [Μικηναϊκή] Περίοδος

520 π.Χ.
 479 π.Χ.
 431 - 404 π.Χ.
 424 π.Χ.
 382 π.Χ.
 377 π.Χ.
 371 π.Χ.
 362 π.Χ.
 338 π.Χ.
 336 π.Χ.
 335 π.Χ.
 316 - 315 π.Χ.
 290 π.Χ.
 197 π.Χ.
 171 π.Χ.
 86 π.Χ.

Ίδρυση Βοιωτικής Ομοσπονδίας
 Μάχη Πλαταιών
 Πελοποννησιακός Πόλεμος
 Μάχη του Δηλίου
 Οι Σπαρτιάτες καταλαμβάνουν τη Θήβα
 Ίδρυση Β' Αθηναϊκής Συμμαχίας
 Μάχη στα Λεύκτρα
 Μάχη Μαντινείας - Θάνατος Επαμεινώνδα
 Μάχη στη Χαιρώνεια
 Θάνατος Φιλίππου
 Καταστροφή της Θήβας από τον Μ. Αλέξανδρο
 Ανοικοδόμηση της Θήβας από τον Κάσσανδρο
 Καταλαμβάνεται από τον Δημήτριο τον Πολιορκητή
 Η Θήβα προσχωρεί στους Ρωμαίους
 Διάλυση του Βοιωτικού Κοινού
 Καταστροφή της Θήβας από τον Σύλλα

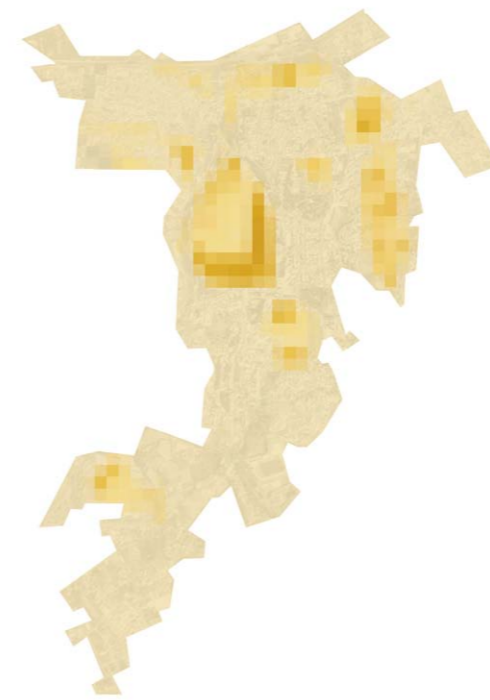
4^{ος} αι. μ.Χ.
 8^{ος} αι. μ.Χ.
 8^{ος} - 12^{ος} αι. μ.Χ.
 1147 μ.Χ.
 τέλος 12^{ου} αι. μ.Χ.
 1204 μ.Χ.
 1480 μ.Χ.
 1687 μ.Χ.
 1821 μ.Χ.
 1828 μ.Χ.
 1858, 1894, 1914 μ.Χ.
 1922 μ.Χ.

Επιδρομή Γόθων
 Η Θήβα ορίζεται πρωτεύουσα του θέματος της Ελλάδας
 Ακμή της Θήβας
 Άλωση της Θήβας από τους Νορμανδούς
 Η Θήβα κατελήφθη από τον Λέοντα Σγουρό
 4^η Σταυροφορία
 Οι Καταλανοί εισέβαλλαν στη Θήβα
 Τουρκοβενετικός Πόλεμος - Κατάληψη της Θήβας από Έλληνες Κλεφταρματωλούς
 Απελευθέρωση της Θήβας
 Μάχη της Πέτρας - Οριστική Απελευθέρωση της Θήβας
 Καταστροφικοί σεισμοί στη Θήβα
 Μικρασιατική Καταστροφή

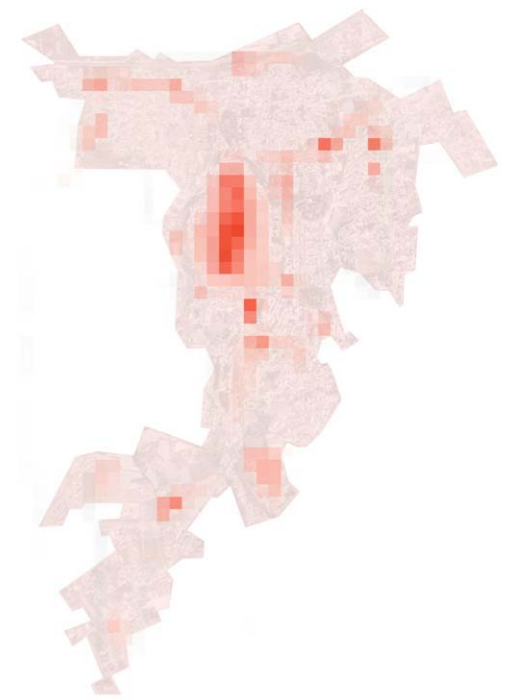

Εν τω χρόνω, γύρω στα 1800 εμφανίζονται οι πρώτοι οικισμοί γύρω από τη Θήβα, το Πυρί, οι Άγιοι Θεόδωροι και το Τάχι, ενώ από τα σημαντικότερα γεγονότα στην ιστορία της Θήβας ως πολεοδομικού συνόλου, είναι η δημιουργία του Προσφυγικού Συνοικισμού με τη Μικρασιατική Καταστροφή, ο οποίος σήμερα έχει ανακηρυχθεί διατηρητέος. Από την πρώτη εμφάνιση αυτών των οικισμών παρατηρείται η σταδιακή ανάπτυξή τους, έως και σήμερα, που έχουν ενωθεί άναρχα με την Καδμεία, με αποτέλεσμα σε αρκετά σημεία να έχει χαθεί το ίχνος της αρχαίας ακρόπολης στη σύγχρονη εικόνα της πόλης.

συγκέντρωση
οικοδομικής δραστηριότητας

συγκέντρωση
ενδιαφέροντος

Όσον αφορά στη λειτουργία της πόλης, το ενδιαφέρον, από άποψη εμπορικών και διοικητικών συναλλαγών όσο και ψυχαγωγίας, φαίνεται να συγκεντρώνεται κυρίως στο χώρο της Καδμείας, και ιδιαίτερα στο κέντρο αυτής, με επακόλουθο την αυξημένη ζήτηση σε κατοικία και επαγγελματικούς χώρους που παρατηρείται τα τελευταία χρόνια. Ετσι, από το 1960 περίπου, με έξαρση τα τελευταία 10 χρόνια, παρατηρείται η έντονη ανοικοδόμηση της Καδμείας, η οποία εντείνεται προς το Νότο και την Ανατολή κατά κύριο λόγο, με πολυώροφες σκληρές πολυκατοικίες που αλλοιώνουν το ανάγλυφο. Μία άλλη τάση ανοικοδόμησης που παρατηρείται στη σύγχρονη Θήβα, είναι η κατοίκηση των γύρω από την Καδμεία λόφων με την κατάληψη περιοπτών θέσεων, που νομιμοποιούν περιοχές κατοικίας που αλλοιώνουν περαιτέρω το ανάγλυφο και καταπατούν περιοχές αρχαιολογικής σημασίας. Οι περιζήτητες αυτές περιοχές που αποτελούνται από διώροφες κατοικίες τύπου "βίλλας", έχουν ως αποτέλεσμα την αντίστοιχη εγκατάλειψη περιοχών, που μένουν ως αστικά κενά και καταλαμβάνονται από μετανάστες. Σήμερα, ένα τέτοιο παράδειγμα αποτελεί ο προσφυγικός συνοικισμός,

Πρώιμη Ελλαδική Περίοδος

Μεσοελλαδική Περίοδος

Ύστερη Ελλαδική Περίοδος

Μυκηναϊκή Περίοδος

Κλασική Περίοδος

Ελλαδική - Ρωμαϊκή Περίοδος

2.500 - 2.000 π.Χ.

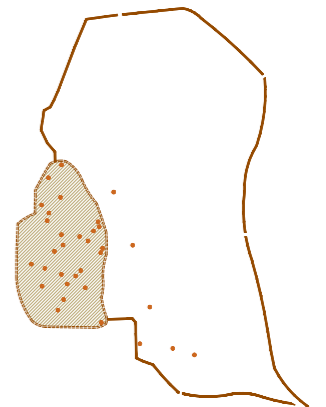
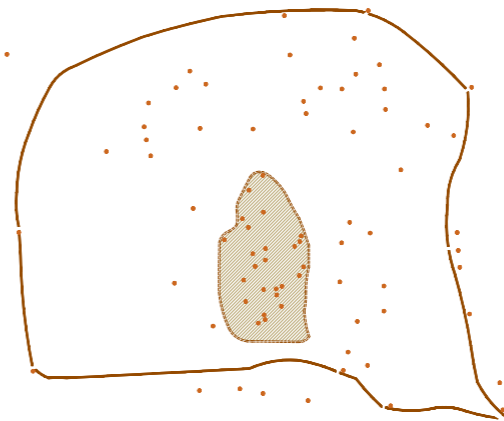
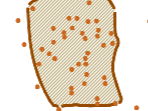
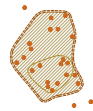
2000 - 1600 π.Χ.

1600 - 1250 π.Χ.

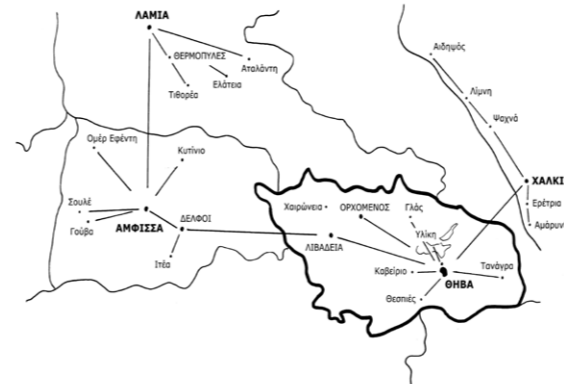
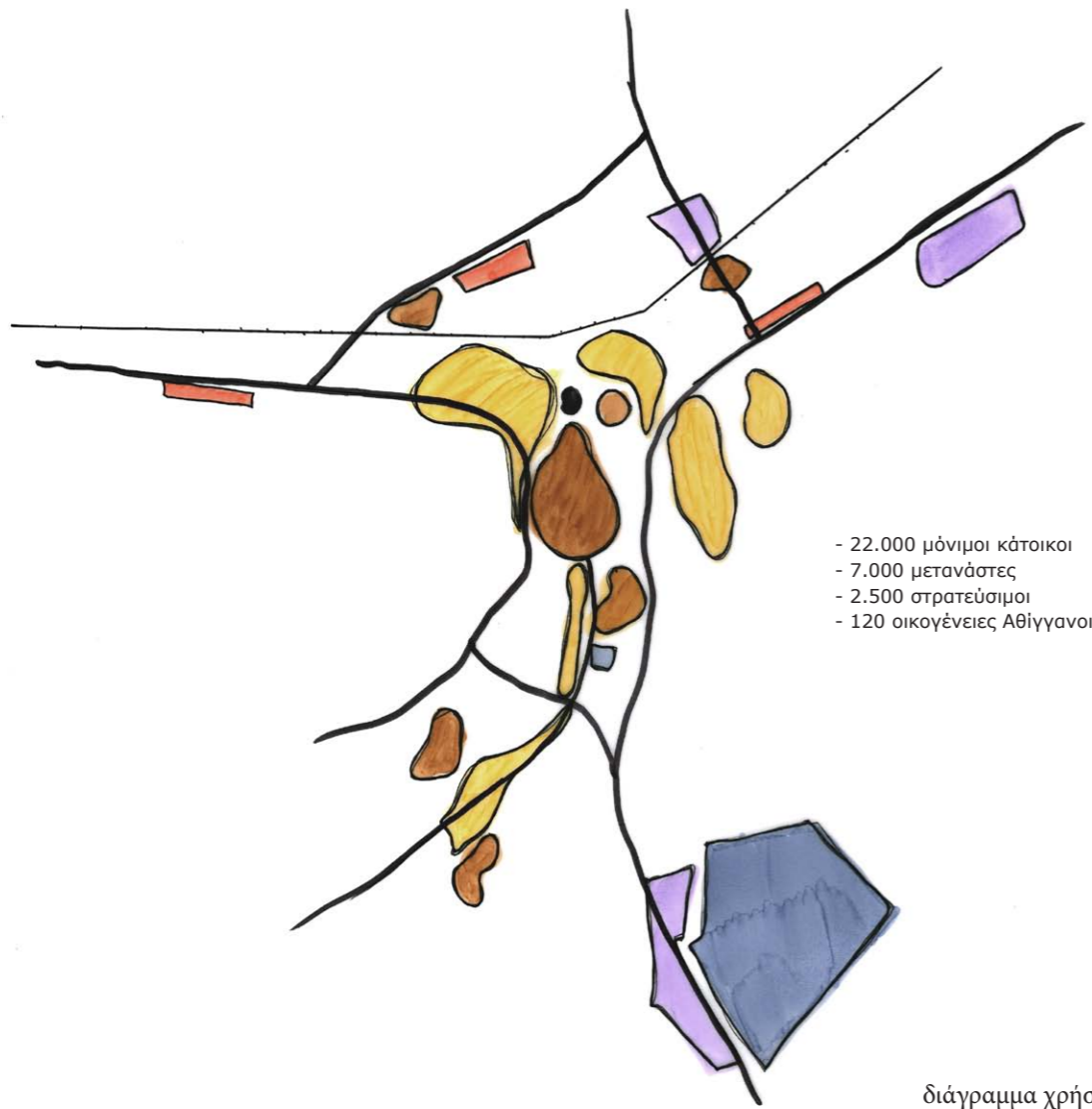
1580 - 1100 π.Χ.

500 - 335 π.Χ.

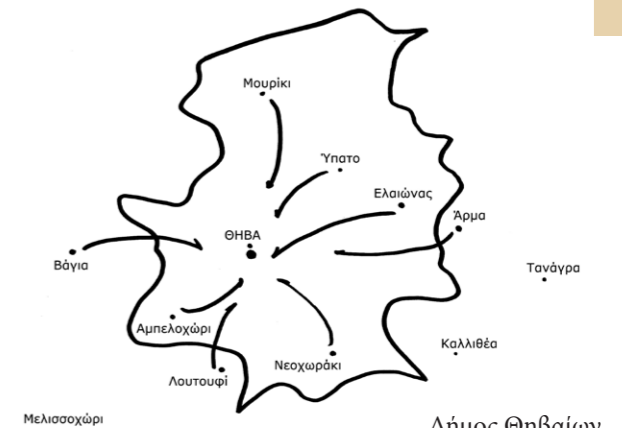
335 π.Χ - 350 μ.Χ.

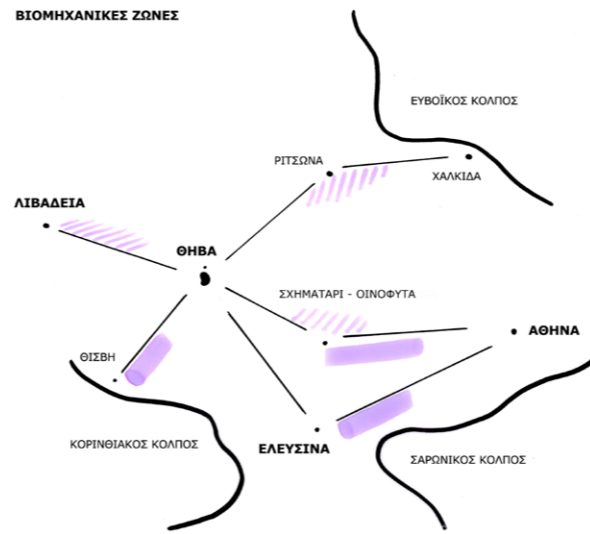

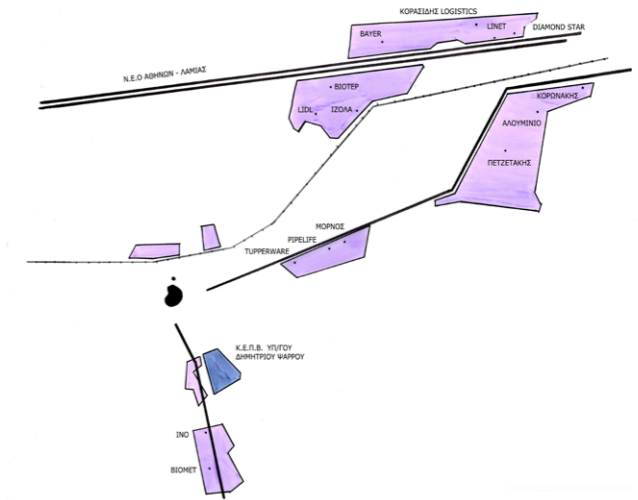
ευρύτερη αρχαιολογική ενοποίηση

Δήμος Θηβαίων

βιομηχανικές ζώνες

βιομηχανικές ζώνες Θήβας

Βυζαντινή και Φραγκική Περίοδος

Περίοδος Τουρκοκρατίας ως την απελευθέρωση

Νεότερα χρόνια

Η Καδμεία με τους γύρω οικισμούς της

Η Θήβα με βάση το Γ.Π.Σ. του 2004

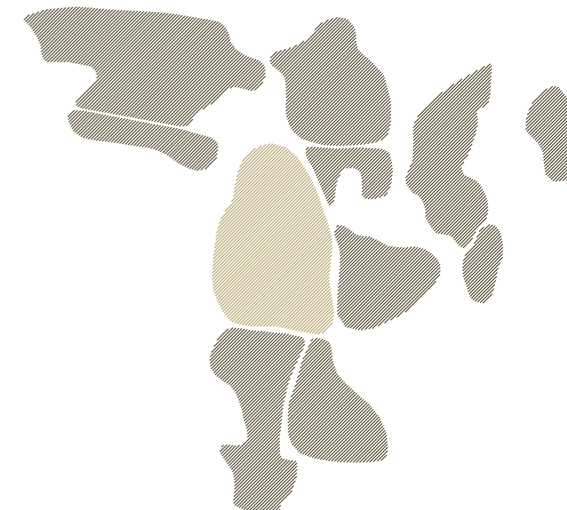
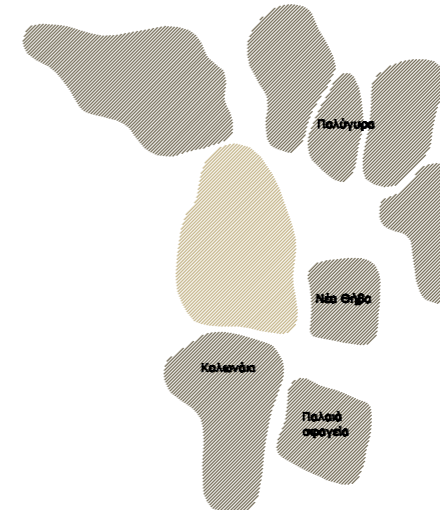
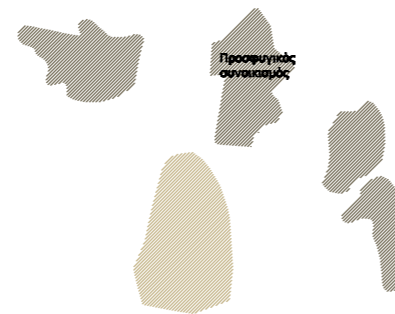
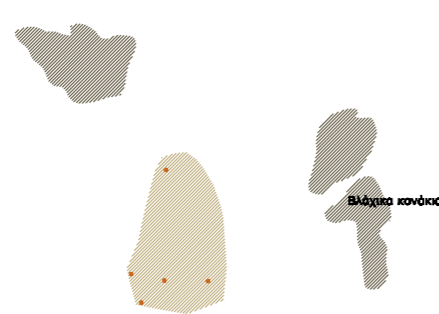
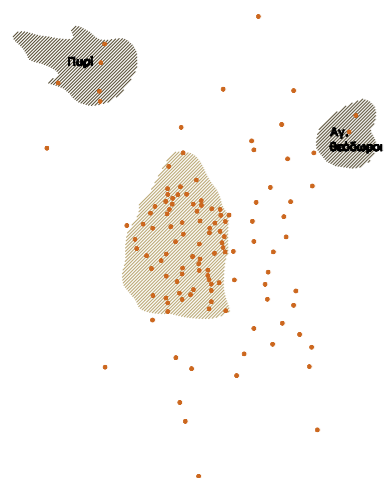
800 - 1460 μ.Χ.

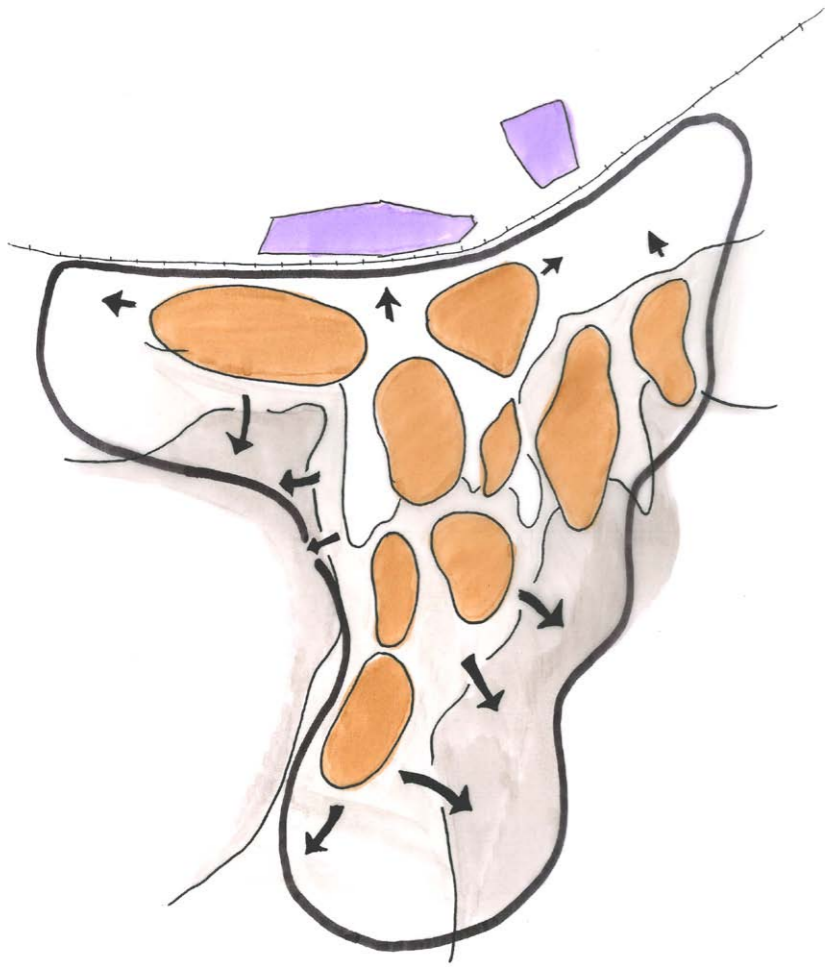
1460 - 1821 μ.Χ.

1830 - 1890 μ.Χ.

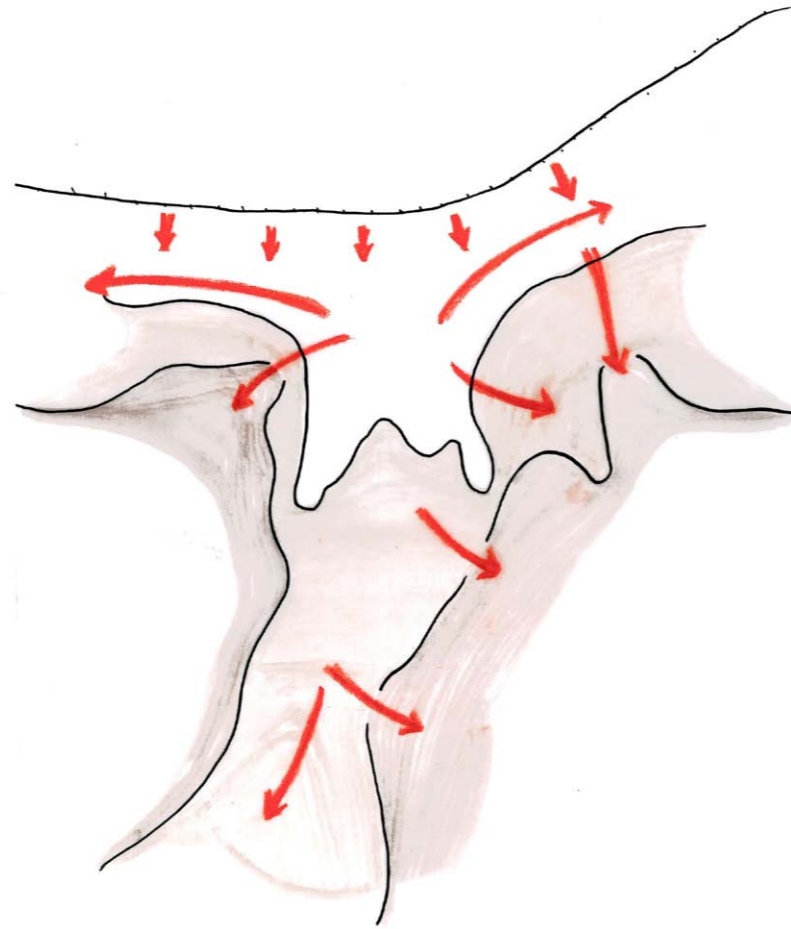
1970 μ.Χ.

2004 μ.Χ.

οι τάσεις της πόλης

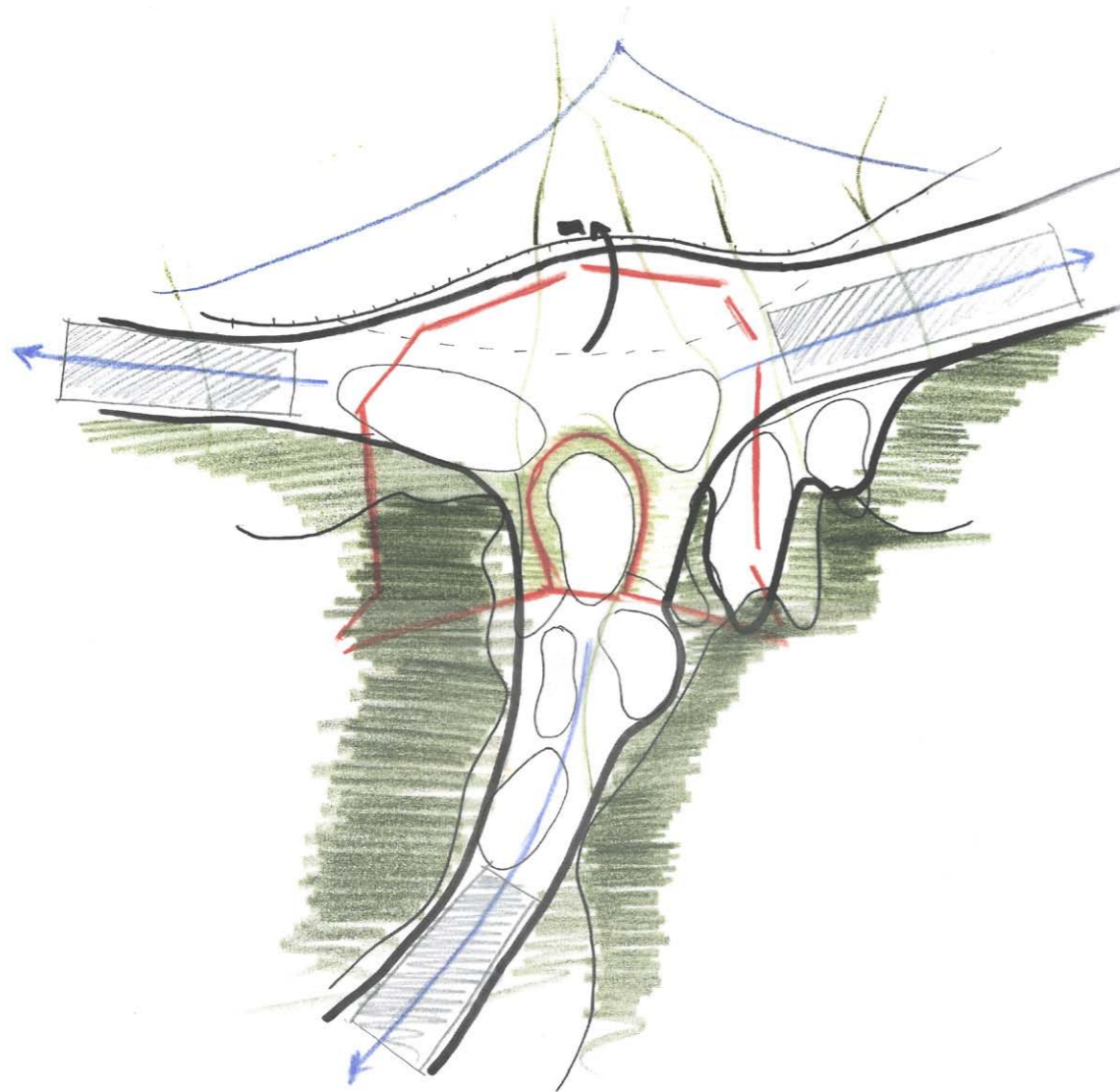

οι δυνάμεις της πόλης

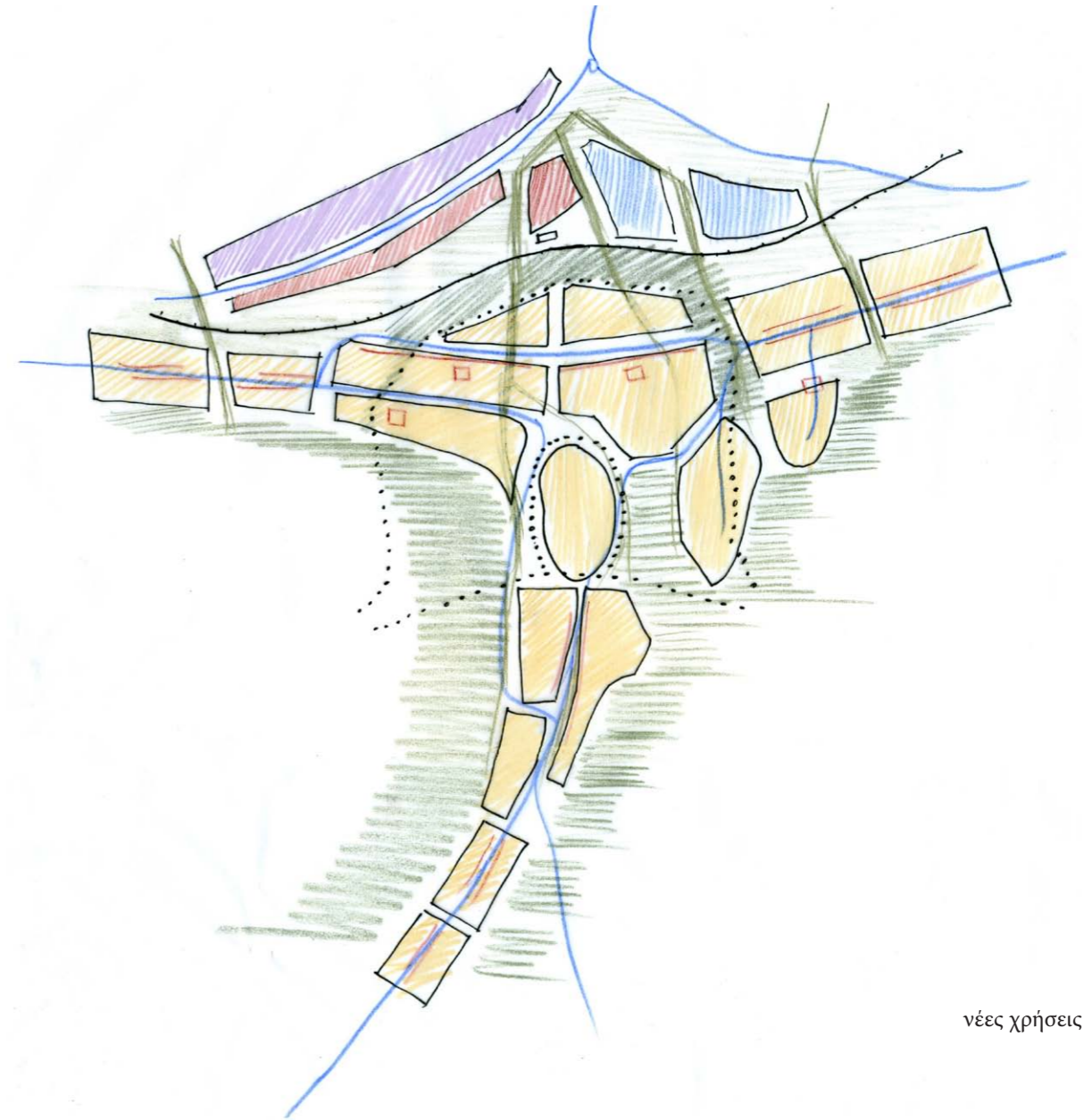

οι δυνάμεις του αναγλύφου

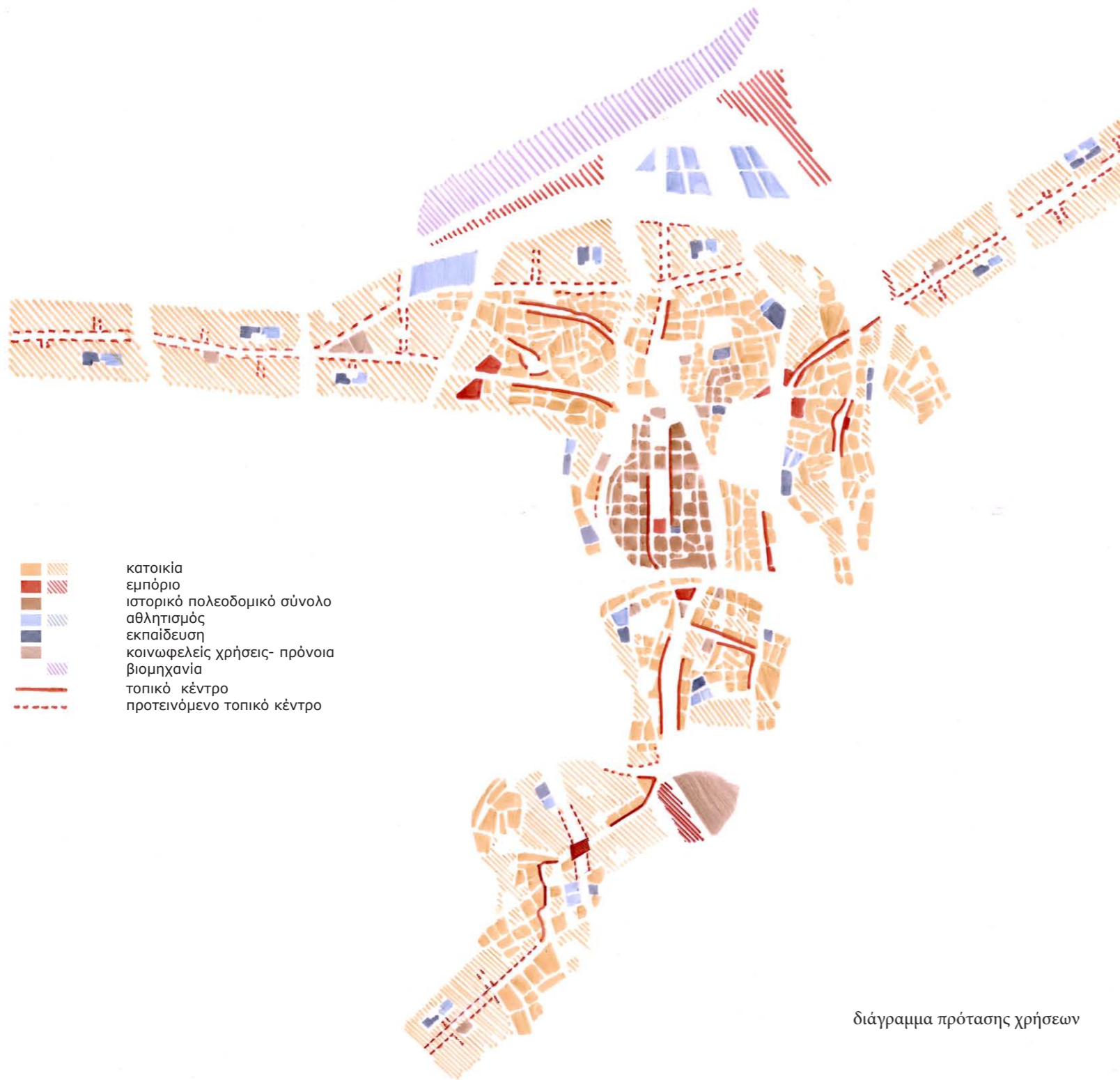

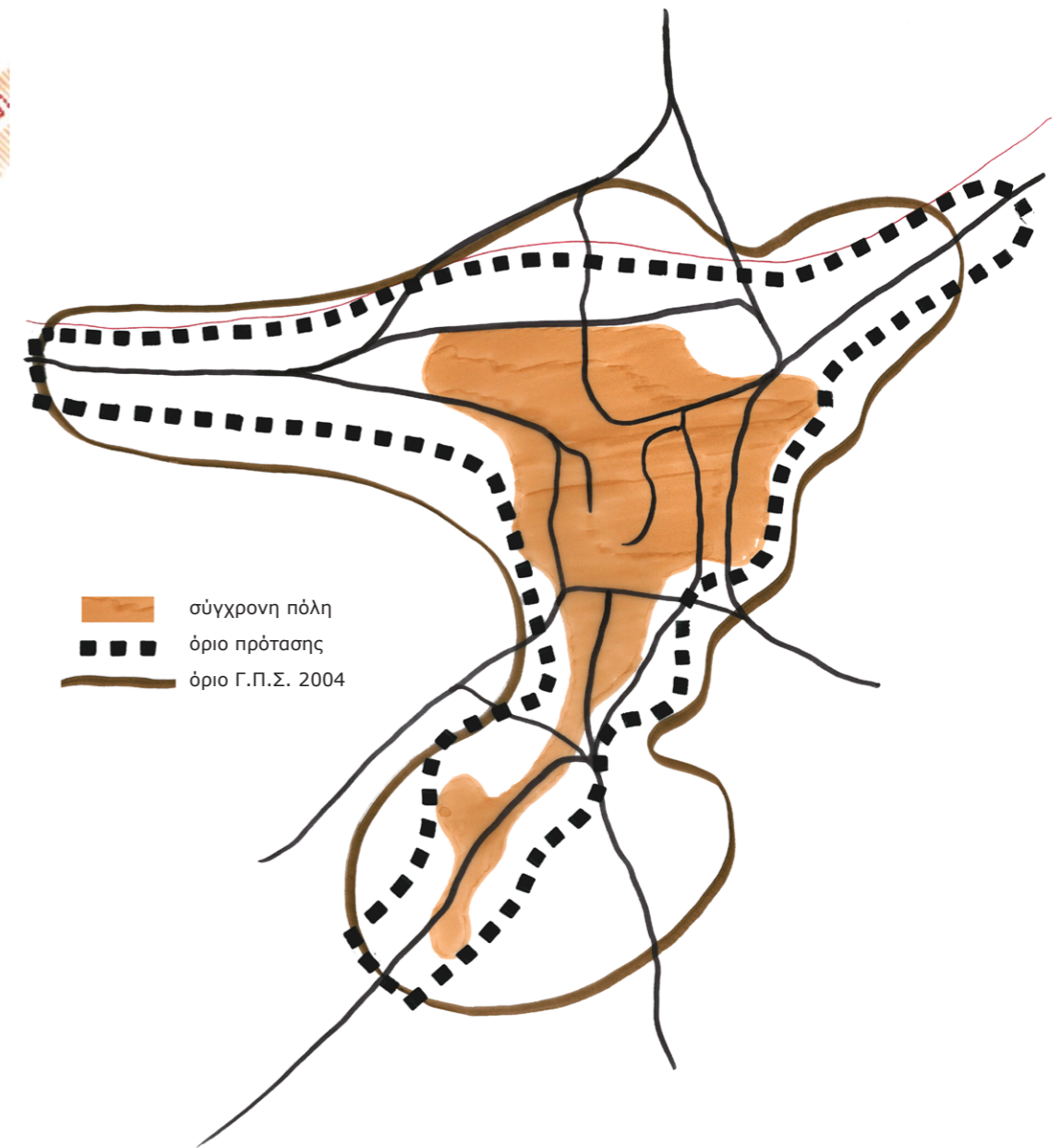
επέκταση πόλης με βάση
τα ίχνη των τειχών και το ανάγλυφο

νέες χρήσεις

διάγραμμα πρότασης χρήσεων

σύγκριση ορίων: υπάρχοντος - Γ.Π.Σ. - πρότασης

Λαμβάνοντας υπόψη αυτά τα προβλήματα, και βλέποντας τις δυνάμεις της πόλης, οι οποίες αντιβαίνουν στις δυνάμεις του τοπίου, προχωρήσαμε στη διατύπωση της πρότασης σε επίπεδο ολόκληρης της πόλης. Συγκεκριμένα, αποφασίσαμε να επεκτείνουμε την πόλη γραμμικά και ακτινωτά πάνω σε οδικούς άξονες με τη μορφή προαστίου, με σκοπό την ανάδειξη του αναγλύφου. Ως προς τον βορρά, προτείνουμε την επέκταση μέχρι τα ίχνη των εξωτερικών τειχών και τη δημιουργία επ αυτών μιας περιμετρικής διαδρομής, που ενώνει τις περιοχές μεταξύ τους και όλη την πόλη με το περιαστικό πράσινο. Από αυτό το σημείο, και με την επαναφορά των ρεμάτων που περνούν μέσα από την πόλη, κατοχυρώνοντάς τα 'ετσι ως φυσικά μνημεία, προτείνουμε την οργάνωση του πρασίνου, που ξεκινά πρωτίστως με τα τα περιαστικά δάση του Μοσχοποδίου και της Αγ. Τριάδας, περνά με τα ρέματα μέσα στην πόλη και με τις κατάλληλες εγκάρσιες πεζοδρομήσεις και την οργάνωση πλατειών και αστικού πρασίνου, φτάνει σε κάθε περιοχή ξεχωριστά.

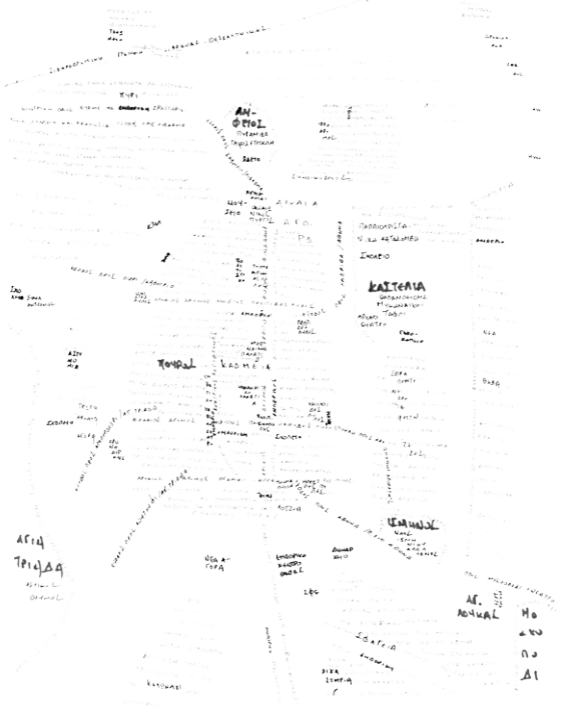
Υπάρχον Προτεινόμενο

		Οικιστική επέκταση
		Ορεινοί χώροι και τοπία
		Δασικές εκτάσεις
		Γεωργική γη
		Περιστατικό πράσινο
		Παραρεμάτια περιοχή
		Αστικό πράσινο
		Δρόμοι
		Σιδηροδρομική γραμμή
		Ίχνη τειχών
		Υψομετρικές ανά 20μ.
		Υψομετρικές ανά 4μ.

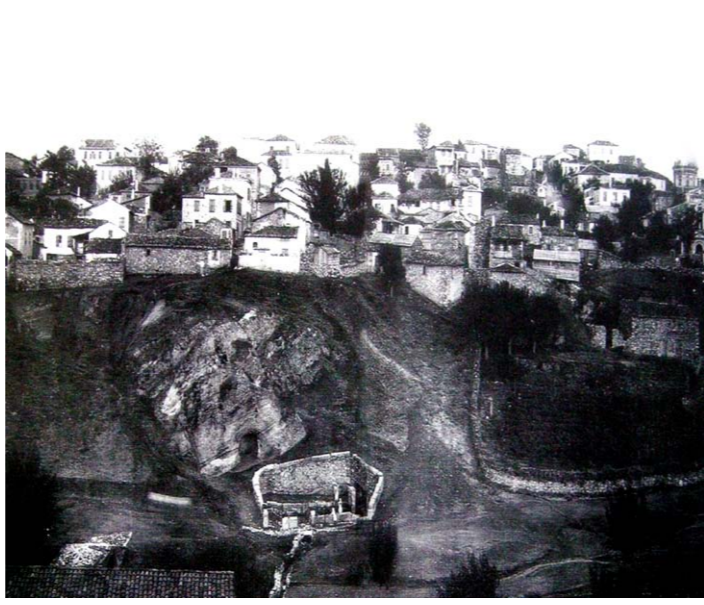

ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΡΑΙΟ

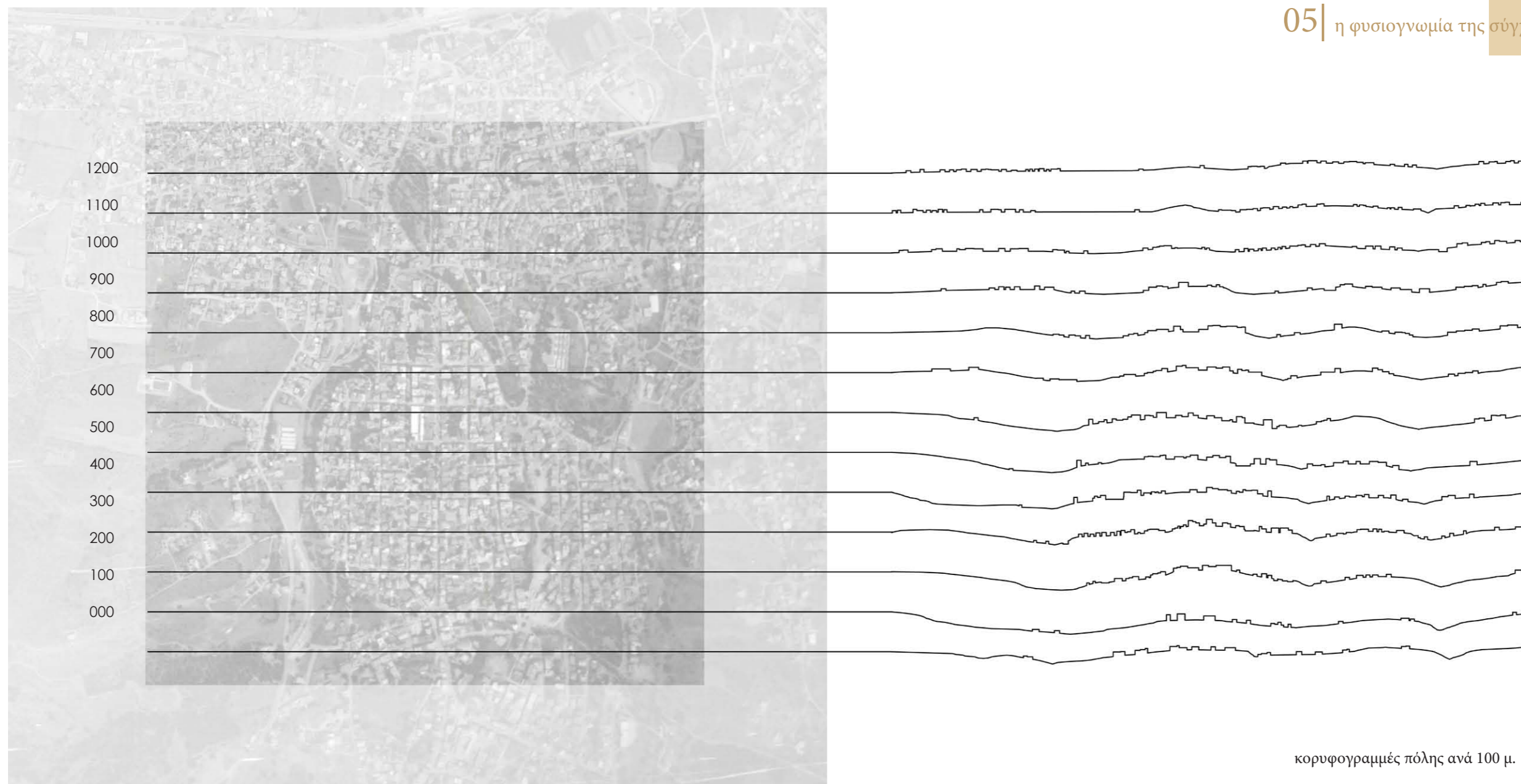

καδμεία

κορυφογραμμές πόλης ανά 100 μ.

Επικεντρώνοντας την προσοχή στον κυρίως χώρο της Καδμείας, γίνεται πλέον δυνατή η οπτικοποίηση των προβλημάτων που συναντήσαμε στο προηγούμενο κεφάλαιο. Συγκεκριμένα, παρατηρούμε την κακή προσαρμογή υψηλών, μέχρι και εξαόροφων, πολυκατοικιών στις παραφές των πρανών, οι οποίες δημιουργούν ένα σκληρό μέτωπο, που απαγορεύει την ομαλή αντίληψη του λόφου της Καδμείας, και την πυκνή εν γένει δόμηση στο χώρο της ακρόπολης, που περιορίζει τους αρχαιολογικούς χώρους, οι οποίοι χάνονται μέσα στον αστικό ιστό.

- Γενική κατοικία
- Αμιγής κατοικία
- Αξιόλογα κτίσματα
- Εμπόριο
- Τοπικό εμπόριο
- Κοινοφελείς χρήσεις
- Εκπαίδευση
- Αθλητισμός
- Ψυχαγωγία
- Περιοχή ανάπλασης
- Ορεινοί χώροι και τοπία
- Περιστικό πράσινο
- Αστικό πράσινο
- Αστικά κενά
- Σημεία αρχαιολογικού ενδιαφέροντος
- Υψομετρικές ανά 20μ.
- Υψομετρικές ανά 4μ.

χάρτης ανάλυσης |
χρήσεις γης
ΚΛΙΜΑΚΑ 1:5.000

- Δρόμοι ταχείας κυκλοφορίας
- Συλλεκτήριες αρτηρίες
- Δρόμοι ήπιας κυκλοφορίας
- Πεζόδρομοι
- Περιστικό πράσινο
- Αστικό πράσινο
- Ορεινοί χώροι και τοπία
- Αξιόλογα κτίσματα
- Κοινοφελείς χρήσεις
- Εκπαίδευση
- Αθλητισμός
- Σημεία αρχαιολογικού ενδιαφέροντος
- Υψομετρικές ανά 20μ.
- Υψομετρικές ανά 4μ.

χάρτης ανάλυσης |
κυκλοφορία και ανοιχτοί χώροι
ΚΛΙΜΑΚΑ 1:5.000

Το ενδιαφέρον που είδαμε ότι συγκεντρώνει η Καδμεία, παίρνει μορφή με εμπορικά καταστήματα μικρού και μεγάλου μεγέθους, τράπεζες και χώρους ψυχαγωγίας, που συνωστίζονται κυρίως στις δύο βασικές οδούς της, αυτή της Πινδάρου, που αποτελεί και τον κεντρικό αυτοκινητόδρομο, και της Επαμεινώνδα, η οποία είναι και ο μοναδικός πεζόδρομος του ιστορικού κατα τα άλλα κέντρου της πόλης. Παρατηρώντας τα στοιχεία που μας απασχολούν, βλέπουμε ότι οι αρχαιολογικοί χώροι και το πράσινο πόλης, που κατά το μεγαλύτερο ποσοστό συμπίπτουν, αποτελούν ένα ανοργάνωτο, χωρίς συνέχεια και συνοχή σύστημα, και έτσι μοιάζουν περισσότερο με αστικά κενά παρά με χώρους διδακτικής και αισθητικής αξίας. Επακόλουθα, ο κάτοικος φαίνεται να τις αντιλαμβάνεται περισσότερο ως εμπόδιο για την προσωπική οικονομική του ανάπτυξη, με αποτέλεσμα να τις αντιμετωπίζει ως σκουπιδοτόπους, χωρίς να συνειδητοποιεί ότι αυτό που καταστρέφει είναι η ποιότητα του περιβάλλοντος διαβίωσής του. Ετσι, η εικόνα που παρουσιάζουν οι αρχαιολογικοί χώροι και το πράσινο σήμερα είναι σκανδαλώδης.

Μία ακόμα τάση που παρατηρείται στο χώρο της ακρόπολης τα τελευταία δέκα περίπου χρόνια είναι η μεταφορά μεγάλων διοικητικών λειτουργιών της πόλης έξω από τα όρια της Καδμείας, στοιχείο θετικό, αφού αποσυμφορίζεται το κέντρο, ενώ ταυτόχρονα ενδυναμώνονται οι περιοχές στις οποίες οι λειτουργίες αυτές επανεγκαθίστανται. Συγκεκριμένα, έχουν ήδη μεταφερθεί η αστυνομία, το δημαρχείο, η πολεοδομία, τα ΚΤΕΛ, και δύο σχολεία, ενώ μεριμνάται η μεταφορά της Πυροσβεστικής και η εκ νέου μεταφορά του Κτελ από το ασφυκτικό σημείο στο οποίο βρίσκονται σήμερα εν μέσω πολυκατοικιών σε ένα μεγάλο κενό οικόπεδο, πλησίον του νέου Μουσείου σε άμεση σχέση με την περιφερειακή οδό της Θήβας.

Τέλος, αξίζει να παρατηρήσουμε την κατάσταση των ρεμάτων σήμερα, τα οποία είναι διευθετημένα από τη δεκαετία περίπου του 60, ενώ από το ΓΠΣ του 1985 φαίνεται να ζητάται η επαναφορά τους. Οι χώροι των ρεμάτων δεδομένου ότι δεν είναι κατάλληλοι για δόμηση, παραμένουν ως μεγάλα αστικά κενά, που φαίνεται να εμποδίζουν με την μικρή προσβασιμότητά τους τη λειτουργία της πόλης, ενώ η κατάσταση τους, δεδομένου ότι δε χρησιμοποιούνται, είναι ιδιαίτερα κακή.

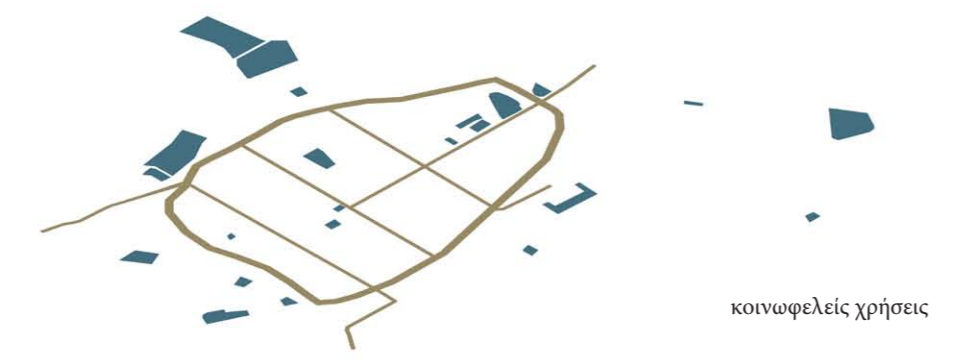

χώροι πρασίνου

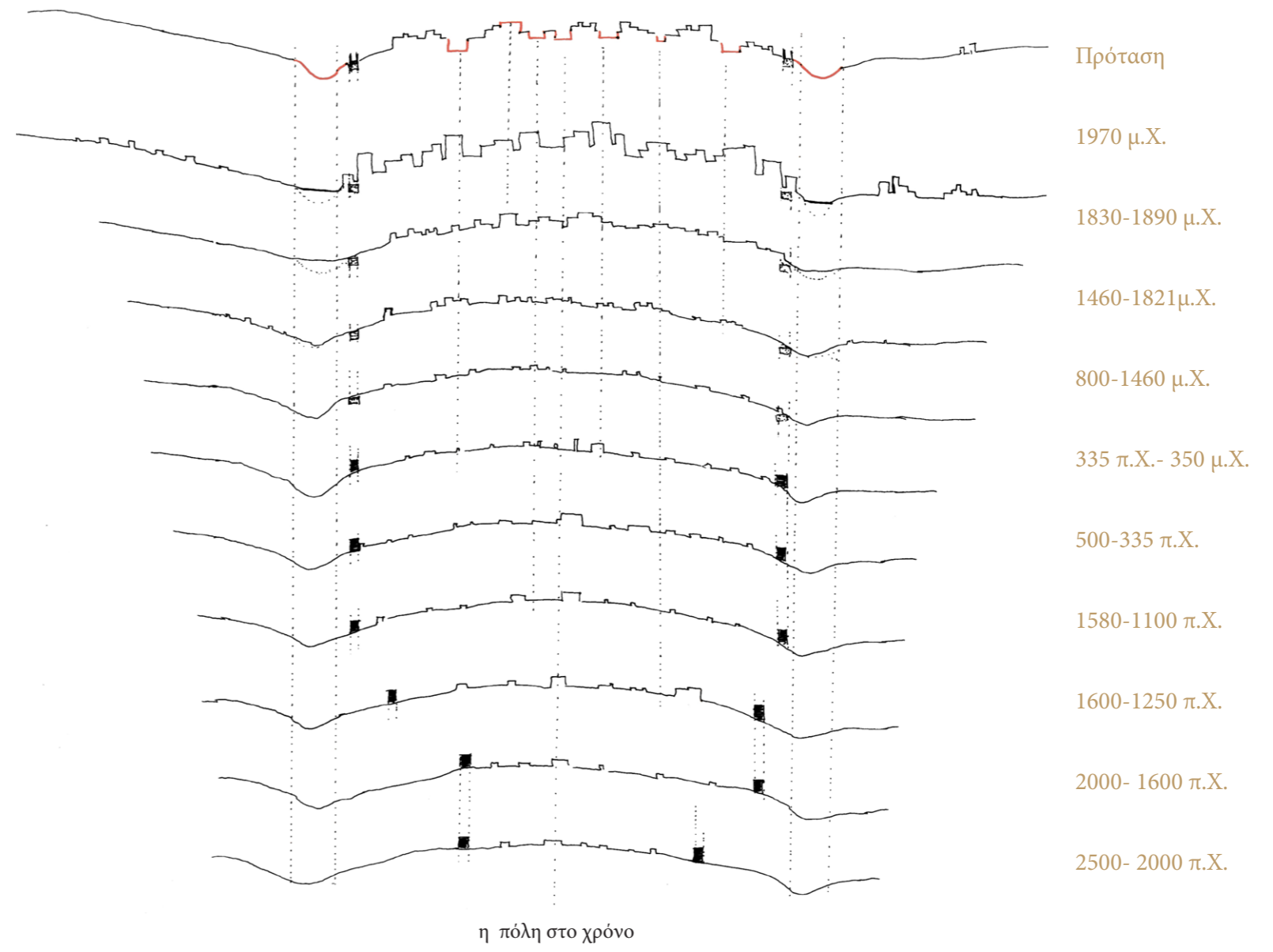
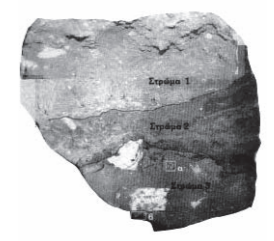
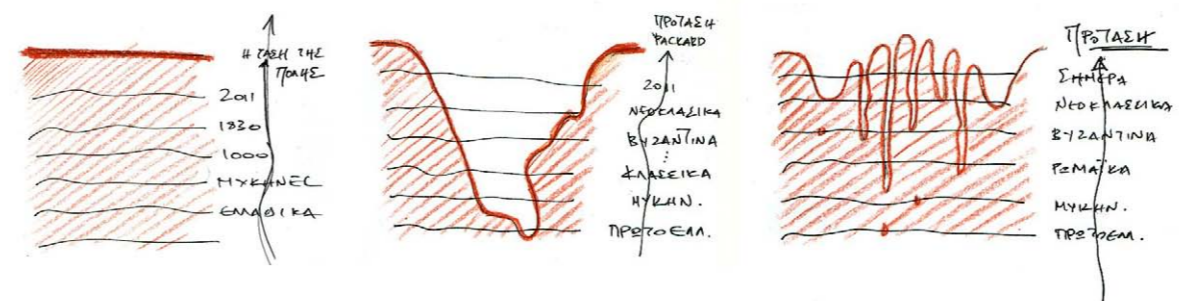
αρχαιολογικοί χώροι

κοινοφελείς χρήσεις

ο δακτύλιος και οι δρόμοι επί των αρχαίων πυλών ως σκελετός της πόλης

Όμως, το αστικό αυτό κενό των ρεμάτων λειτουργεί ως λανθάνον δυναμικό, εφόσον ακόμα και σήμερα φαίνεται να διατηρεί στην εικόνα της πόλης τη μνήμη της αρχαίας ακρόπολης, και συνεπώς κρατά το κλειδί για την ενοποίηση τόσο των αρχαιολογικών χώρων, δεδομένου ότι επί των ρεμάτων βρισκονται τα τείχη και οι πύλες που οργάνωναν εξάλλου και την αρχαία πόλη, όσο και την ενοποίηση του πρασίνου, και τέλος τη σύνδεση των διοικητικών χρήσεων που έχουν αρχίσει να δημιουργούν πόλους γύρω από την πόλη.

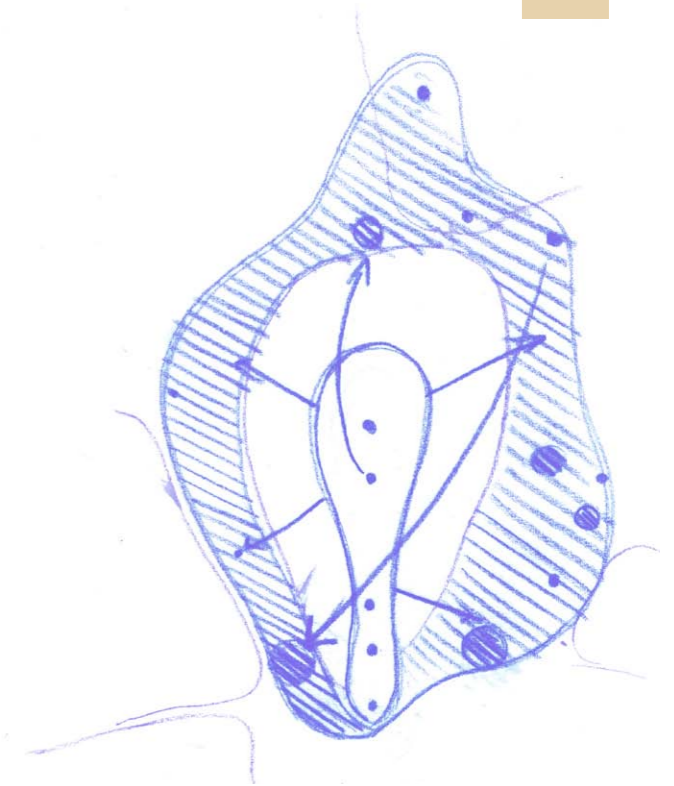
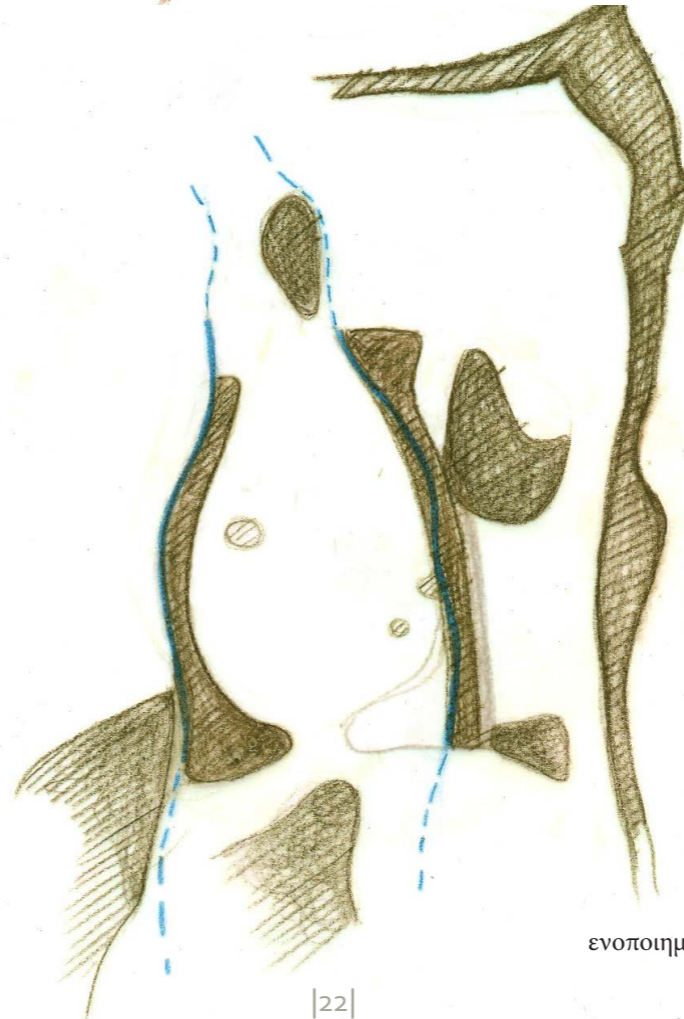
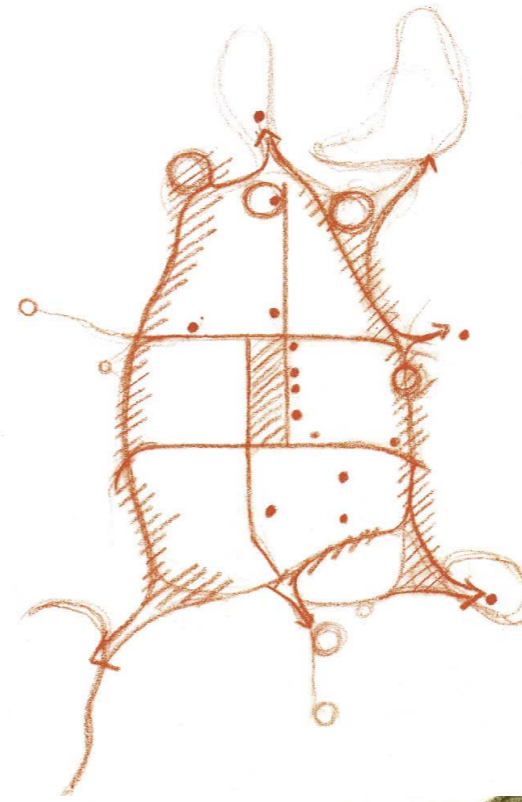
Με σκοπό τη διατύπωση πρότασης για την πληρέστερη αρχαιολογική ενοποίηση, συνειδητοποιήσαμε ότι οι περισσότεροι και σημαντικότεροι αρχαιολογικοί χώροι στο εσωτερικό της Καδμείας, βρίσκονται επί των οδικών αξόνων οι οποίοι διέρχονται από τις θέσεις των αρχαίων πυλών και οι οποίοι ενοποιούνται στο κέντρο στη θέση του μυκηναϊκού ανακτόρου.

Μέσω της έρευνας που έγινε στα πλαίσια της εργασίας διαπιστώσαμε την ύπαρξη αντίρροπων τάσεων: Αφενός την τάση της ίδιας της πόλης που καλύπτει ολοένα και περισσότερο τον αρχαιολογικό της πλούτο με την έντονη ανοικοδομηση, και αφετέρου την τάση που διατυπώνεται μέσα από την πρόταση του ιδρύματος Paskard σχετικά με την πολη της Θήβας, η οποία προτείνει την ανασκαφή των 2/3 περίπου της Καδμείας από την πλατεία και προς το Βορρά με σκοπό την επαναφορά στο φως της αρχαίας πόλης. Στην παρούσα πρόταση, αποφασίσαμε να αντιμετωπίσουμε την πόλη ως ένα ζωντανό μνημείο, του οποίου η σύγχρονη Θήβα αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι και αντίστοιχης αξίας με οποιαδήποτε άλλη ιστορική περίοδο. Οποτε, για δεύτερη φορά χρησιμοποιούμε τις αρχαίες δομές, τα ρέματα, τα τείχη τις πύλες και τους δρόμους, με σκοπό να αναδείξουμε την αξία τους, οργανώνοντάς τα σε ένα ενιαίο σύστημα, το οποίο να αποκτά υπόσταση στο χώρο και το οποίο ταυτόχρονα να οργανώνει τη σύγχρονη πόλη και ζωή.

Ετσι, με την ανάπλαση των ρεμάτων και την πεζοδρόμηση των δρόμων που περνούν από τις θέσεις των αρχαίων πυλών επιτυγχάνεται τόσο η αρχαιολογική ενοποίηση όσο και η ενοποίηση του πρασίνου, ενώ προτείνουμε την ενίσχυση της τάσης απομάκρυνσης διοικητικών λειτουργιών από το κέντρο της πόλης και την εγκατάστασή τους σ' έναν δακτύλιο περιμετρικά των ρεμάτων για την ενίσχυση των γύρω περιοχών και την αποσυμφόρηση του κέντρου.

οι αρχαίες δομές||
πεζοδρόμηση: εσωτερική οργάνωση Καδμείας
ίχνη τειχών: όρια ακρόπολης
ρέματα: ενοποίηση πρασίνου

ενοποιημένα συστήματα αρχ.χώρων, πρασίνου και κοινωφελών χρήσεων

Ετσι, προτείνουμε την εγκατάσταση των νέων κτελ δίπλα στο μουσείο, ως αφητηρία της αρχαιολογικής διαδρομής, απομακρυσμένα απο το ζωτικό χώρο της πόλης, τη δημιουργία ενός κέντρου ερευνών αντιδιαμετρικά των νέων κτελ σε άμεση συσχέτιση με το μουσείο και τη διατήρηση του χώρου λαϊκής αγοράς στη θέση στην οποία γίνεται και σήμερα.

Τέλος, με την πεζοδρόμηση των οδικών αυτών αξόνων και την επίλυση των λοιπών για την εξυπηρέτηση των οικιστικών περιοχών από το αυτοκίνητο, θέτουμε ως προτεραιότητα στην ακρόπολη της Καδμείας τον πεζό, όπως πιστεύουμε ότι αρμόζει σε ένα ιστορικό κέντρο.

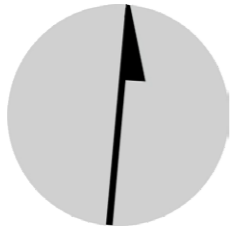
- Γενική κατοικία
- Αξιόλογα κτίσματα
- Εμπόριο
- Κοινωφελείς χρήσεις
- Εκπαίδευση
- Αθλητισμός
- Ψυχαγωγία

- Περιαστικό πράσινο
- Αστικό πράσινο
- Ορεινοί χώροι και τοπία
- Προτεινόμενος χώρος Parking

- Σημεία αρχαιολογικού ενδιαφέροντος
- Προτεινόμενη αρχαιολογική διαδρομή

- Υψομετρικές ανά 20μ.
- Υψομετρικές ανά 4μ.

χάρτης πρότασης | χρήσεις γης

ΚΛΙΜΑΚΑ 1:5.000

- ⋯ Προτεινόμενη αρχαιολογική διαδρομή
- ▬ Πεζόδρομοι ενοποίησης αρχ. χώρων
- ▬ Δρόμοι ταχείας κυκλοφορίας
- ▬ Συλλεκτήριες αρτηρίες
- ▬ Δρόμοι ήπιας κυκλοφορίας
- ▬ Πεζόδρομοι
- ▬ Περιαστικό πράσινο
- ▬ Αστικό πράσινο
- ▬ Ορεινοί χώροι και τοπία
- ▬ Παραρεμάτιες περιοχές
- ▬ Πλατείες
- ▭ Αξιόλογα κτίσματα
- ▭ Κοινωφελείς χρήσεις
- ▭ Εκπαίδευση
- Σημεία αρχαιολογικού ενδιαφέροντος
- Ⓟ Προτεινόμενος χώρος Parking
- ▬ Υψομετρικές ανά 20μ.
- ▬ Υψομετρικές ανά 4μ.

χάρτης πρότασης | κυκλοφορία και ανοιχτοί χώροι

ΚΛΙΜΑΚΑ 1:5.000

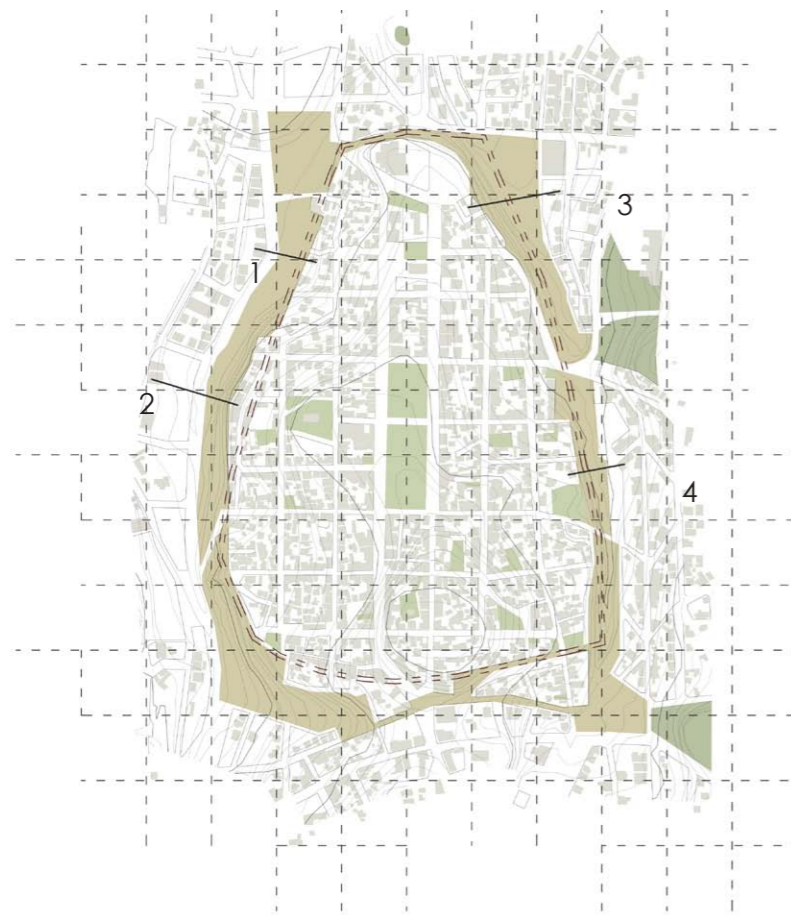

ανάπλαση
δακτυλίου

περιοχή ανάπλαση

- Κλίσεις 45% και άνω
- Κλίσεις 14-44%
- Κλίσεις 0-14%

διάγραμμα κλίσεων

Η βασική κλίμακα επεξεργασίας αυτής της διπλωματικής είναι η ανάπλαση του δακτυλίου γύρω από την ακρόπολη της Καδμείας, που αποτελεί την κεντρική αρχαιολογική διαδρομή. Ο δακτύλιος αυτός έχει μήκος περί τα 2.5 χλμ, και πλάτος που ποικίλει από τα 40 μέχρι και τα 100 περίπου μέτρα. Επί του χώρου αυτού βρίσκονται τα πρανά, που δημιουργήθηκαν εν τω χρόνω λόγω της διάβρωσης από τα νερά των ρεμάτων και με βάση τις κλίσεις των οποίων είχαν κτιστεί τα τείχη ανά τους αιώνες. Στην περιοχή συναντάμε κλίσεις μέχρι και 70% που απαγορεύουν την προσπέλαση και την προσβασιμότητα του δακτυλίου από πολλά σημεία της περιμέτρου του. Ο συνδυασμός αυτού του γεγονότος με μια πιο ήπια κλίση μέχρι και 12% στο βαθύτερο σημείο του, προτρέπει σε μία περιμετρική διαδρομή εκτός των πρανών του λόφου της Καδμείας.

αρχαίες δομές

- Υψηλή βλάστηση 15-25 μ.
- Βλάστηση μετρίου ύψους 10-14 μ.
- Βλάστηση χαμηλού ύψους 6-9 μ.
- Σταθεροποιητής (Stabilizer) με αρμούς ανά 15μ.
- Τσιμεντόπλακες με εμφανή αδρανή

υφές

Στο δακτύλιο, όπως προαναφέρθηκε, βρίσκονται οι αρχαίες δομές, οι ωποίες επιστρατεύονται για μια ακόμα φορά με σκοπό την ανάπλασή του. Σήμερα το μεγαλύτερο μέρος των τειχών βρίσκεται είτε κατεστραμμένο, είτε θαμμένο κάτω από το έδαφος, ενώ υπάρχουν περιοχές που έχουν ολοκληρωτικά χαθεί κάτω από τη σύγχρονη πόλη. Μόνο τρία τμήματα από όλο το μήκος των τειχών είναι ορατά σήμερα, ένα της μηκηναϊκής περιόδου και δύο της βυζαντινής. Τα ίχνη των τειχών που αποφασίσαμε να χρησιμοποιήσουμε για την ανάπλαση του δακτυλίου είναι ένας συνδυασμός από τα τείχη της κλασικής και της μυκηναϊκής περιόδου, ως των πλέον σημαντικών ιστορικά περιόδων, πάνω στα οποία όμως εξακολούθησαν να χτίζονται τα τείχη και κατά τη βυζαντινή περίοδο και την περίοδο της Φραγκοκρατίας, οπότε υπερτερούν και χρονικά. Επιπλέον, είναι μεγαλύτερα σε μήκος, με αποτέλεσμα να κρίνονται καταλληλότερα για μια ευρύτερη αρχαιολογική ενοποίηση.

Αντίστοιχα με τα τείχη, τα ίχνη των ρεμάτων είναι σε σημεία χαμένα κάτω από τη σύγχρονη πόλη. Το ρέμα του Χρυσορροά είναι λιγότερο επηρεασμένο, μιας και μόνο ένα μικρό κομμάτι του έχει χαθεί οριστικά, παρά το γεγονός ότι βρίσκεται προς τα ανατολικά, όπου και αναπτύσσεται κυρίως η πόλη. Αντίθετα, το μεγαλύτερο μέρος του ρέματος της Δίρκης στο μήκος που είναι παράλληλο με την Καδμεία, βρίσκεται θαμμένο κάτω από την περιφερειακή οδό της Θήβας, η οποία κατασκευάστηκε μόλις πριν 10 περίπου χρόνια.

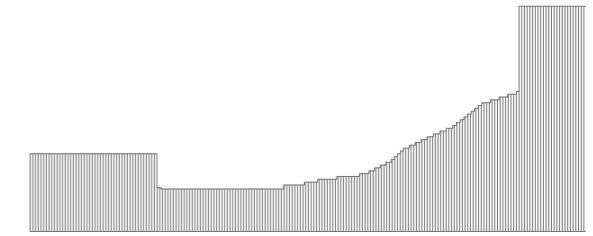
Αντίθετα, τα πρανή, τα οποία στο μεγαλύτερο τους μέρος όπως είδαμε έχουν ιδιαίτερα αποτρεπτική κλίση, είναι σήμερα δεινόφυτα, γεμάτα από τυπικά υδρόφιλα δένδρα, όπως η ακακία, ο ευκάλυπτος και το πλατάνι.

Τα δύο ρέματα παρουσιάζουν πολύ διαφορετικό χαρακτήρα μεταξύ τους. Το μεν ρέμα του Χρυσορροά είναι περισσότερο αστικό, και επί αυτού, βρίσκονται και οι μόνες χρήσεις που επιτελούνται σήμερα στο χώρο του δακτυλίου. Στο τμήμα μεταξύ των οδών Βουρδουμπά και Οιδίποδος, διεξάγεται δύο φορές τη βδομάδα λαϊκή αγορά, ενώ τον υπόλοιπο καιρό λειτουργεί ως αλάνα και χώρος στάθμευσης φορτηγών. Προς το νότο, βρίσκονται τα Κτελ, των οποίων ο χώρος στάθμευσης βρίσκεται πάνω σε αρχαιολογικό χώρο. Τα τμήματα αυτά της διαδρομής είναι και τα μόνα ασφαλτοστρωμένα, ενώ τα υπόλοιπα παρουσιάζουν αυτοφυή φύτευση. Στο βόρειο τμήμα όπου συναντάμε τη μεγάλη υψομετρική διαφορά, αλλά και το μεγαλύτερο πλάτος της διαδρομής, βρίσκουμε σήμερα ευτελείς πρόχειρες κατασκευές οι οποίες έχουν καταληφθεί από μετανάστες. Ο χώρος των πρανών εδώ, όπως και πλησίον του ΚΤΕΛ, λειτουργεί δε και ως χώρος απόρριψης απορριμάτων!

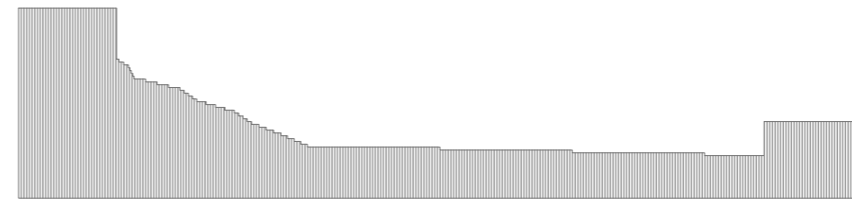
Αντίθετα, το ρέμα της Δίρκης με τις μεγάλες κλίσεις και το στενό σχετικά πλάτος του, σε συνδυασμό με την ύπαρξη της οχλούσας περιφερειακής οδού που βρίσκεται παραπλεύρως, παρουσιάζει ένα πολύ πιο γραμμικό χαρακτήρα, ένα μικρό κομμάτι του οποίου είναι προσπελάσιμο. Εξαιτίας αυτού του χαρακτήρα, καμία χρήση δεν έχει αναπτυχθεί στο μήκος του και έτσι, η περιοχή είναι κυρίως φυσική, κατάφυτη με ψηλά δένδρα. Στο βορειότερο τμήμα του βρίσκεται ένα επίπεδο σχετικά πλάτωμα, το οποίο προορίζεται από το ΓΠΣ για τη χωροθέτηση των νέων ΚΤΕΛ.

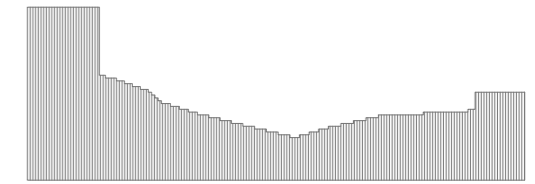
1

2

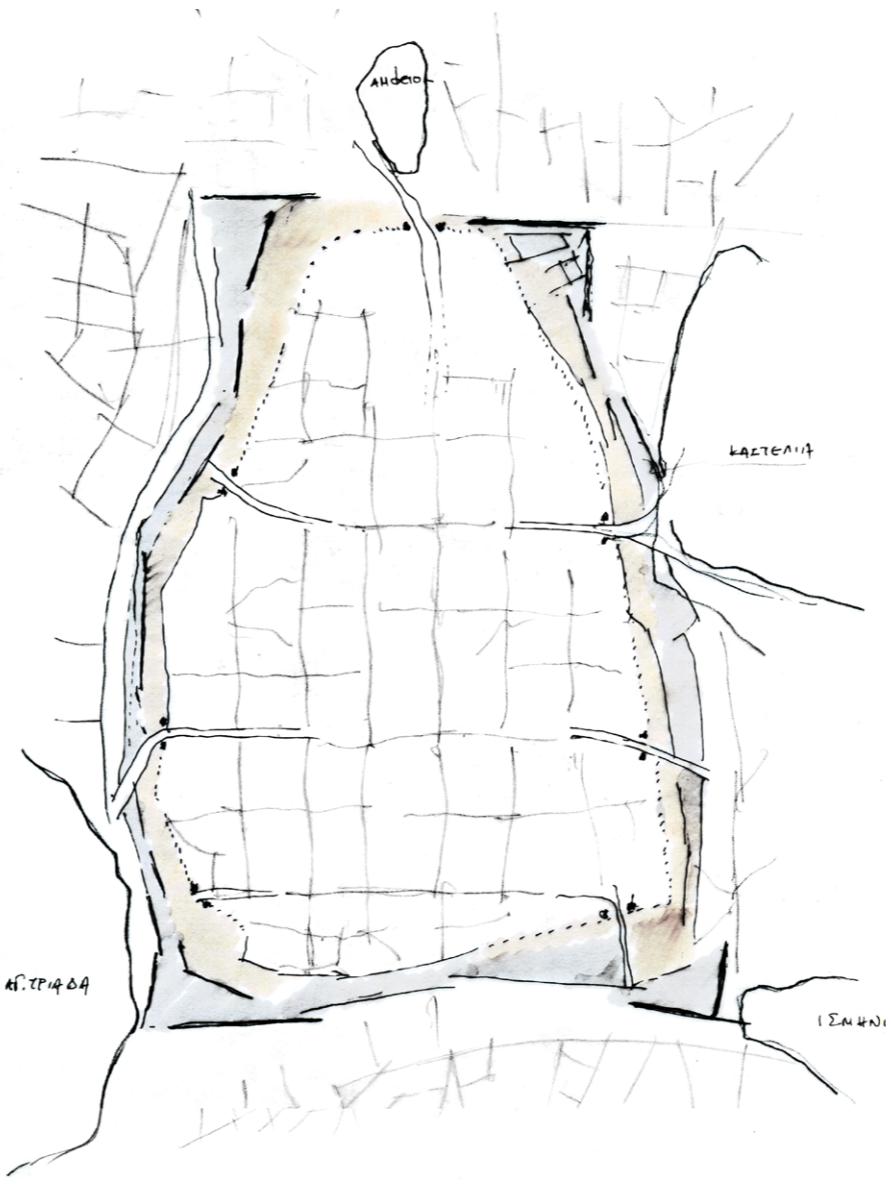
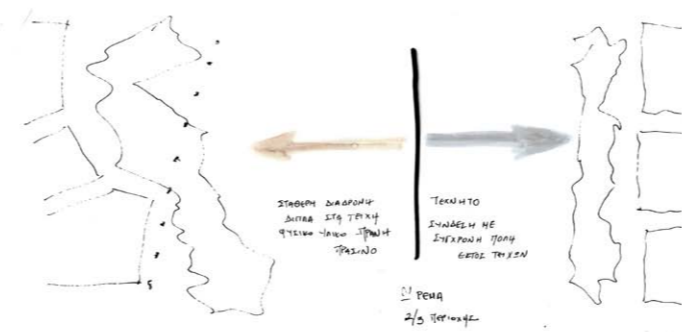
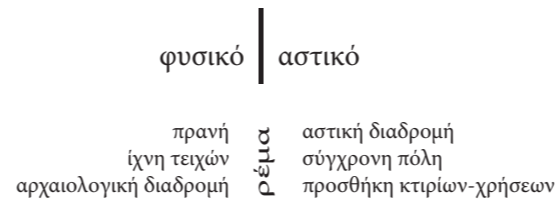
3

4

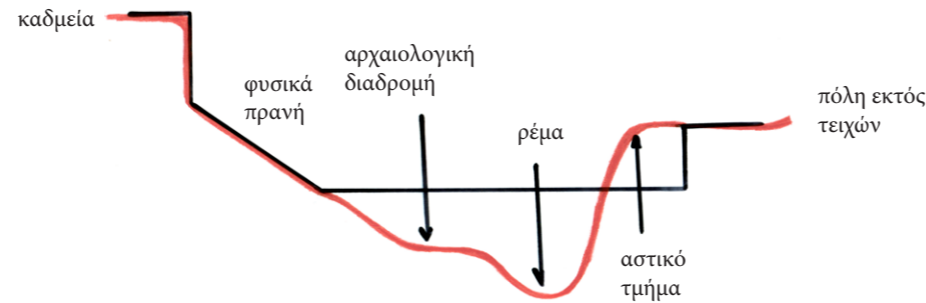
Ο δακτύλιος αυτός, λοιπόν, έχει τριπλό χαρακτήρα. Αποτελεί τη ραχοκοκκαλιά της αρχαιολογικής ενοποίησης, ενδιάμεσο τμήμα του συστήματος πρασίνου, μεταξύ των περιαστικών λόφων και δασών και του αστικού πρασίνου, αλλά και τη "γέφυρα" ένωσης της Καδμείας με τις γύρω περιοχές. Θέλοντας να αναδείξουμε την πολυεπίπεδη σημασία των χώρων των ρεμάτων και γενικότερα του δακτυλίου, αποφασίσαμε να αξιοποιήσουμε τα αρχαία τείχη (ή τα ίχνη τους όπου τα πρώτα έχουν χαθεί), τα ρέματα, τα οποία επαναφέρουμε στην επιφάνεια όπου είναι δυνατόν, και τα πρανή. Κεντρική ιδέα αποτελεί ο χωρισμός του πλάτους του δακτυλίου σε δύο βασικά τμήματα: στο φυσικό-αρχαίο, και στο αστικό-σύγχρονο, με κύριο όριο το ρέμα.

Το φυσικό κομμάτι περιλαμβάνουμε τα πρανή, τα τείχη και την περιμετρική διαδρομή, που επιβάλλεται λόγω των έντονων πρανών, ενώ στο αστικό κομμάτι διαμορφώνουμε μια αστική διαδρομή με χώρους στάσης και πλατείες, και είτε διατηρούμε και προσθέτουμε περιοχές γενικής κατοικίας, όπως είδαμε και στο χάρτη πρότασης χρήσεων, είτε προσθέτουμε τις χρήσεις που απαιτούνται από το ΓΠΣ, όπως το Κέντρο Ερευνών και τα νέα ΚΤΕΛ. Με τον τρόπο αυτό, μέσω του δακτυλίου επιδιώκουμε αφενός την υπόδειξη των ορίων της αρχαίας πόλης αφετέρου τη σταδιακή μετάβαση από την Καδμεία στις περιμετρικές περιοχές μετέπειτα ανοικοδόμησης.

Η ιδέα αυτή ολοκληρώνεται σε επίπεδο τομής:

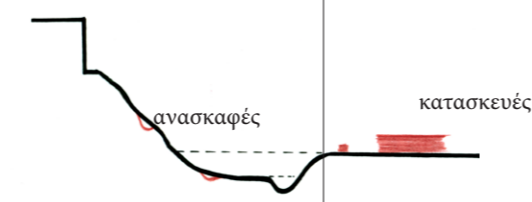
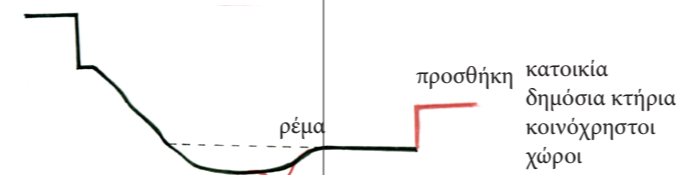
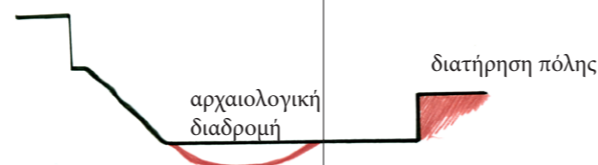
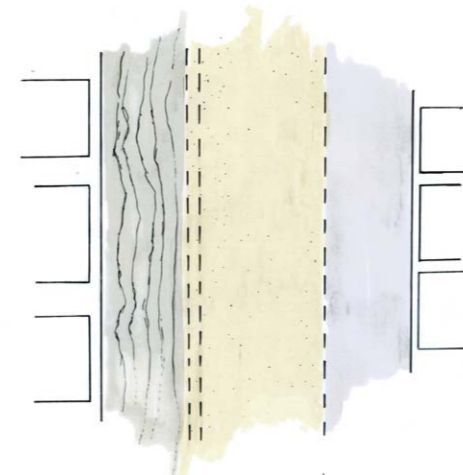
- στο φυσικό-αρχαίο κομμάτι η φορά του βέλους στρέφεται προς τα κάτω, και κυριαρχεί η λογική της εκσκαφής, της υποχώρησης των σύγχρονων δομών, κυριολεκτικά και μεταφορικά προς τις ιστορικές και φυσικές υπο-δομές. Έτσι καθίσταται δυνατό να αντικατοπτριστούν τα αλληπάλληλα στρώματα της πόλης, ως το τελευταίο που δεν είναι άλλο από την ίδια τη φύση, που αφήνουν στη επιφάνεια να φανεί μόνο το τελευταίο, αυτό της σύγχρονης. Το έδαφος, λοιπόν, ταπεινώνεται για πρώτη φορά με σκοπό τη δημιουργία της διαδρομής δίπλα στα τείχη και στο ρέμα, σα να ξεφλουδίζεται η ασφαλτος που κάλυπτε το χώμα και να το εμφανίζει. Και για δεύτερη φορά με σκοπό της επανεμφάνιση του ρέματος, όπου αυτό είναι δυνατό. Το αρχαίο αυτό τμήμα της διαδρομής περιλαμβάνει μέσα του και υπάρχοντες αρχαιολογικούς χώρους, όπως η κρήνη της Δίρκης, και το φυσικό του υλικό επιτρέπει την περαιτέρω εκσκαφή για δημιουργία μαρτυριών και αρχαιολογικών χώρων, όπου κριθεί απαραίτητο.

- αντίθετα, στο αστικό τμήμα, το βέλος, είτε εξαφανίζεται, διατηρώντας σε μεγάλο μέρος το εδάφος στη σημερινή του στάθμη, είτε αντιστρέφεται, προκειμένου να εισάγει τη λογική της κατασκευής, της ανέγερσης(ανω + εγείρω) . Έτσι, προτείνεται η δημιουργία μιας αστικής διαδρομής με χώρους στάσης για την εξυπηρέτηση των σύγχρονων αναγκών, η διατήρηση του κτισμένου περιβάλλοντος και η προσθήκη περιοχών κατοικίας και λοιπών λειτουργιών.

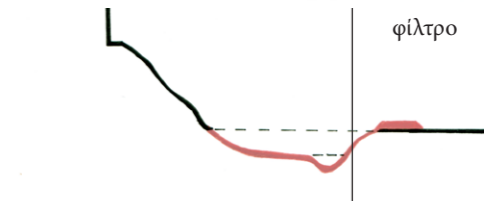
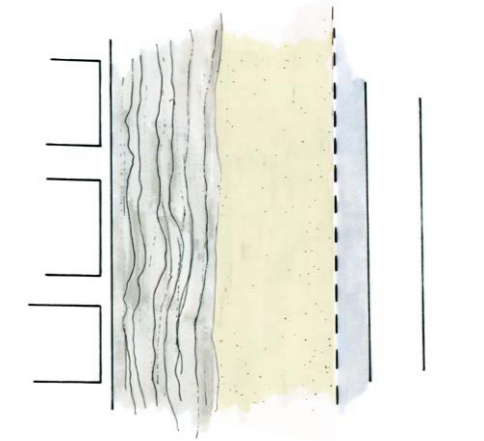
1| τείχη και ρέμα εντός περιοχής ανάπλασης

καδμεία τείχη ρέμα πόλη

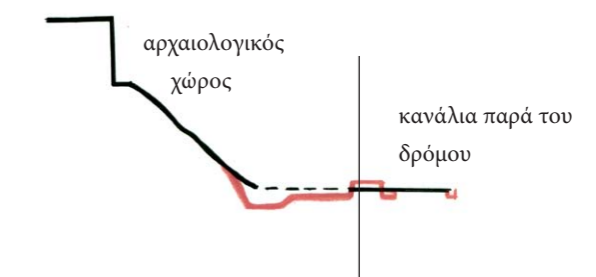
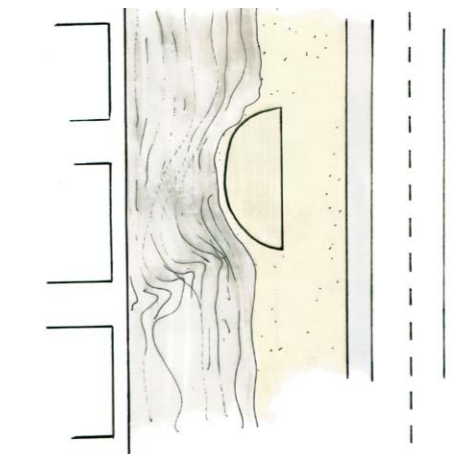
2| τείχη εκτός περιοχής ανάπλασης

καδμεία ρέμα δρόμος

3| τείχη και ρέμα εκτός περιοχής ανάπλασης

καδμεία ρέμα δρόμος

ΠΡΟΣΦΥΓΙΚΟΣ ΣΥΝΟΙΚΙΣΜΟΣ

Νέα ΚΤΕΛ

ΑΜΦΕΙΟΣ

Κέντρο Ερευνών

A

Μουσείο

ΒΟΡΡΑΙΕΣ ΠΥΛΕΣ

Περιοχή πρανών

Αρχαιολογική διαδρομή

Παραρεμάτια περιοχή

Νέα ΚΤΕΛ

Περιμετρική διαδρομή

B

προς Καβείριο

ΝΗΣΙΤΕΣ ΠΥΛΕΣ

Z

προς Χαλκίδα/Αθήνα

ΜΙΚΡΟ ΚΑΣΤΕΛΙ

ΜΕΓΑΛΟ ΚΑΣΤΕΛΙ

ΠΡΟΪΤΙΔΕΣ ΠΥΛΕΣ

ΚΑΔΜΕΙΑ

ΟΜΟΛΟΙΔΕΣ ΠΥΛΕΣ

ΥΨΙΣΤΕΣ ΠΥΛΕΣ

ΗΛΕΚΤΡΕΣ ΠΥΛΕΣ

ΟΓΚΑΙΕΣ ΠΥΛΕΣ

προς Αγ.Τριάδα

προς νασ.ιστηνού

προς Αμπελοχώρι

ΑΓ.ΤΡΙΑΔΑ

Νέα Αγορά

ΛΟΤΖΑ

ΣΜΗΝΟΣ

Ρέμα Διόγκης (Πλακιάτισσα)

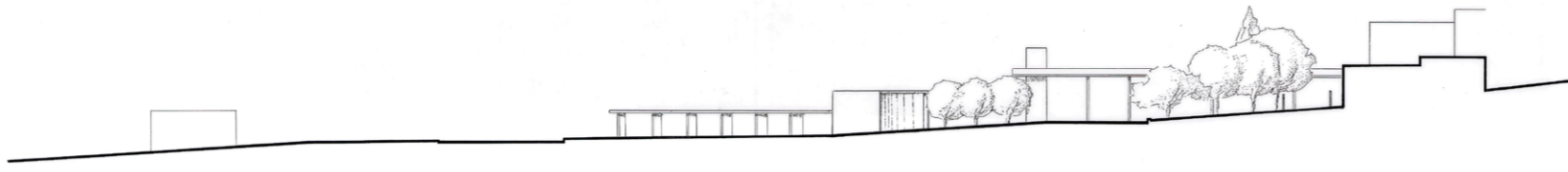
Ρέμα Χουσαρράς

Δημαρχείο

προς Αθήνα
Μεσοχτόδι

ΚΛΙΜΑΚΑ 1:1000

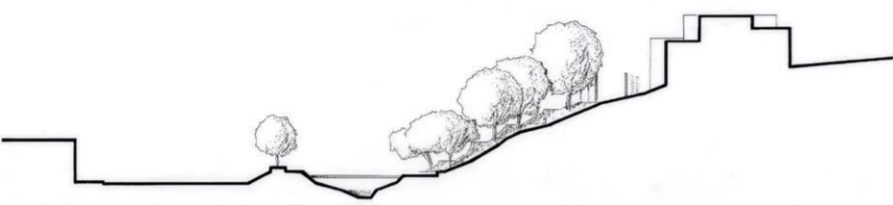
TOMH A-A

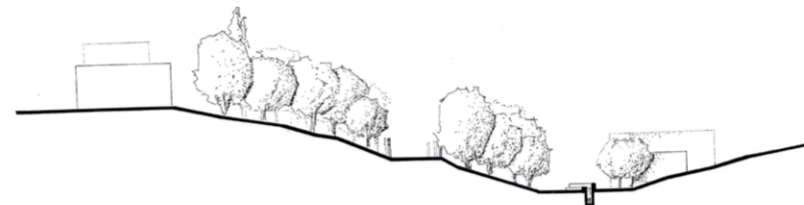
TOMH B-B

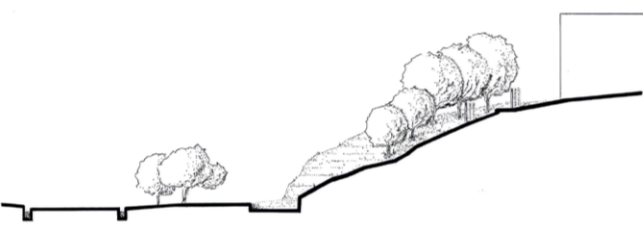
TOMH ΣΤ-ΣΤ

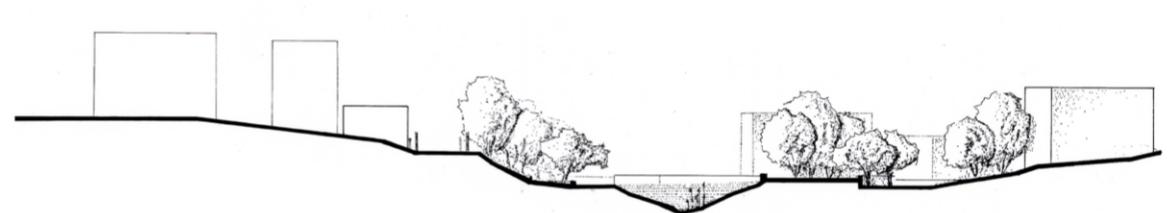
TOMH Γ-Γ

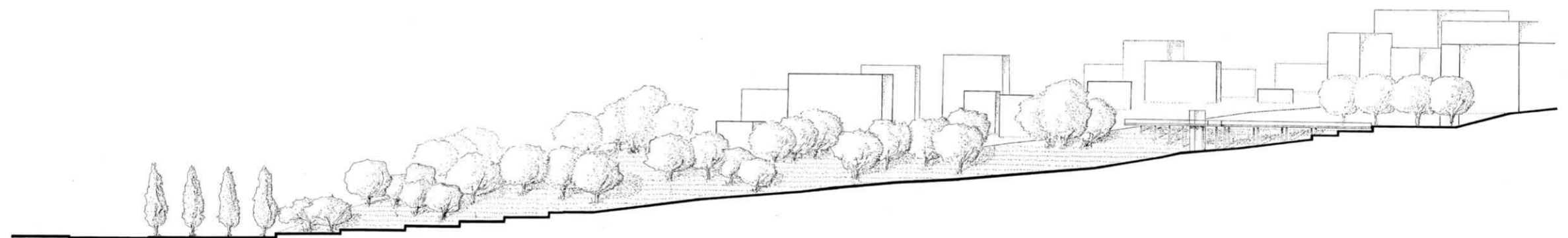
TOMH Z-Z

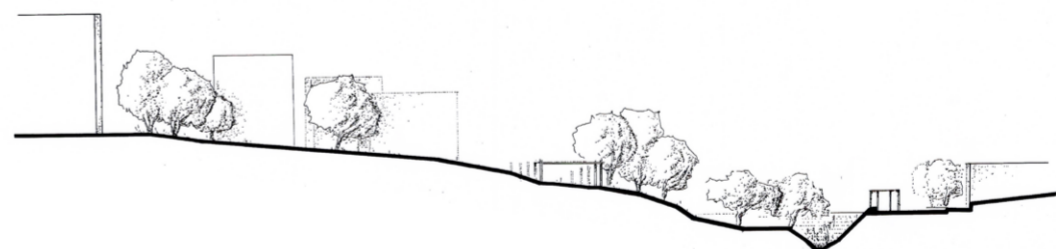
TOMH Δ-Δ

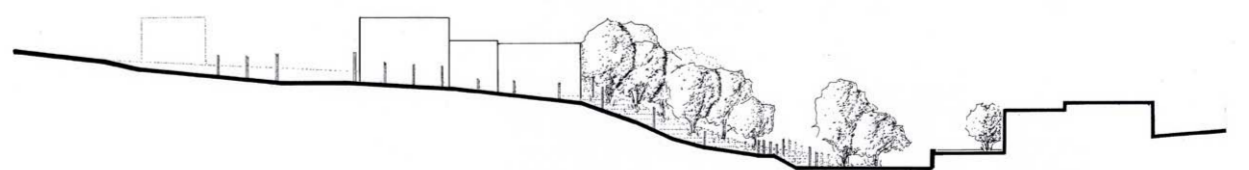
TOMH Η-Η

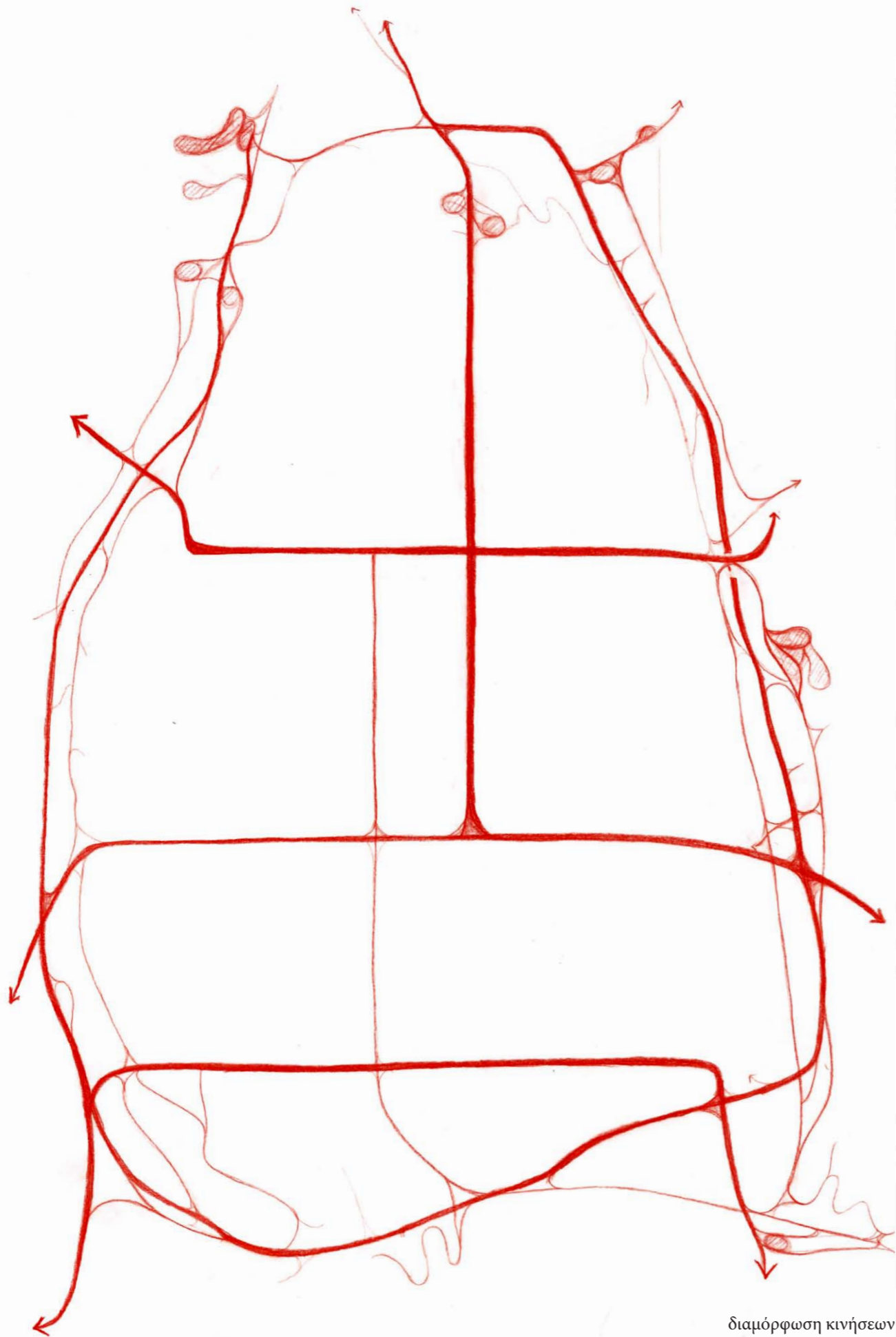
TOMH E-E

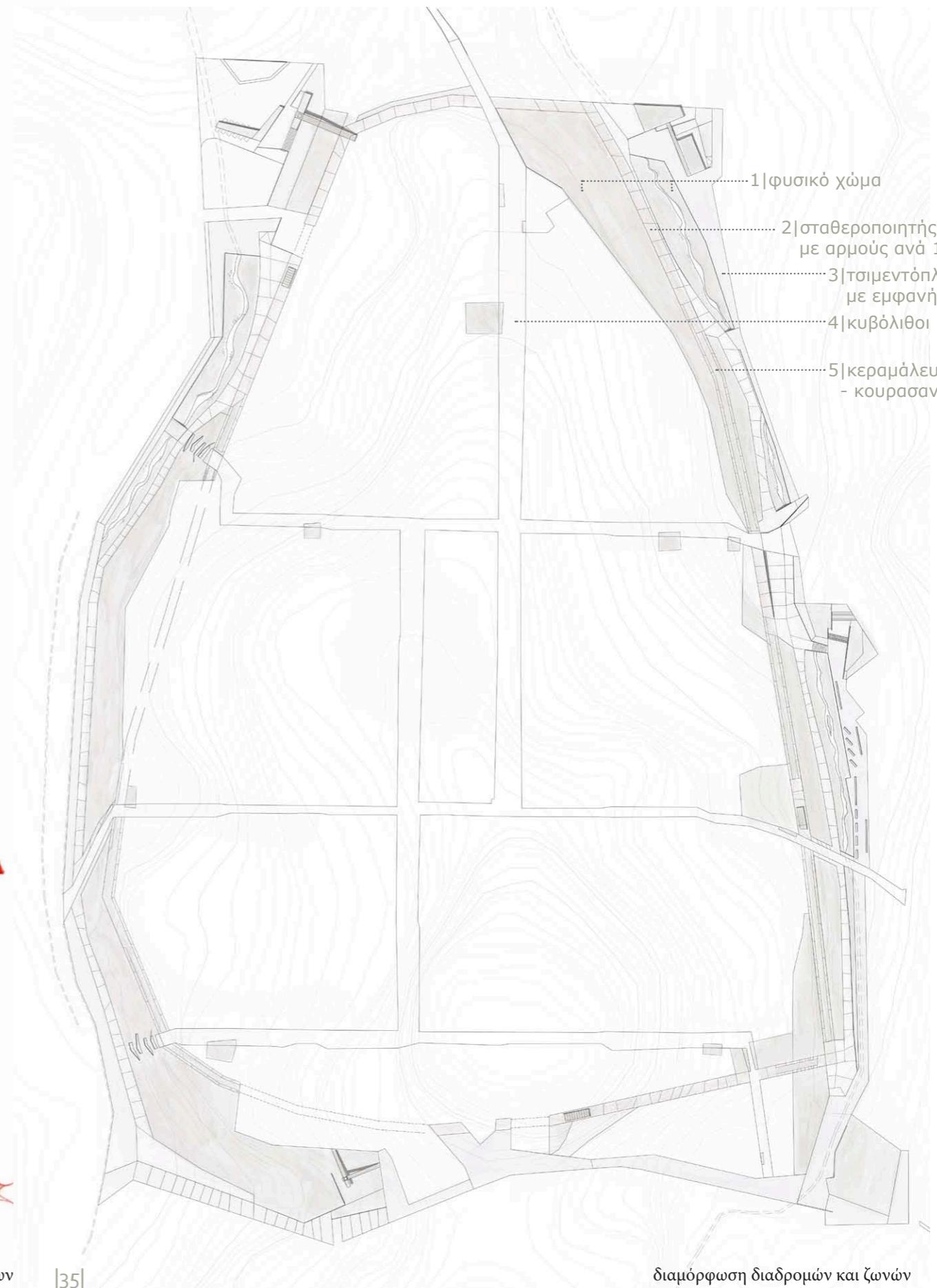
TOMH Θ-Θ

TOMH I-I

διαμόρφωση κινήσεων

διαμόρφωση διαδρομών και ζωνών

1 | φυσικό χώμα

2 | σταθεροποιητής (stabilizer) με αρμούς ανά 15 μ.ω

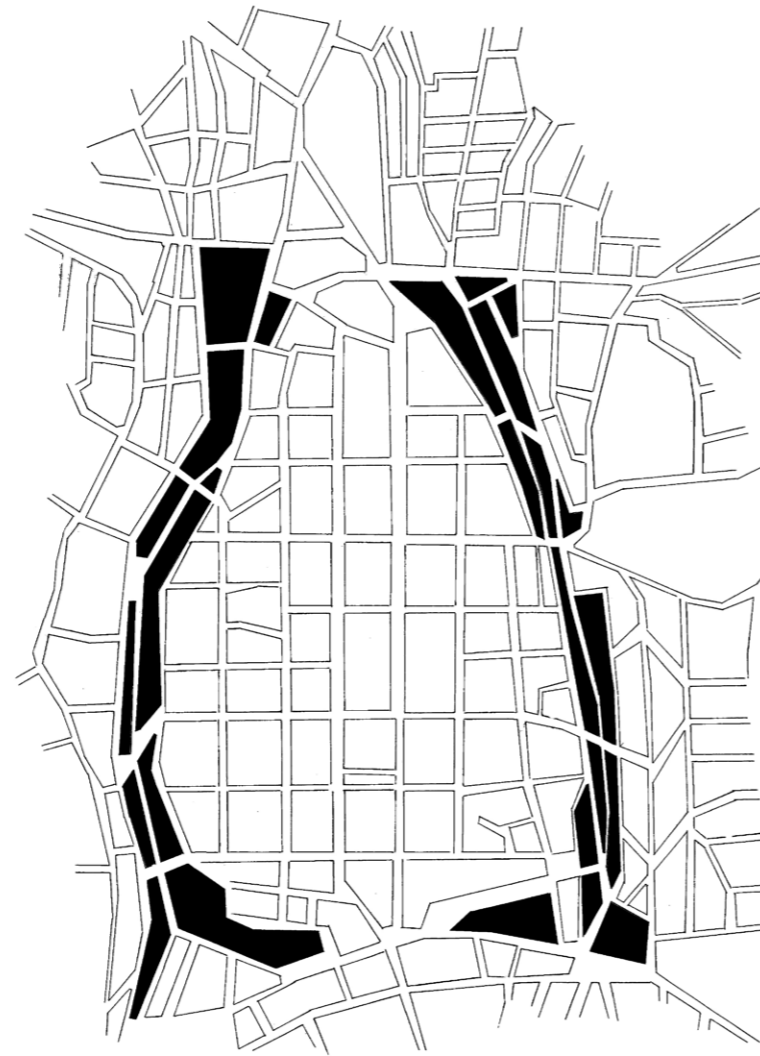
3 | τσιμεντόπλακες με εμφανή αδρανή

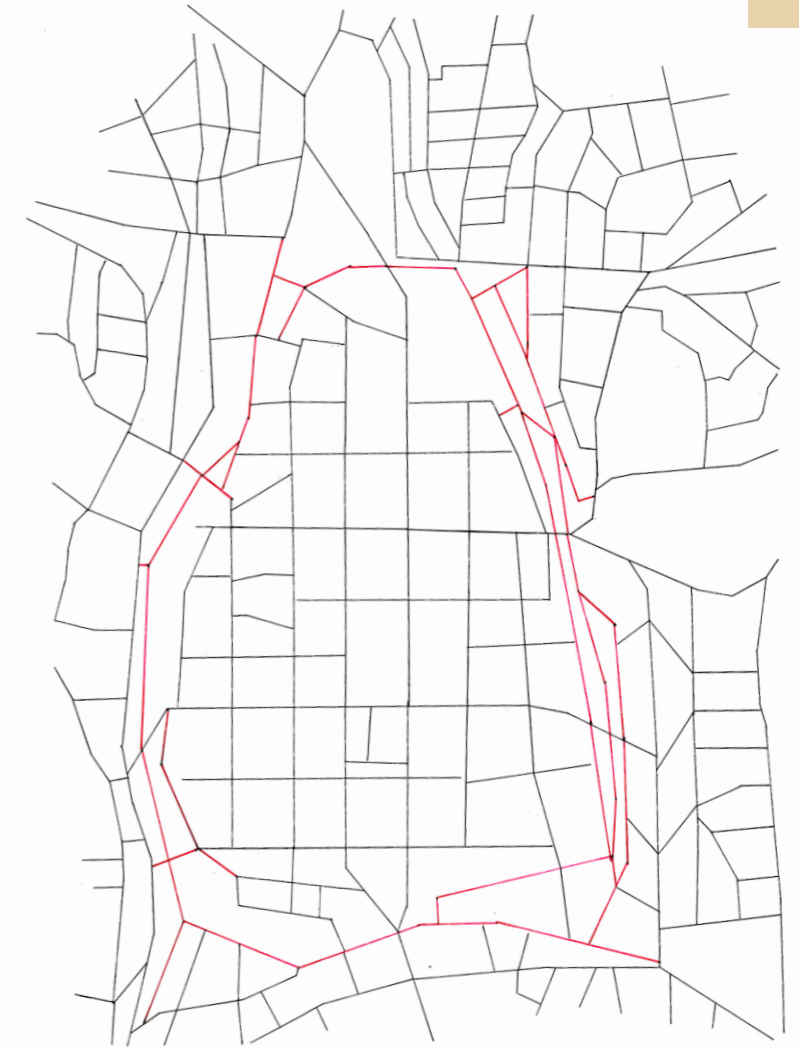
4 | κυβόλιθοι εν ξηρώ

5 | κεραμάλευρο - κουρασανίτ

διάθλαση κινήσεων

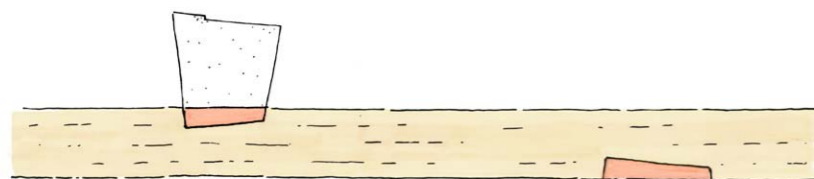
διάθλαση μέσω του δακτυλίου

Για τη διαμόρφωση του δακτυλίου, αρχικά, επικεντρωθήκαμε στη χάραξη των κινήσεων μέσα και προς αυτόν, συνδεώντας και διατηρώντας τις απαραίτητες υπάρχουσες και δημιουργώντας νέες. Η πιο βασική κίνηση είναι αυτή της αρχαιολογικής διαδρομής, η οποία ακολουθεί τα ίχνη των τειχών, όπου είναι εφικτό, ενώ όπου τα ίχνη διασταυρώνονται με έντονες κλίσεις, διατηρούμε μεν ένα στοιχειώδες πλάτος διαδρομής επί των τειχών, αλλά διαμορφώνουμε επιπλέον μια διακλάδωση για τη δημιουργία μιας διαδρομής με ήπια κλίση κατάλληλη για μια ευχάριστη βόλτα, η οποία μπορεί να εξυπηρετεί και τις καθημερινές μετακινήσεις. Εν συνεχεία και με βάση αυτή τη χάραξη, διαμορφώνουμε τις ενώσεις αυτής τόσο με το εσωτερικό της Καδμείας, μέσα από τους δρόμους που περνούν από τις πύλες, όσο και με τις γύρω περιοχές κατοικίας και αρχαιολογικής σημασίας, όπως οι περιαστικοί λόφοι και ο Συνοικισμός. Σε μικρότερη κλίμακα, δημιουργούμε εγκάρσιες κινήσεις ένωσης του φυσικού με το αστικό τμήμα της ανάπλασης και αντίστοιχους χώρους στάσης και πλατώματα.

Ο υπάρχον αστικός ιστός παρουσιάζει τη γεωμετρικότητα του ιπποδάμειου συστήματος που χαρακτήριζε από τους Βαυαρούς παρά την έντονη κλίση. Στην πρότασή μας, μέσα από την περιοχή της ανάπλασης, οι κινήσεις παραλαμβάνονται από τον αστικό ιστό και διαθλώνται ώστε να ακολουθήσουν τις χαράξεις του ιστού των γύρω περιοχών, οι οποίες ακολουθούν το ανάγλυφο. Αντίστοιχα με τις κινήσεις, διαμορφώνουμε τις ζώνες σε διάθλαση του αστικού ιστού, όπου τα οικοδομικά τετράγωνα μετατρέπονται πλέον σε ζώνες πρασίνου στα πρανή, στη ζώνη του ρέματος και στην αστική διαδρομή.

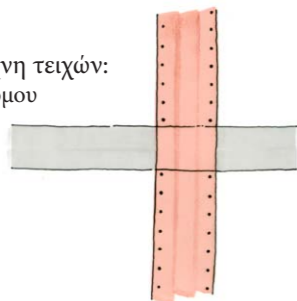
Όσον αφορά στην υλικότητα των νεοδιαμορφούμενων πρανών, αποφασίσαμε να χρησιμοποιήσουμε το υλικό του κεραμάλευρου, το οποίο με το ιδιαίτερο χρώμα του, καθιστά τα ίχνη των τειχών ορατά τόσο στον κάτοικο όσο και στον επισκέπτη. Για τα σημεία στα οποία χρειάζεται τα ίχνη των τειχών να είναι προσπελάσιμα από αυτοκίνητο, το κεραμάλευρο αντικαθίσταται από κουρασανίτ. Για την περιμετρική διαδρομή επιλέγουμε το stabilizer, σε φυσικό χρώμα, ώστε να μπορεί να αφομοιώνεται στο περιβάλλον, αλλά να μπορεί και να εξυπηρετήσει τις ανάγκες των σύγχρονων κατοίκων και των επισκεπτών. Στα φυσικά τμήματα των πρανών και των ρεμάτων τα οποία επαναφέρουμε, διατηρούμε το χώμα, ενώ στην αστική διαδρομή χρησιμοποιούμε τσιμεντόπλακες με εμφανή αδρανή, ενώ για τη πεζοδρόμηση των δρόμων εσωτερικά της Καδμείας, επιλέγουμε κυβόλιθους εν ξηρώ σε 3Α.

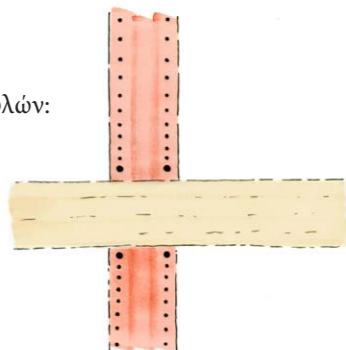

διαμόρφωση πεζοδρόμησης
 οι αρχαιολογικοί χώροι διεκδικούν κομμάτι του
 δημόσιου χώρου

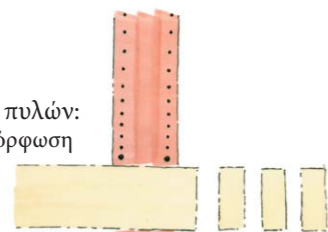
διασταύρωση με ίχνη τειχών:
 διακοπή υλικού δρόμου

διασταύρωση με θέση πυλών:
 διατήρηση υλικού δρόμου

διακοπή δρόμου σε θέση πυλών:
 διατήρηση υλικού σε διαμόρφωση
 καθόδου στα πρανά

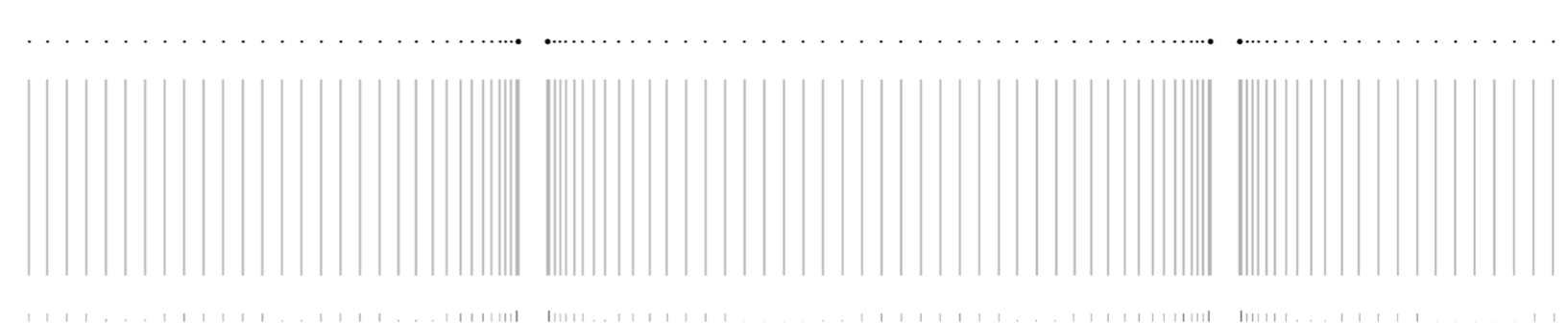

σύγχρονη περίοδος
 βυζαντινή περίοδος
 κλασική περίοδος
 μυκηναϊκή περίοδος

διαμόρφωση πεζοδρόμων

Καδμεία

κάτοψη

ρυθμός

όψη

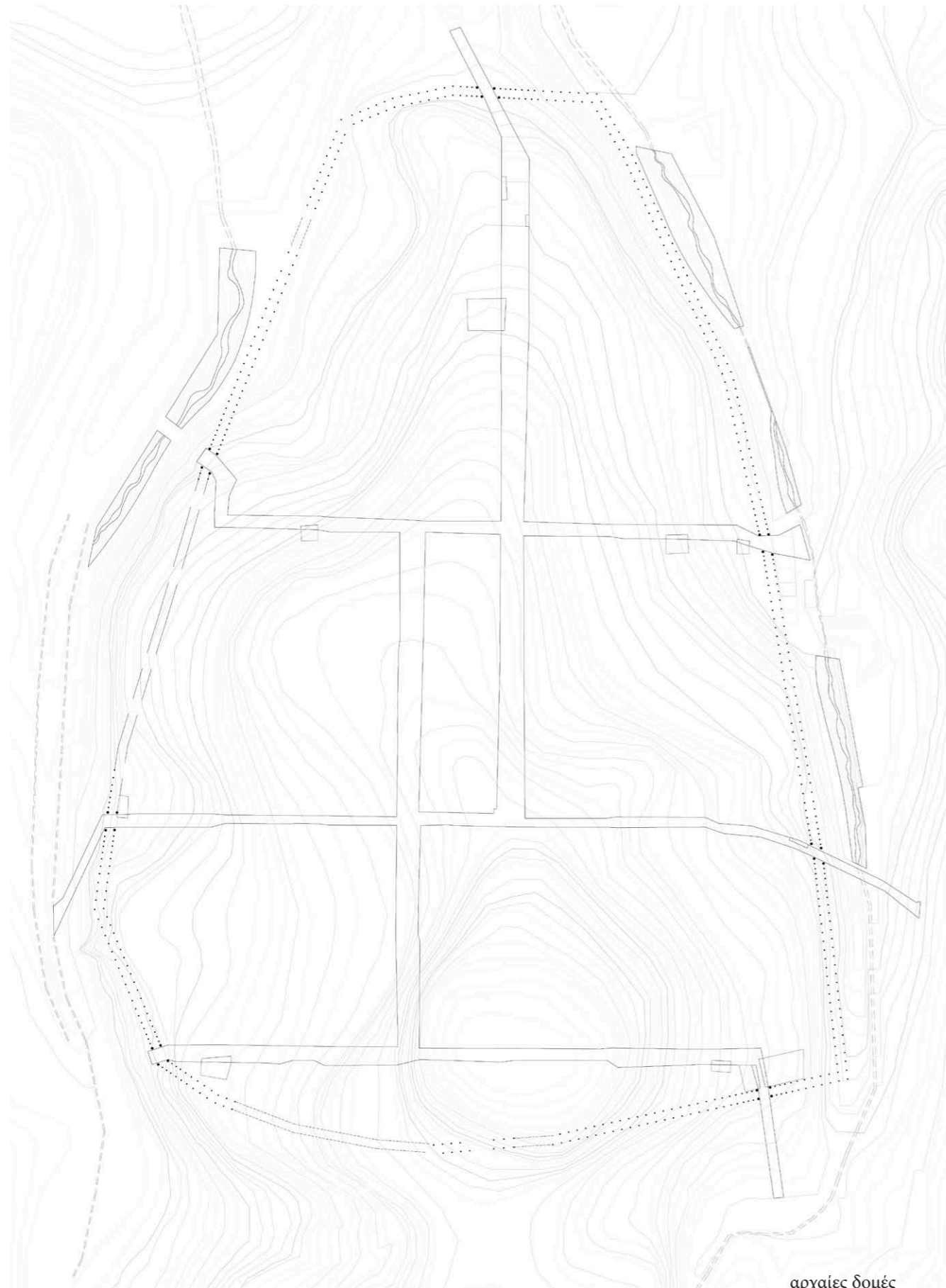
υπόδειξη τειχών

Η ανάπλαση αυτής της περιοχής οργανώθηκε και σχεδιάστηκε με απαρχή τις αρχαίες δομές τις οποίες περικλείει στο εσωτερικό της. Σκοπός μας, ήταν να τις επαναφέρουμε και να τις εντάξουμε στη ζωή της σύγχρονης πόλης. Εκτός από τα πρανά τα οποία διατηρούμε ως φυσική κλίση του εδάφους με φυσική φύτευση ως μια περιμετρική περιοχή ανάσας της πόλης, και ως οριοθέτηση και υπενθύμιση της θέσης της αρχαίας ακρόπολης, τα υπόλοιπα στοιχεία, τα τείχη, τα ρέματα, και οι "αρχαίοι" δρόμοι, χειρίστηκαν το καθένα με διαφορετικό τρόπο. Ως αρχαίους, αναφερόμαστε στους δρόμους που ένωναν τις πύλες, για τους οποίους σήμερα με τη γνώση των θέσεων των αρχαίων πυλών, γνωρίζουμε τη θέση εισόδου στην ακρόπολη. Για την πορεία που ακολουθούσαν εντός της ακρόπολης δεν υπάρχουν επαρκή στοιχεία, έτσι μπορεί είτε ακολουθούσαν περίπου την ίδια διαδρομή με τη σημερινή, είτε και να οδηγούσαν σε ένα δαιδαλώδες σύστημα δρόμων. Ο δικός μας στόχος ήταν διδακτικός προς τον σύγχρονο άνθρωπο σε σχέση με την ιστορία του τόπου, χωρίς όμως να αγνοεί και τη σύγχρονη. Έτσι επιλέξαμε την πεζοδρόμηση των σύγχρονων δρόμων που συνδέουν σχεδόν σε ευθεία της αντιδιαμετρικές πύλες, προς μια ενδεικτική υπενθύμιση τους. Σε κάθε περίπτωση, όμως, αναδεικνύεται η θέση των πυλών.

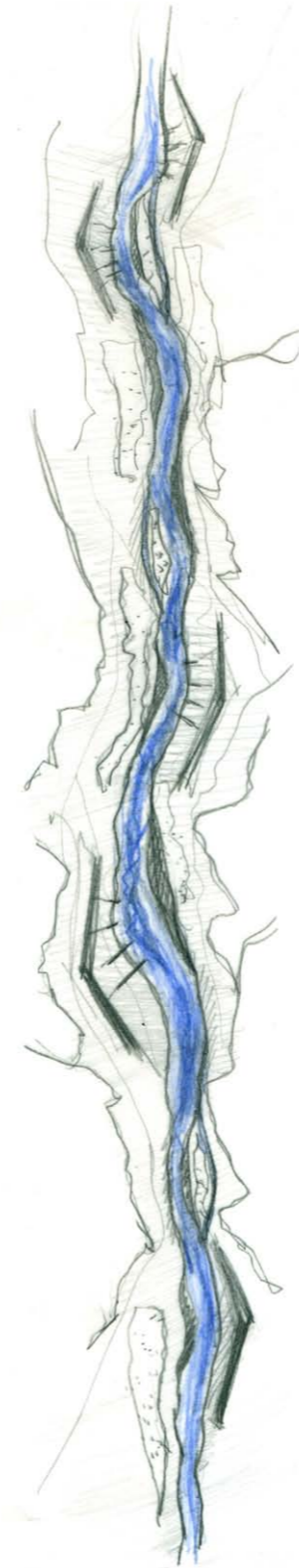
Για την ανάδειξη των ίχνων των τειχών, που υποδεικνύουν και τη θέση της αρχαίας ακρόπολης, εκτός από τη χωροθέτηση τους με την αλλαγή των τειχών, επιλέξαμε να τα κατάστησουμε ορατά και στην όψη, ιδιαιτέρως δε όταν αυτά χάνονται στα πρανά και ανάμεσα στα δέντρα, τοποθετήσαμε στις παρειές τους μία σειρά από μεταλλικά υποστηλώματα διαφόρων υψών και πυκνότητας. Συγκεκριμένα, επιλέξαμε τα υποστηλώματα αυτά να πληθαίνουν και να γίνονται πιο ψηλά όσο πλησιάζει κανείς σε θέση αρχαίων πυλών, ενώ στο υπόλοιπο κομμάτι της διαδρομής απλώνονται μέχρι και σε 10 μέτρα απόσταση, ενώ μπορεί να έχουν ύψος από 3 μέτρα μέχρι και 50 εκατόστα ως κάθισμα σε θέσης θέασης, αλλά και να ως το έδαφος, προκειμένου σε κάποιες περιπτώσεις να τονιστεί κάποια κίνηση. Τα μεταλλικά αυτά στοιχεία επιλέγουμε να είναι δε και φωτιστικά στοιχεία, με σκοπό πέραν από το φωτισμό της διαδρομής να αναδεικνύεται και ο ίδιος ο λόφος της ακρόπολης περιμετρικά.

Όσον αφορά στους δρόμους και τις διασταυρώσεις τους με τις πύλες, διαχωρίζουμε τρεις περιπτώσεις: στην περίπτωση που δρόμος ενώνεται με τα τείχη και υπάρχει θέση πυλών τότε το κεραμάλευρο διακόπτεται και το υλικό της πεζοδρόμησης συνεχίζει, υπενθυμίζοντας τις θέσεις των αρχαίων δρόμων, ενώ αν γίνεται διασταύρωση σε οποιαδήποτε άλλη θέση, τότε το κεραμάλευρο γίνεται κουρασάνιτ, ώστε να μπορεί να πρалаβει το φορτίο του αυτοκινήτου. Τέλος, σε δύο θέσεις πυλών υπάρχουν σύγχρονοι δρόμοι, οι οποίοι φτάνουν μεν μέχρι τις παρυφές των πρானών αλλά δε συνεχίζουν. Τότε, διαμορφώνουμε πλατώματα επί των πρானών συνεχίζοντας το πλάτος του δρόμου υπο μορφή διακεκομμένης γραμμής, ως υπενθύμιση της χάραξης του δρόμου, και με σκοπό την αποκατάσταση της σύνδεσης για τη εξυπηρέτηση της σύγχρονης διαδρομής.

αρχαίες δομές

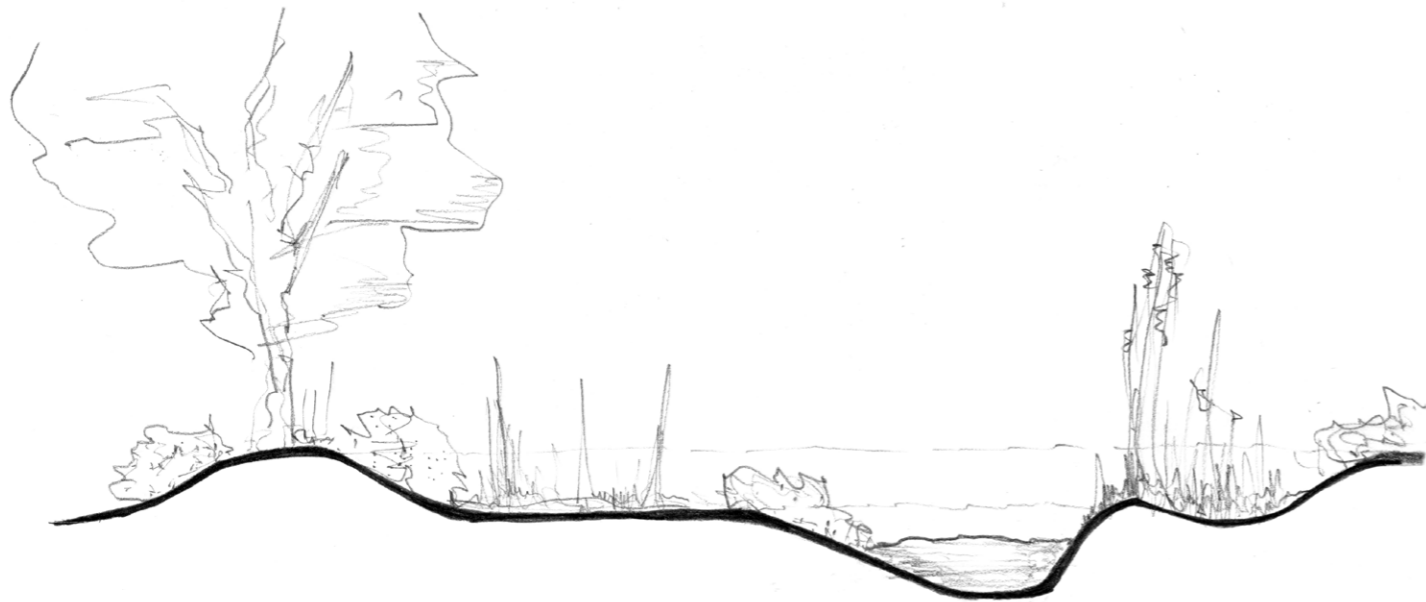
διαμόρφωση κοίτης με φυσικούς
μαιανδρισμούς
σχεδίαση πλημμυρικών ζωνών

Τέλος, όσον αφορά στα ρέματα, στην προσπάθεια αποκατάστασής τους, αρχικά διαμορφώσαμε την κοίτη στην κάτοψη με φυσικούς μαιανδρισμούς, ώστε το νερό να μη μένει στάσιμο και λιμνάζει. Για τον ίδιο ακριβώς λόγο, οφείλει η κοίτη και σε εγκάρσια και σε διαμήκη τομή να είναι επίσης ασύμμετρη.

Κοντά στην κοίτη η φύτευση πρέπει να είναι ιδιαίτερα προσεκτική. Απομακρύνουμε τα ψηλά δένδρα από τις εξωτερικές παρειές των μαιάνδρων ώστε να μην επιβαρύνεται η διάβρωση από το βάρος τους, ενώ αντίθετα χωροθετούμε συστάδες υδρόφιλων δένδρων κοντά στις εσωτερικές παρειές, περιοχές ιδιαίτερα γόνιμες, λόγω της απόθεσης φερτών υλικών.

Το χαρακτηριστικό όμως στοιχείο αυτής της επέμβασης είναι ότι γίνεται ολική επαναφορά του ρέματος και χρειάζεται να γίνει εκσκαφή από 2 μέχρι και 5 μέτρα σε σημεία. Ετσι, με την κά'ταλληλη βιβλιογραφία, συγκεντρώσαμε φυσικές μεθόδους συγκράτησης των πρανών που δημιουργούνται, με σκοπο την αποφυγή όσο το δυνατόν τεχνητών μεθόδων όπως τα συρματοκιβώτια. Τρεις χαρακτηριστικές τέτοιες μέθοδοι που επιστρατεύονται ανάλογα με το βάθος της εκσκαφής σε κάθε σημεία είναι τα κλαδοδέματα, τα κλαδοπλέγματα και οι..... (δε θυμάμαι).

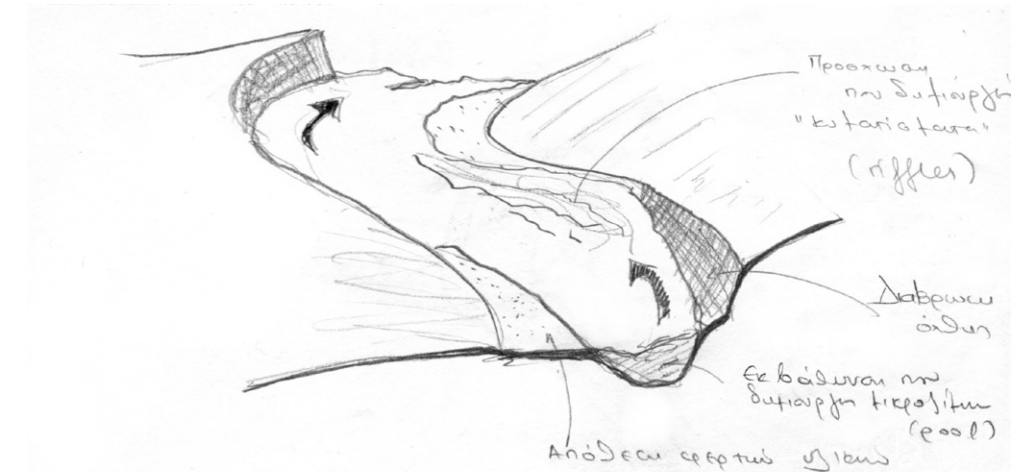

ασύμμετρη κοίτη

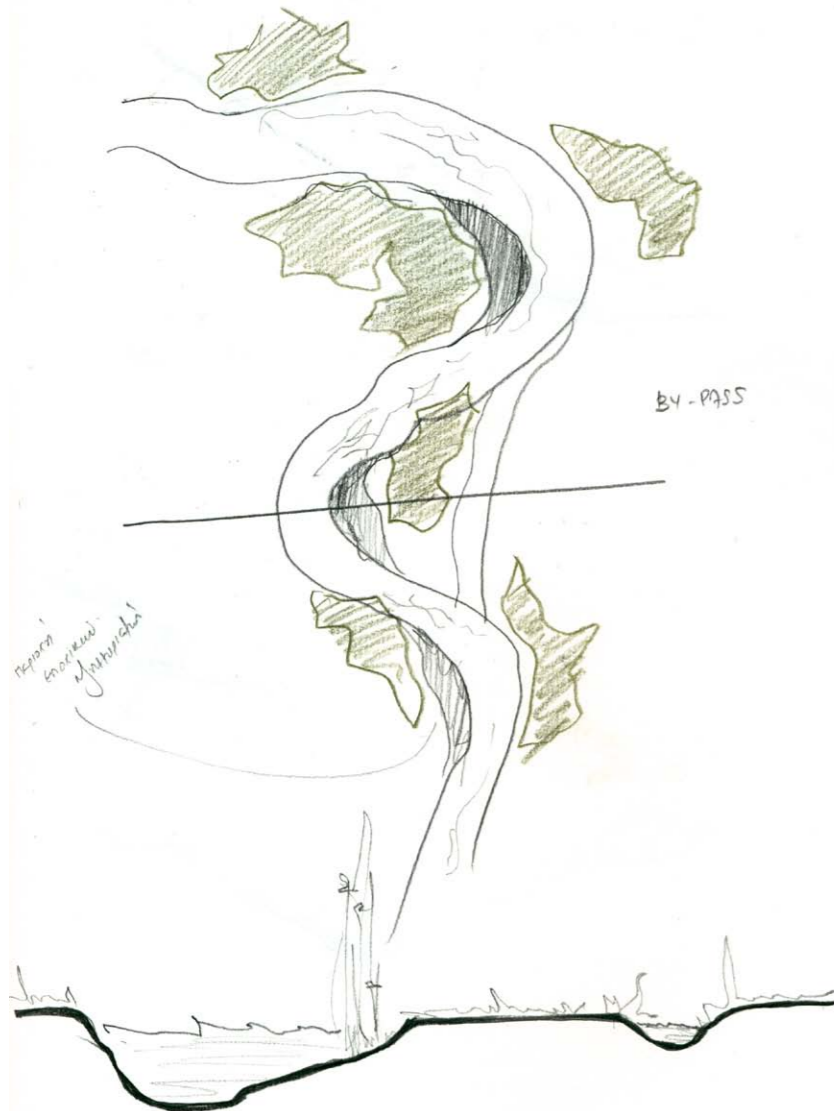
Τέλος, όσον αφορά στα ρέματα, στην προσπάθεια αποκατάστασής τους, αρχικά διαμορφώσαμε την κοίτη στην κάτοψη με φυσικούς μαιανδρισμούς, ώστε το νερό να μη μένει στάσιμο και λιμνάζει. Για τον ίδιο ακριβώς λόγο, οφείλει η κοίτη και σε εγκάρσια και σε διαμήκη τομή να είναι επίσης ασύμμετρη.

Κοντά στην κοίτη η φύτευση πρέπει να είναι ιδιαίτερα προσεκτική. Απομακρύνουμε τα ψηλά δένδρα από τις εξωτερικές παρειές των μαιάνδρων ώστε να μην επιβαρύνεται η διάβρωση από το βάρος τους, ενώ αντίθετα χωροθετούμε συστάδες υδρόφιλων δένδρων κοντά στις εσωτερικές παρειές, περιοχές ιδιαίτερα γόνιμες, λόγω της απόθεσης φερτών υλικών.

Το χαρακτηριστικό όμως στοιχείο αυτής της επέμβασης είναι ότι γίνεται ολική επαναφορά του ρέματος και χρειάζεται να γίνει εκσκαφή από 2 μέχρι και 5 μέτρα σε σημεία. Έτσι, με την κατάλληλη βιβλιογραφία, συγκεντρώσαμε φυσικές μεθόδους συγκράτησης των πρανών που δημιουργούνται, με σκοπό την αποφυγή όσο το δυνατόν τεχνητών μεθόδων όπως τα συρματοκιβώτια. Τρεις χαρακτηριστικές τέτοιες μέθοδοι που επιστρατεύονται ανάλογα με το βάθος της εκσκαφής σε κάθε σημεία είναι τα κλαδοδέματα, τα κλαδοπλέγματα και τα φυτικά μοσχεύματα. Τέλος για τη διαμόρφωση της όχθης εφαρμόστηκε η μέθοδος της ζωντανής κλαδοδέσμης.

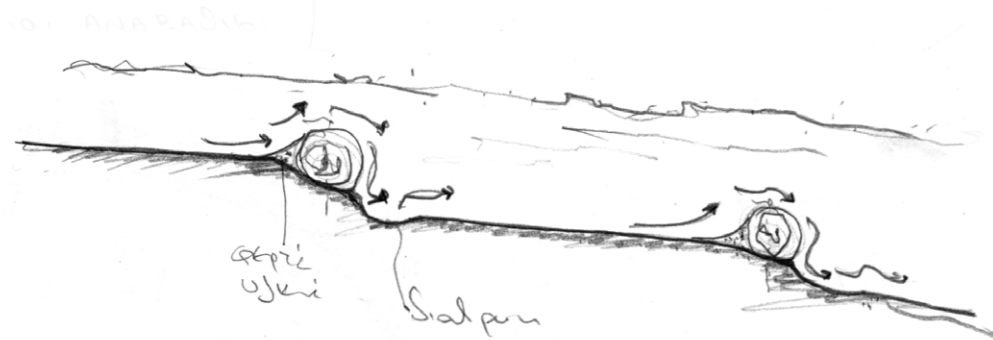
πρόβολοι από κορμούς δέντρων- προστασία από διάβρωση

μέθοδος by-pass - προστασία από πλημμύρα

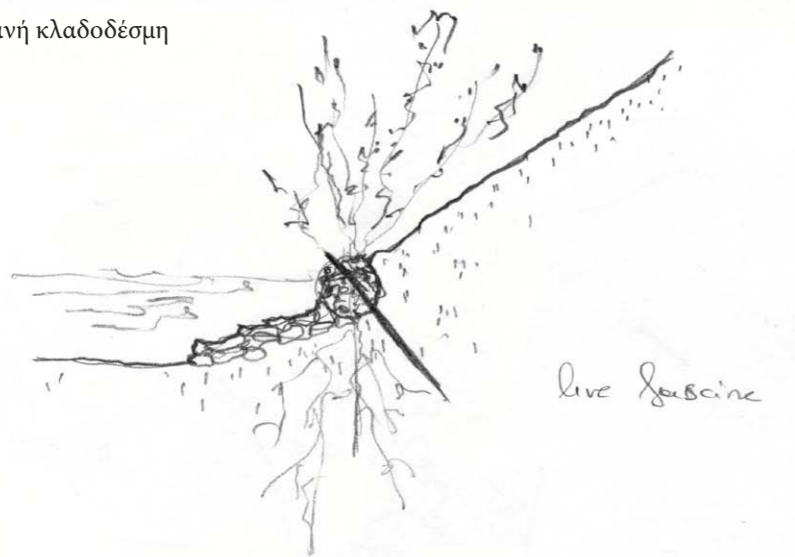
διαμόρφωση ρέματος

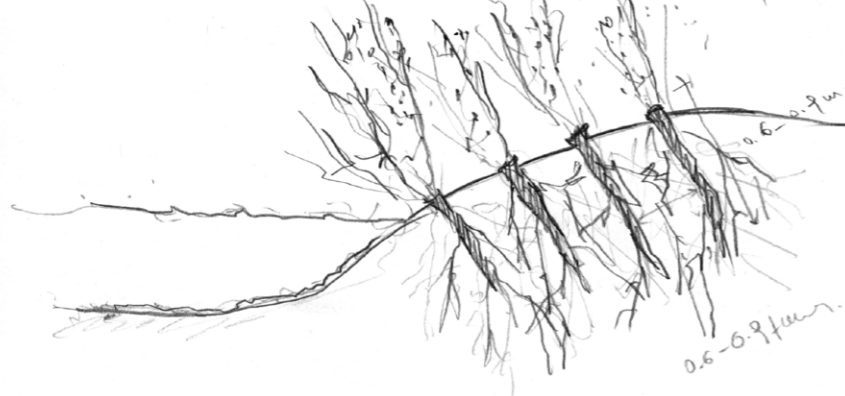
εξυπνάει νερό
 • φέρει ταχύτητα νερό
 • αδειάζει φέρει υγρό
 • υγρική αδειάζει

ζωντανή κλαδοδέσμη

α. φυτικά μοσχεύματα

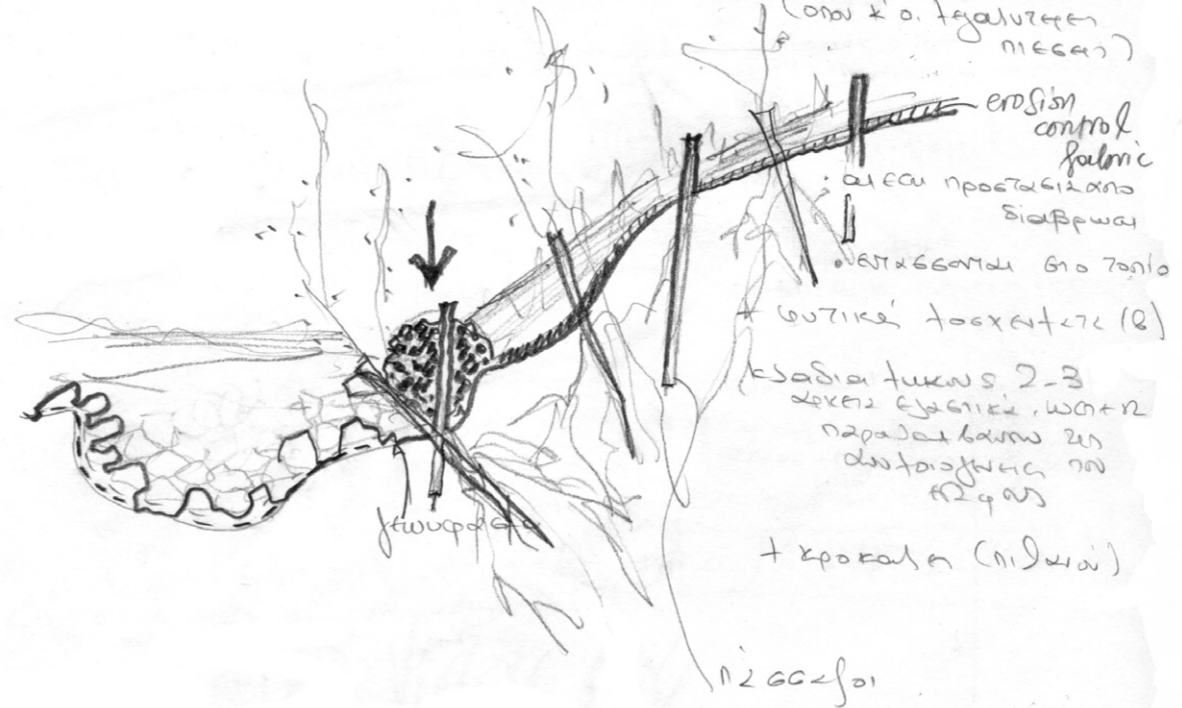
(για στήριξη τε τικρο προβλητα ή
 σε ευδοκία ή υβες ηρεμική)

• σταθεροποιεί έδαφος
 • αδειάζει ευφραίνεται
 • διαρροή υγρού

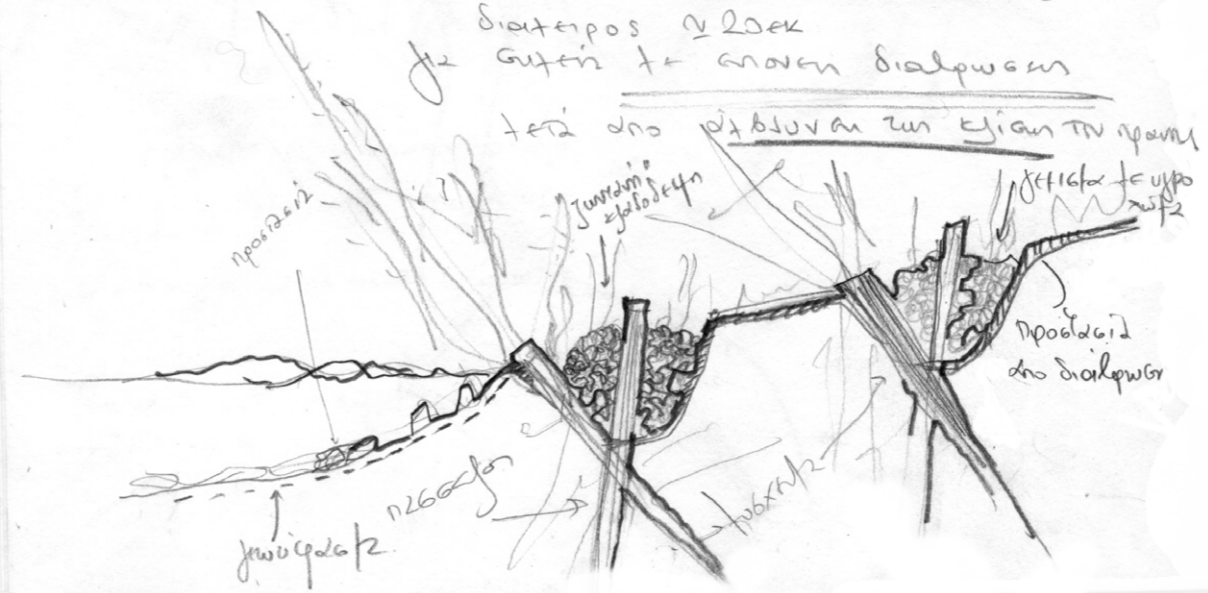
β. κλαδοπλέγματα

σε κλίση 2:1
 για στήριξη τε κεφαλα τεχνικής υδρω
 η.γ. ερωτικές ητώρα τουαυδρω
 (οποι κ' ο. τεγαυτερε
 ηεσα)

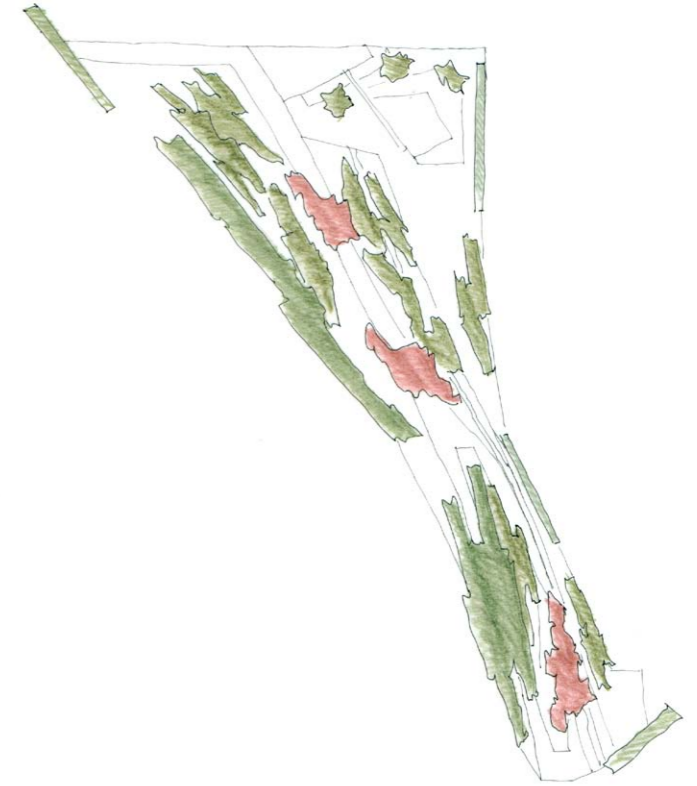
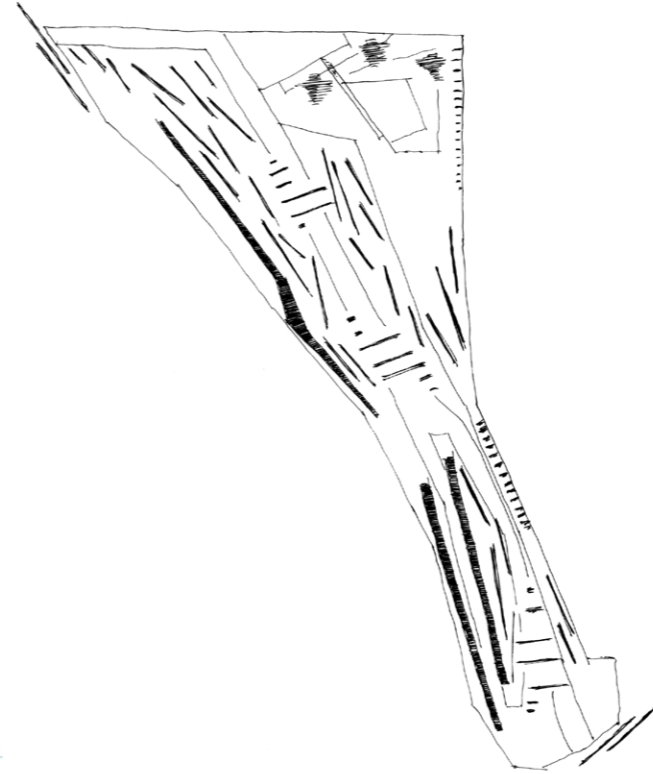
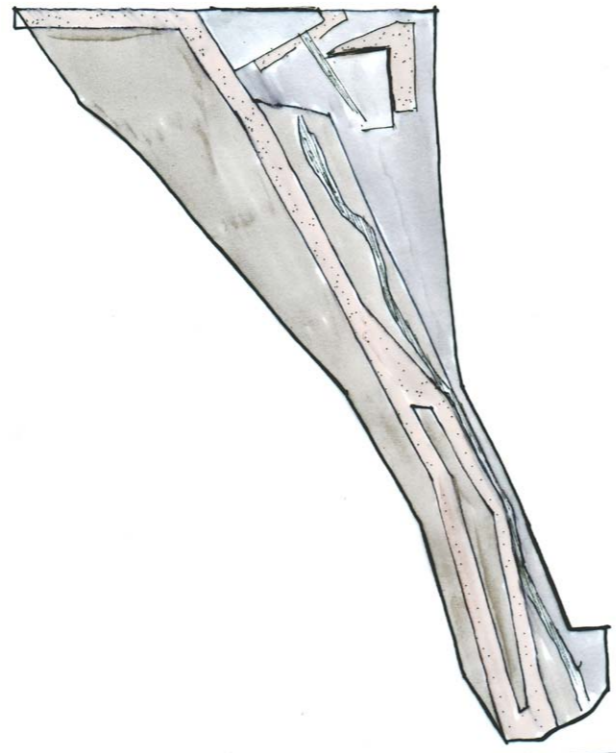
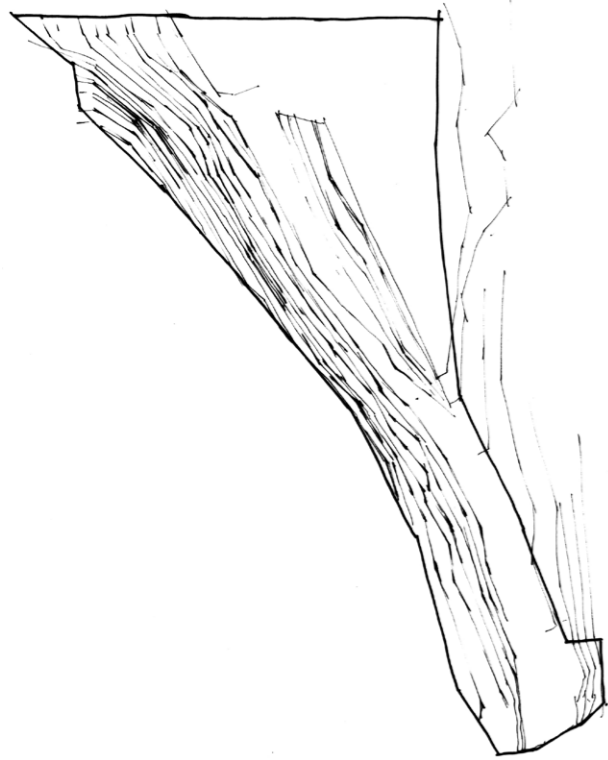
γ. κλαδοδέματα

• από υπαδύφνη υλοτομηκω διαρρω ή θύκω
 • τυλίγεται από βλάστης κ' φυλάσσεται
 • τοποθετουμε σε αυλακωση
 • βεταθοποιουμε τε τοσκητατε και
 πασσαλων δε4-5ε

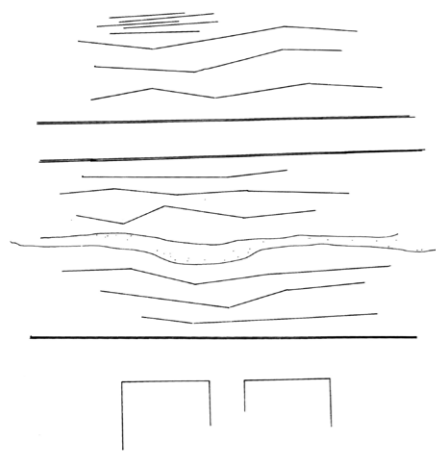

μέθοδοι συγκράτησης πρανών

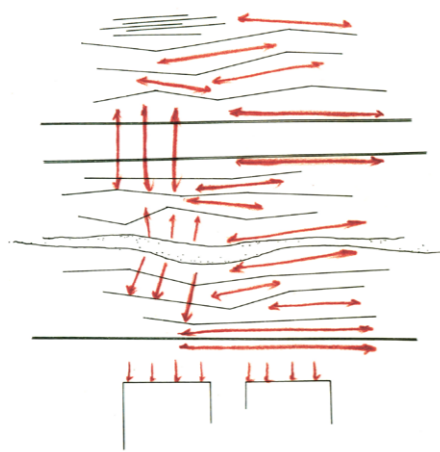

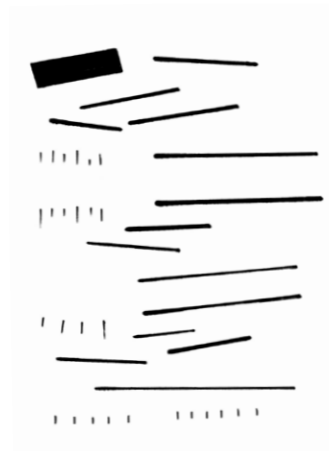
παράδειγμα μορφοποίησης

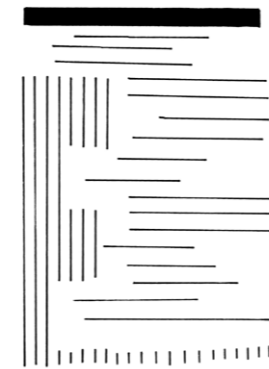
υψομετρικές

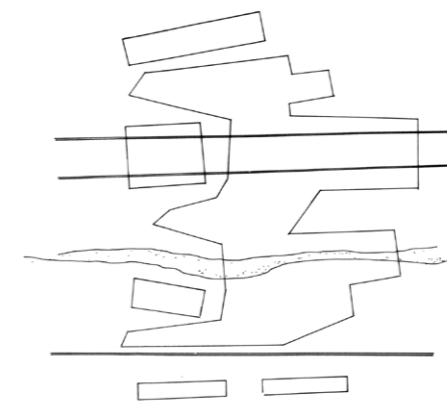
κινήσεις

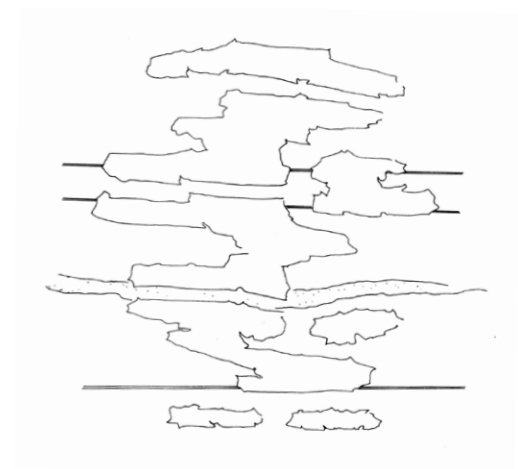
αντιστοιχισή

λειτουργία

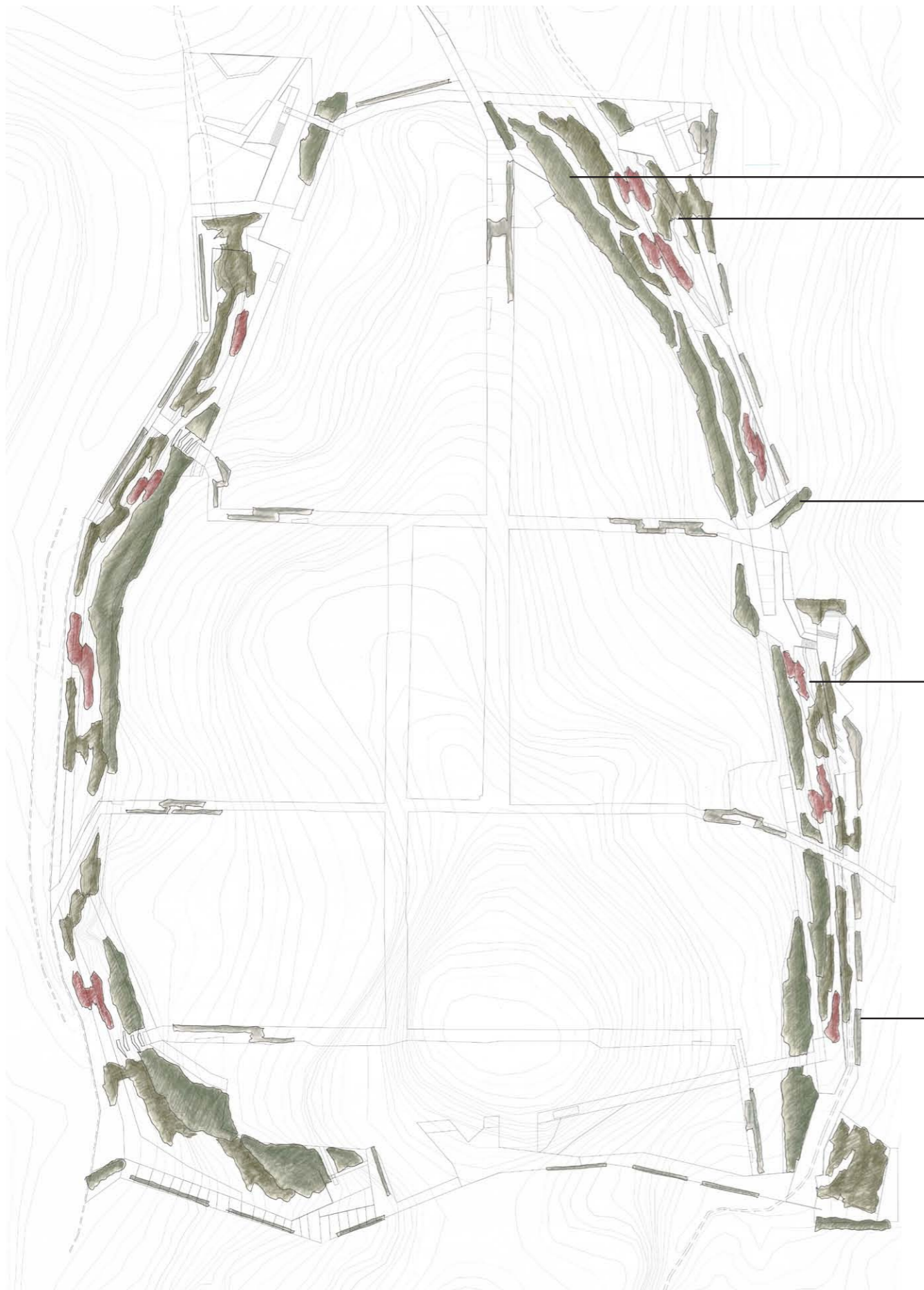
ζώνες

αντικατάσταση

συνθετική διαδικασία

για υγρά εδάφη και συγκράτηση πρανών:

- Ιτιά (*Salix Alba*)
- Πλάτανος Ανατολικός (*Platanus Orientalis*)
- Λεύκα (*Populus Nigra*)
- Πικροδάφνη (*Nerium Oleander*)
- Βατομουριές (*Rubus Sp.*)
- Λυγαριές (*Vitex Agnus Castus*)
- Χαλέπιος Πεύκη (*Pinus Halapensis*)

έξοδος προς περιστατικούς λόφους- αρχαίες θέσεις τάφων:

- Κυπαρίσι (*Cupressus sempervivens*)

για σκιά και ημισκιά (ένδειξη διαδρομής):

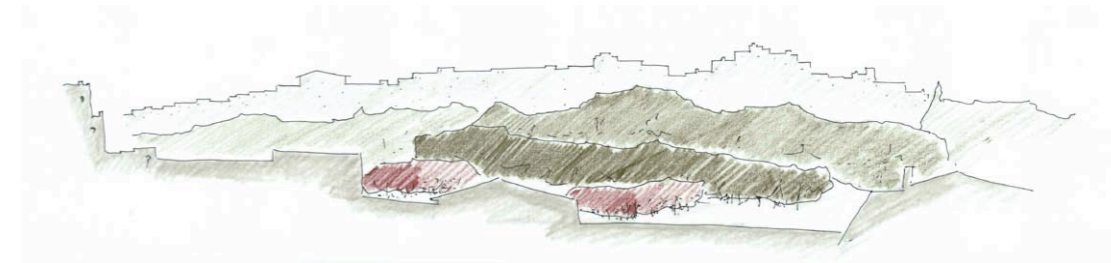
- Προύνος (*Prunus Cerasifera*)
- Κουτσουπιά (*Cercis Siliquastrum*)
- Αμυγδαλιά (*Prunus Amygdalus*)

για αστικές διαδρομές:

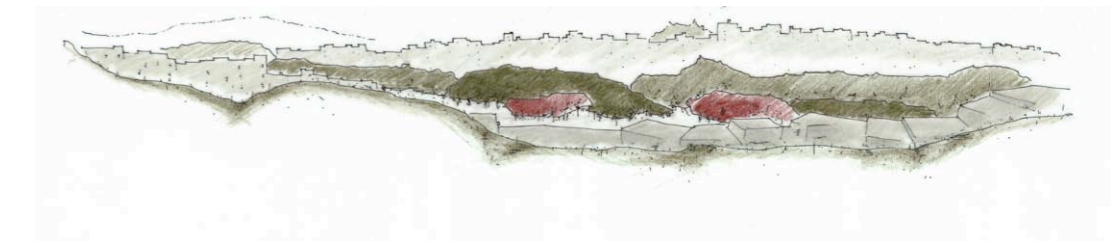
- Νεραντζιά (*Citrus Aurantium*)
- Πασχαλιά (*Syringa Vulgaris*)
- Ποϊντσιάνα (*Poinciana Gilliesii*)
- Ακακία Κυανόφυλλη (*Acacia Cyanophylla*)

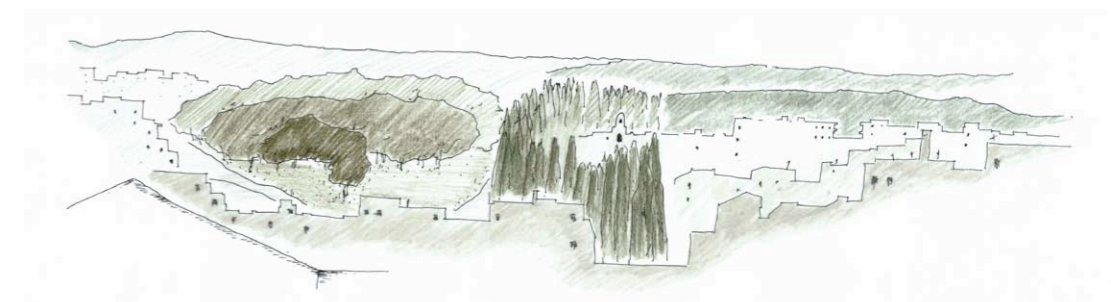
διαδρομή

Η Καδμεία από το ρέμα της Δίρκης

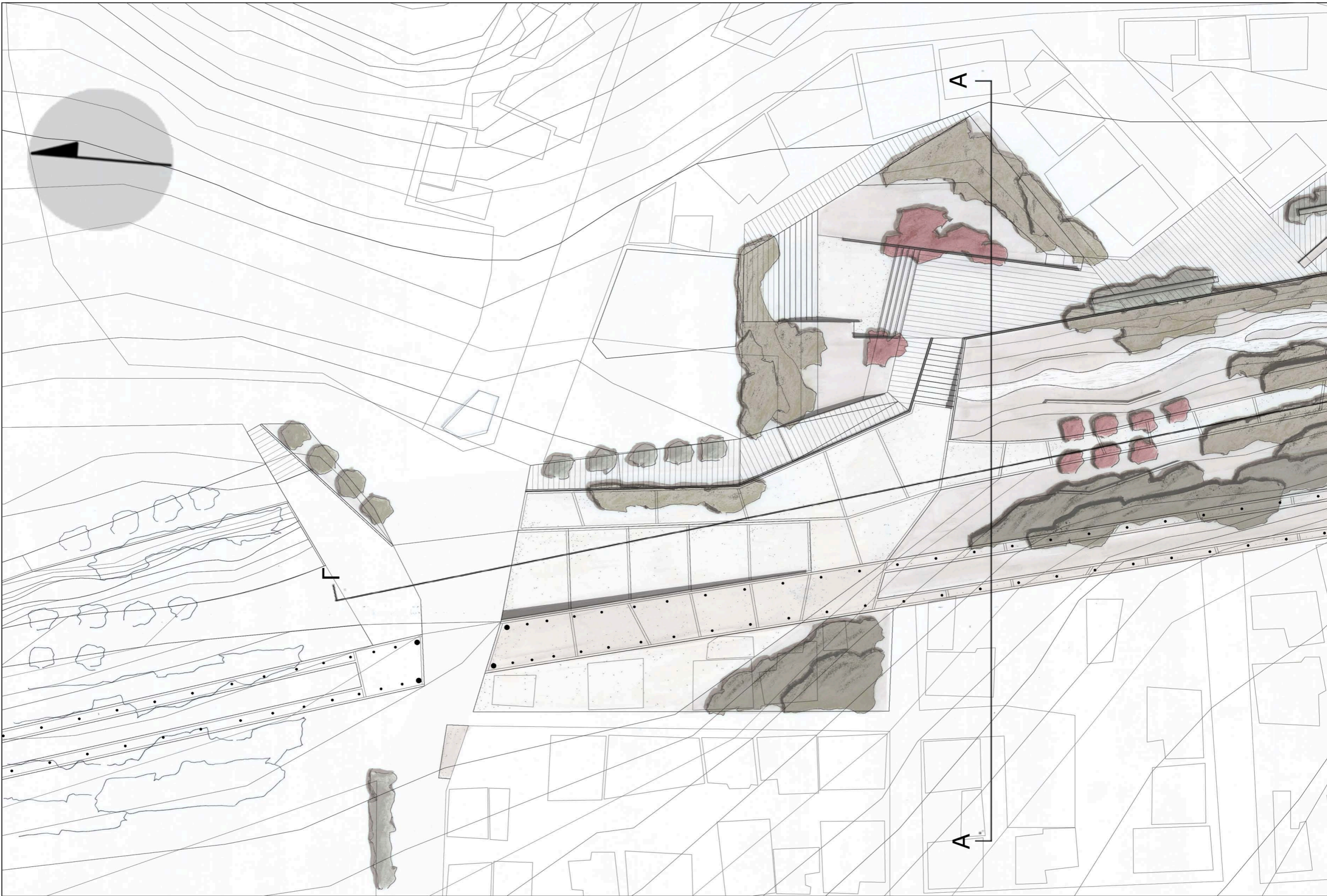

Η Καδμεία από το ρέμα Χρυσορρόα

σύνδεση πρασίνων: Ισημνός, Αγ. Λουκάς, Μοσχοπόδι

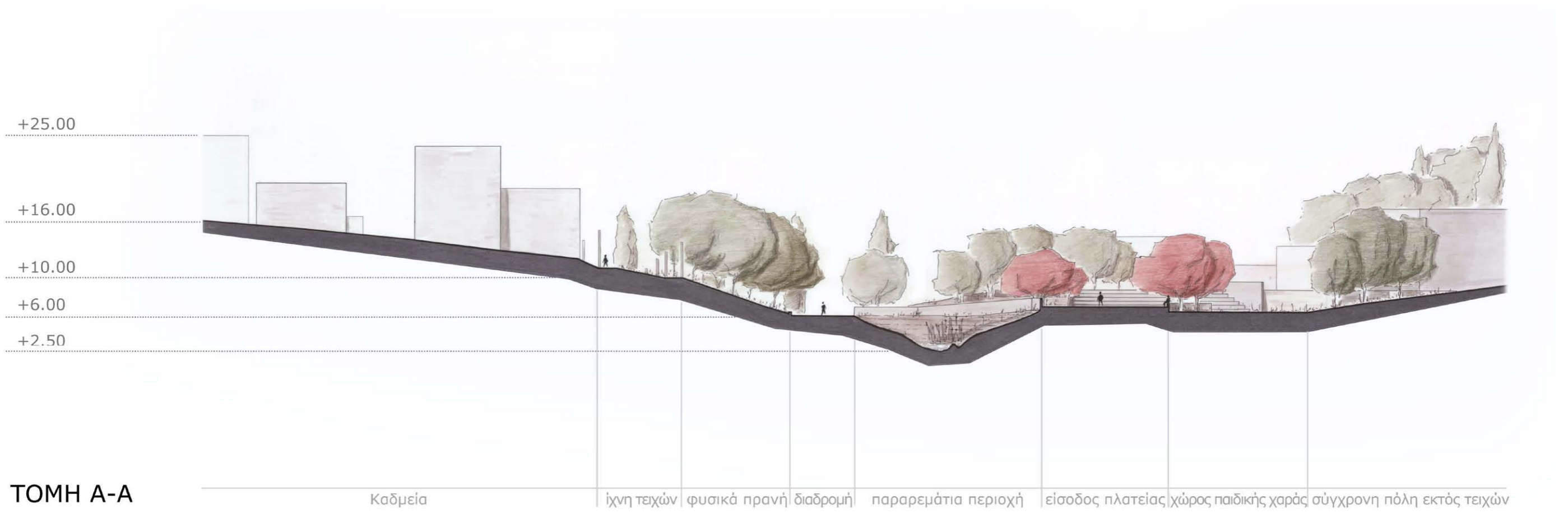

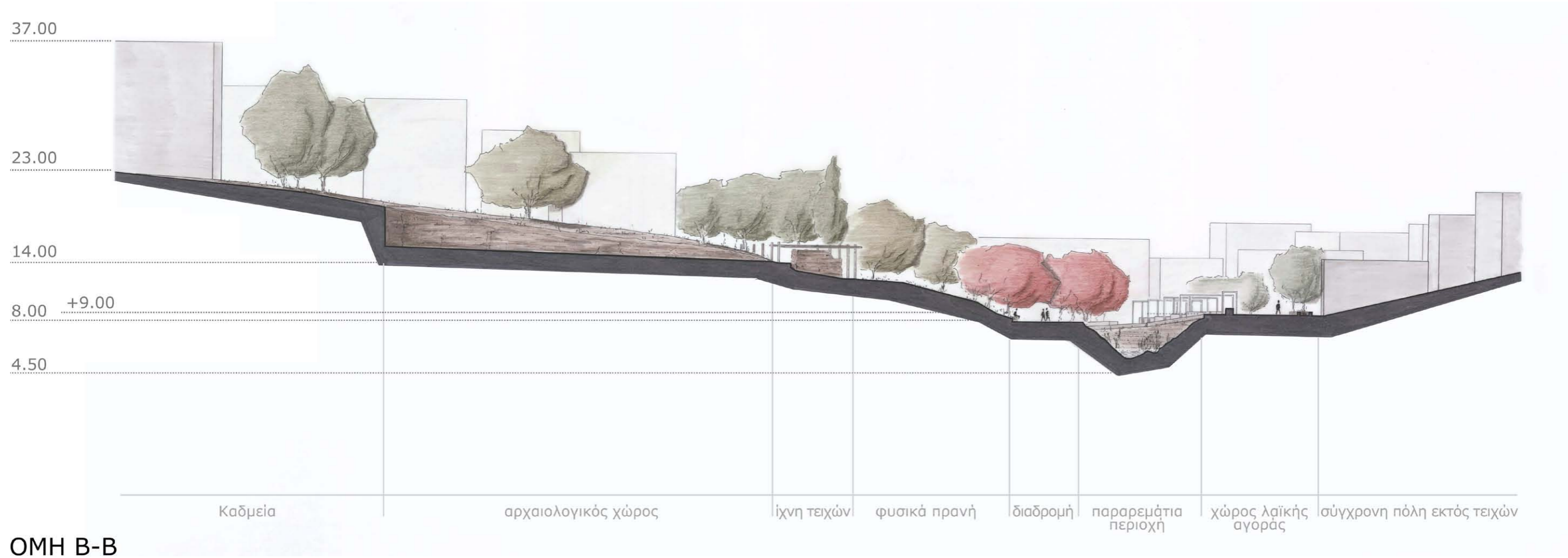
Με σκοπό την καλύτερη κατανόηση της ανάπλασης, προχωρήσαμε στην επεξεργασία ενός τμήματος σε μεγαλύτερη κλίμακα. Για το σκοπό αυτό επιλέξαμε το κομμάτι στο οποίο διεξάγεται σήμερα η λαϊκή αγορά, μεταξύ των οδών Βουρδουμπά και Οιδίποδος, δεδομένου ότι συγκεντρώνει ένα αντιπροσωπευτικό δείγμα από όλα τα στοιχεία τα οποία επεξεργαστήκαμε. Είναι ένας χώρος που το πλάτος του επέτρεπε την επαναφορά του ρέματος, τα ίχνη των τειχών βρίσκονται εντός της περιοχής, και μάλιστα εδώ βρίσκεται και το ένα από τα τρία ορατά τμήματα του, πίσω από το οποίο δε, βρίσκεται ένας σήμερα παραμελημένος αρχαιολογικός χώρος. Τέλος, εκτός από το ενδιαφέρον που παρουσιάζει η διαμόρφωση χώρου για τη λαϊκή αγορά, εδώ βρίσκεται και το κτήριο της πυροσβεστικής, το οποίο με το ΓΠΣ του 2004 απομακρύνεται αφήνοντας ένα μεγάλο κενό στην πίσω πλευρά πολυκατοικιών. Στην αγκαλιά που δημιουργείται αποφασίσαμε να διαμορφώσουμε μια πλατεία, ως χώρο στάσης της αστικής διαδρομής, με προσανατολισμό προς τα εμφανή τείχη και τον αρχαιολογικό χώρο, ως τέλος της λαϊκής αγοράς, που σε βάθος χρόνου θα μπορούσε να ενοποιηθεί και με τον λόφο των Καστελίων και το θέατρο που χωροθετούμε στην κορυφή του. Εδώ πρέπει να σημειωθεί ότι και στο masterplan και στην 1.500, υπάρχουν κάποια στοιχεία στο διπλάσιο μέγεθος, όπως τα μεταλλικά υποστηλώματα, και το πλάτος των διαδρομών δίπλα σε αυτά, όταν τα ίχνη συναντούν τα πρανή, ώστε να μπορούν να είναι διακριτά.

Όπως είδαμε και προηγουμένως, κατά τη διεξαγωγή αυτής της εργασίας, το πρόβλημα της ένωσης στο χώρο του αρχαίου με το σύγχρονο το οποίο θέσαμε ουσιαστικά ως θέμα αυτής της διπλωματικής, πιστεύουμε ότι μπορεί να επιλυθεί κυρίως σε επίπεδο τομής. Κατά τη διάρκεια της επεξεργασίας της, οι λύσεις πάντα δίνονταν σε αυτή διάσταση, η οποία μας επέτρεψε να συναντησούμε ή να υποδηλώσουμε τα στρώματα στα οποία είναι κτισμένη αυτή η πόλη, και που μόνο σε αυτή μπορούν να αντικατοπτριστούν. Έτσι, τέλος, παραθέτουμε τις τομές στη μεγαλύτερη κλίμακα επεξεργασίας που φτάσαμε με αυτή τη διπλωματική θέλοντας να απεικονίσουμε τον τρόπο με τον οποίο συλλάβαμε εμείς τη λύση του προβλήματος. Σε ένα μόνο επίπεδο, μπορούν να φανούν και να γίνουν αντιληπτά, όλα τα στοιχεία. Από τη γραμμή του ρέματος, βλέπει κανείς τα πρανή, τα τείχη που χτίστηκαν πάνω τους και την πόλη που έφτανε μέχρι εκεί χωρίς να συνεχίζει παραπέρα, και ταυτόχρονα να αντιληφθεί και το γιατί.

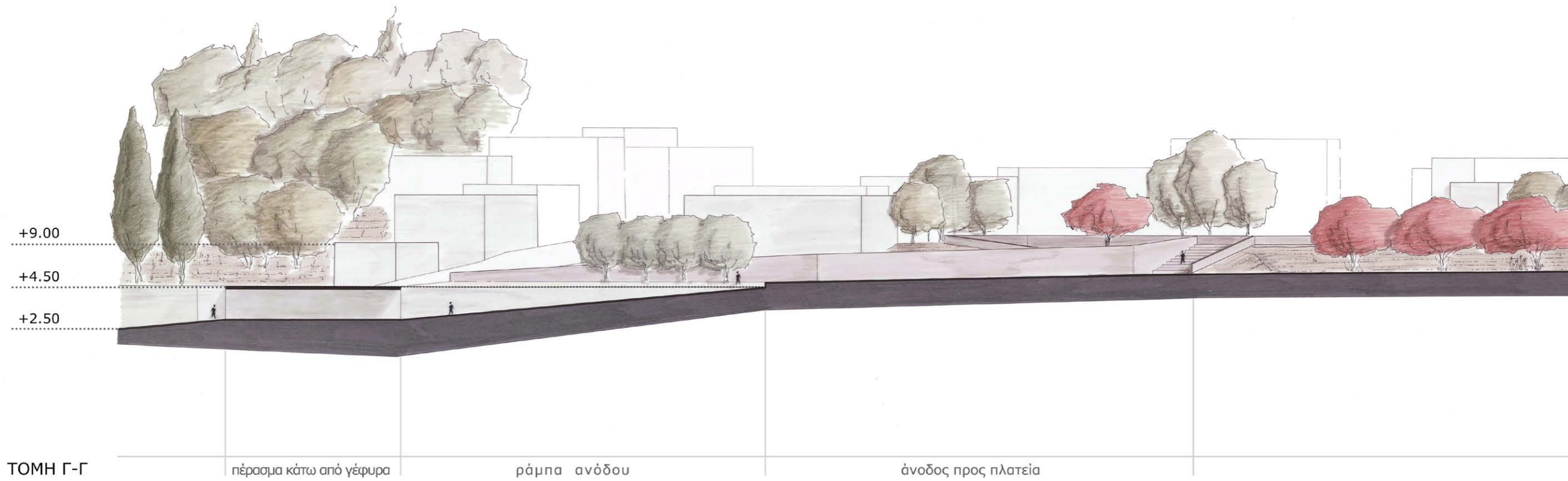

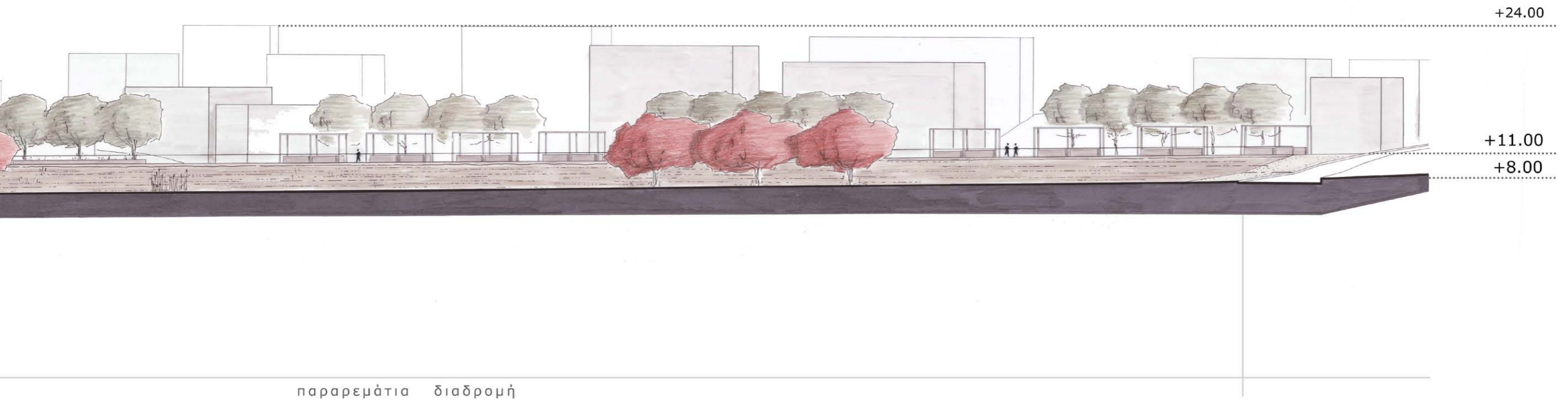

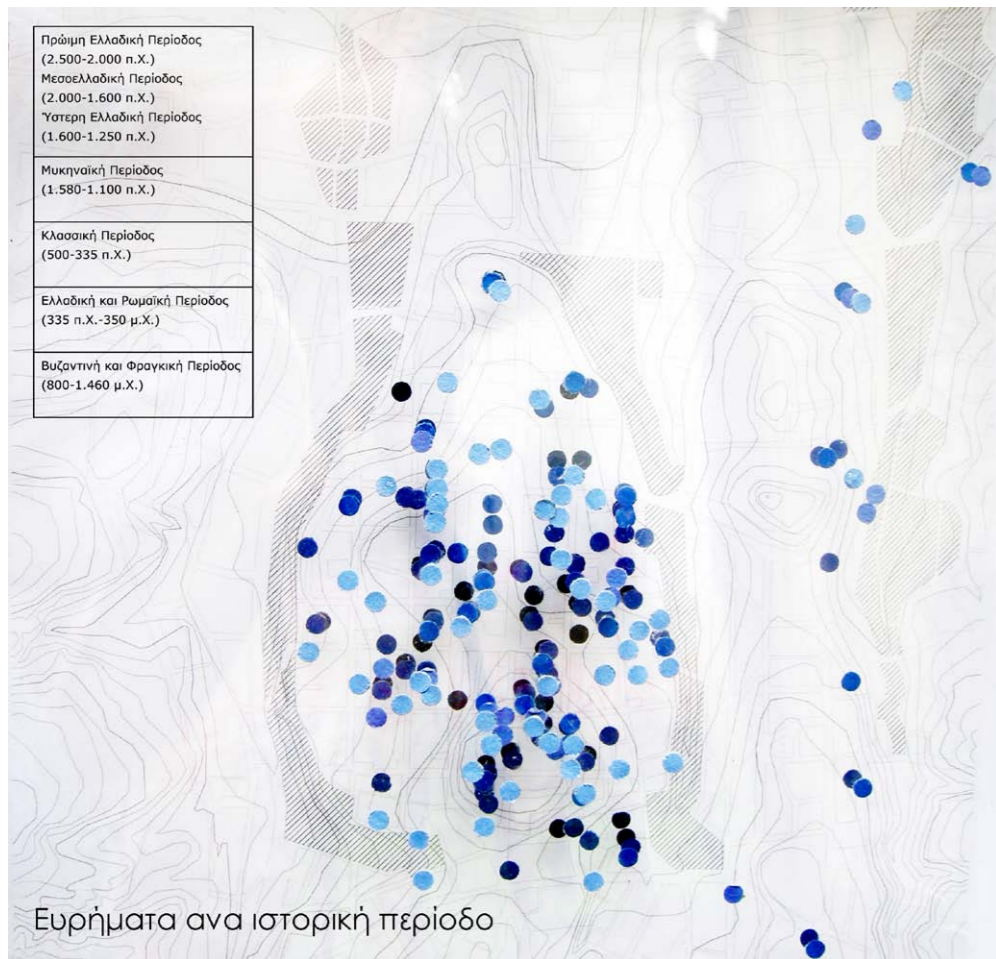

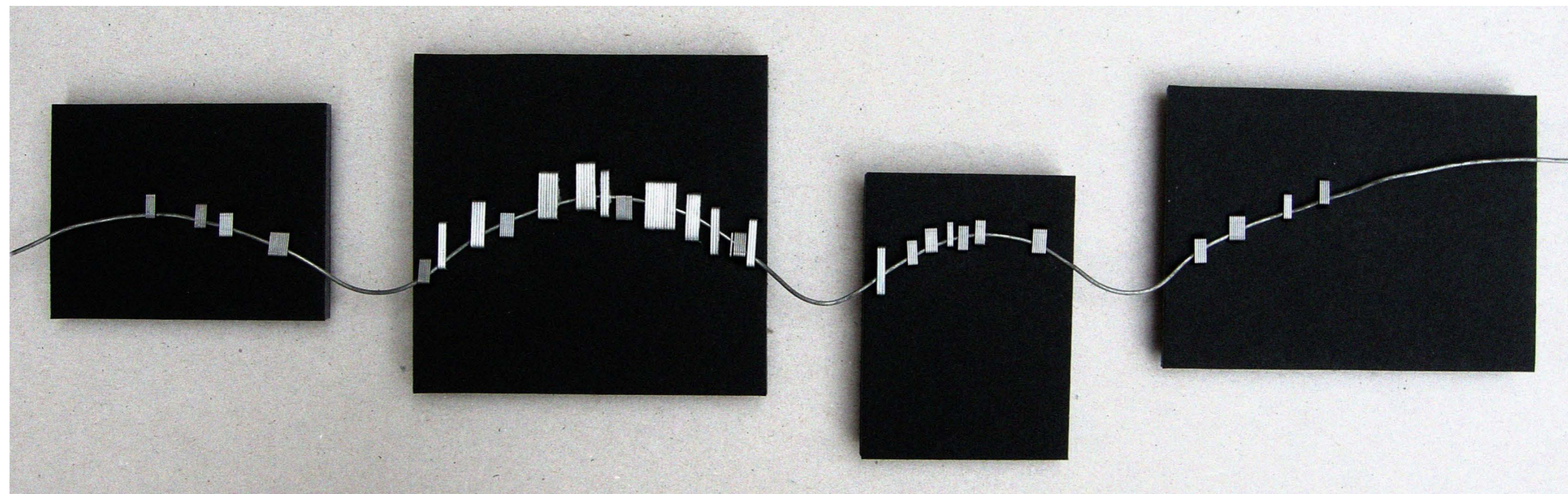

μακέτα με τα ευρήματα των κυριότερων ιστορικών περιόδων σε στρώσεις
ΚΛΙΜΑΚΑ 1.5000

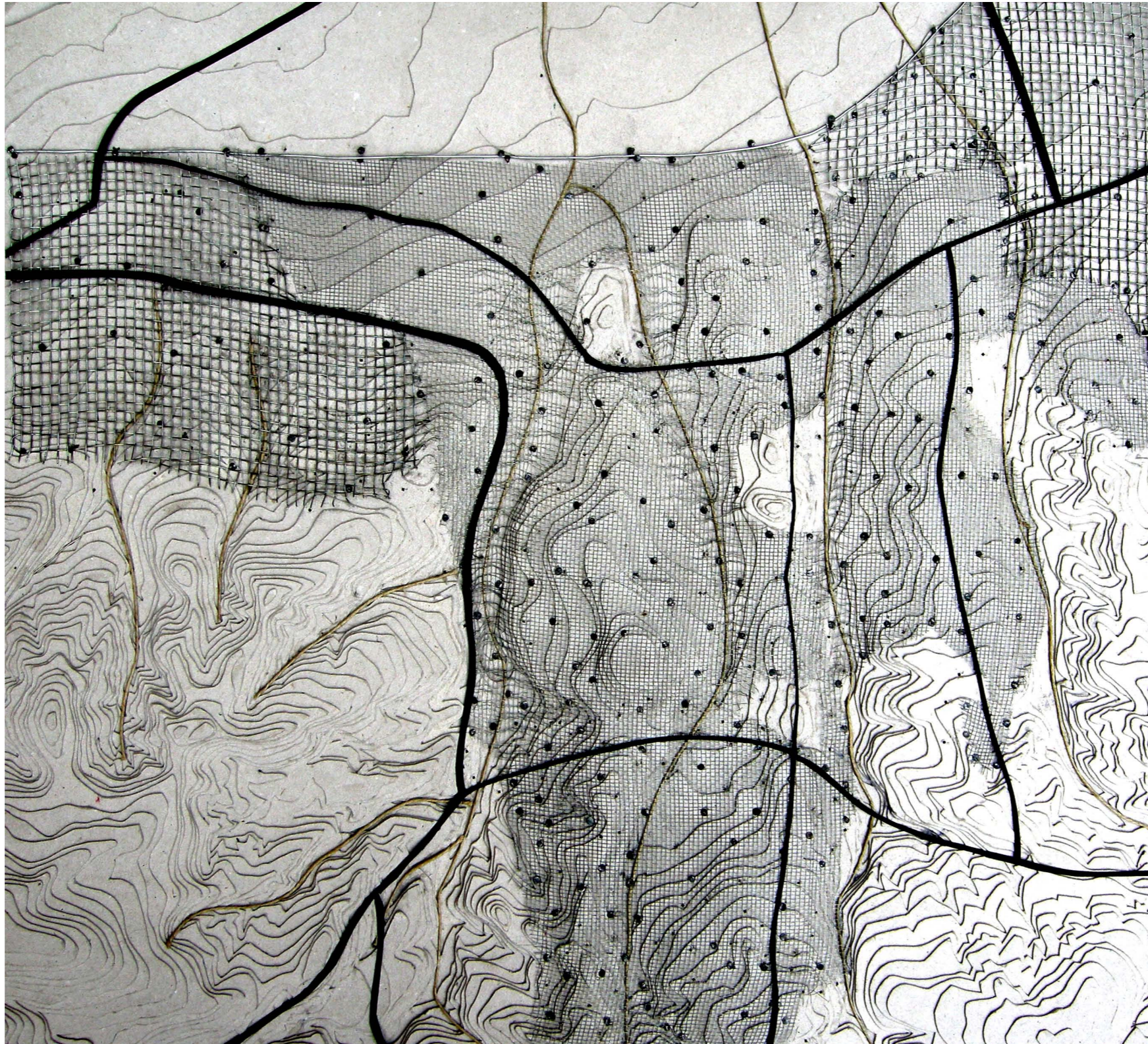

μακέτα της Καδμείας με τις αρχαίες και φυσικές δομές (ρέματα -ανάγλυφο-τείχη) στα αριστερά, και δεξιά η σημερινή πόλη πάνω τους
ΚΛΙΜΑΚΑ 1.5000

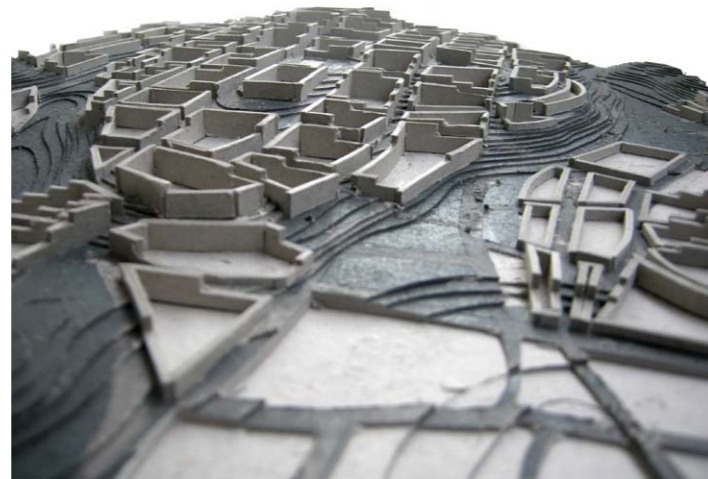
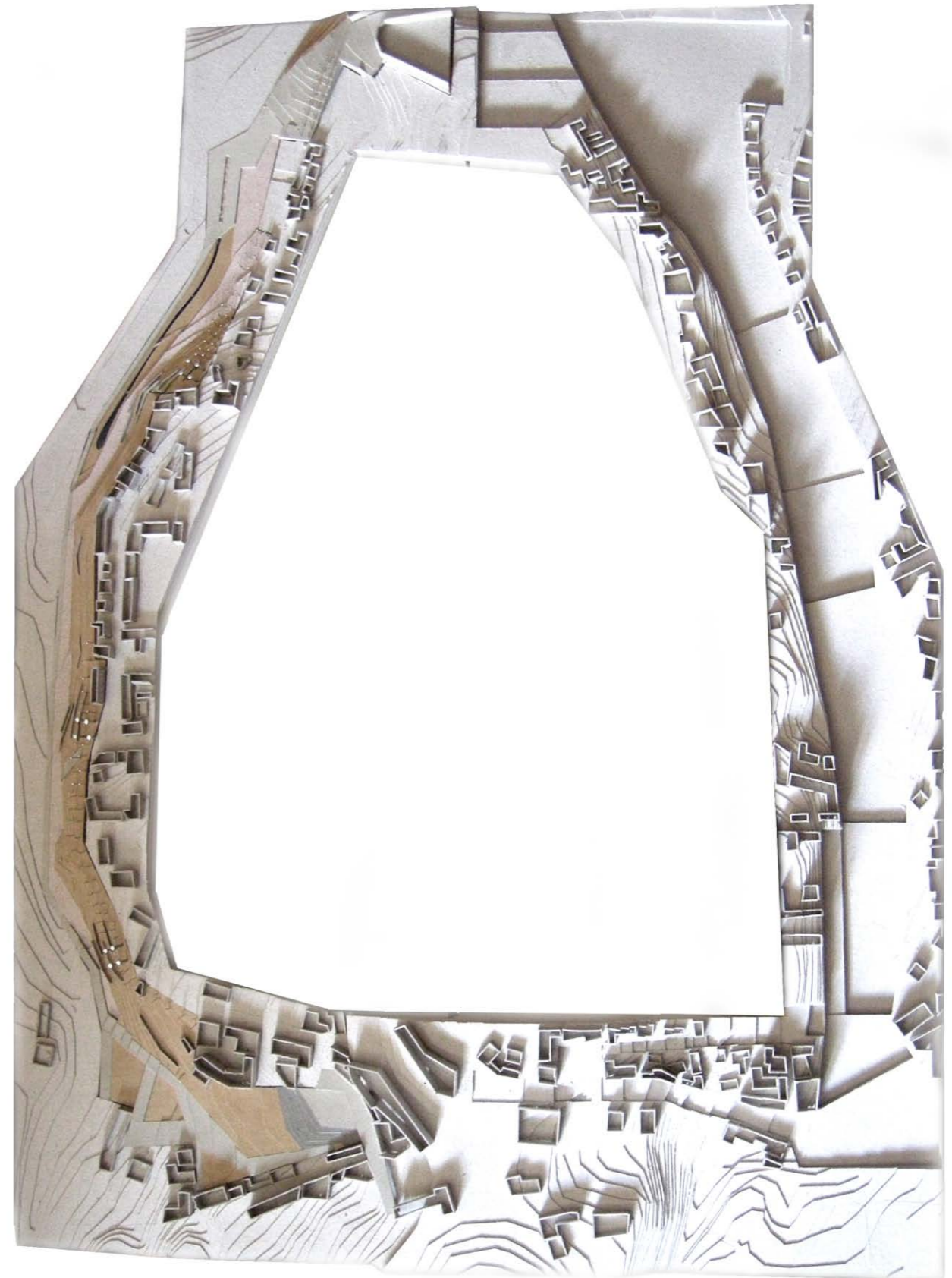
εννοιολογική μακέτα τομής εγκάρσια της Θήβας. Το σύρμα αντιστοιχεί στην τομή του εδάφους, τα μαύρα τετράγωνα στις οικοδομημένες περιοχές και τα στάπλερς υποδηλώνουν τον τρόπο με τον οποίο τα σύγχρονα κτήρια αλλοιώνουν το φυσικό ανάγλυφο

μακέτα ολόκληρης της Θήβας(εκτός από το συνοικισμό Τάχι) που δείχνει την παρούσα οικιστική επέκταση(λεπτό σύρμα) και τους υπάρχοντες άξονες κυκλοφορίας, τα ρέματα της περιοχής(σπάγγος) και την προτεινόμενη επέκταση(χοντρό σύρμα)
ΚΛΙΜΑΚΑ 1.5000

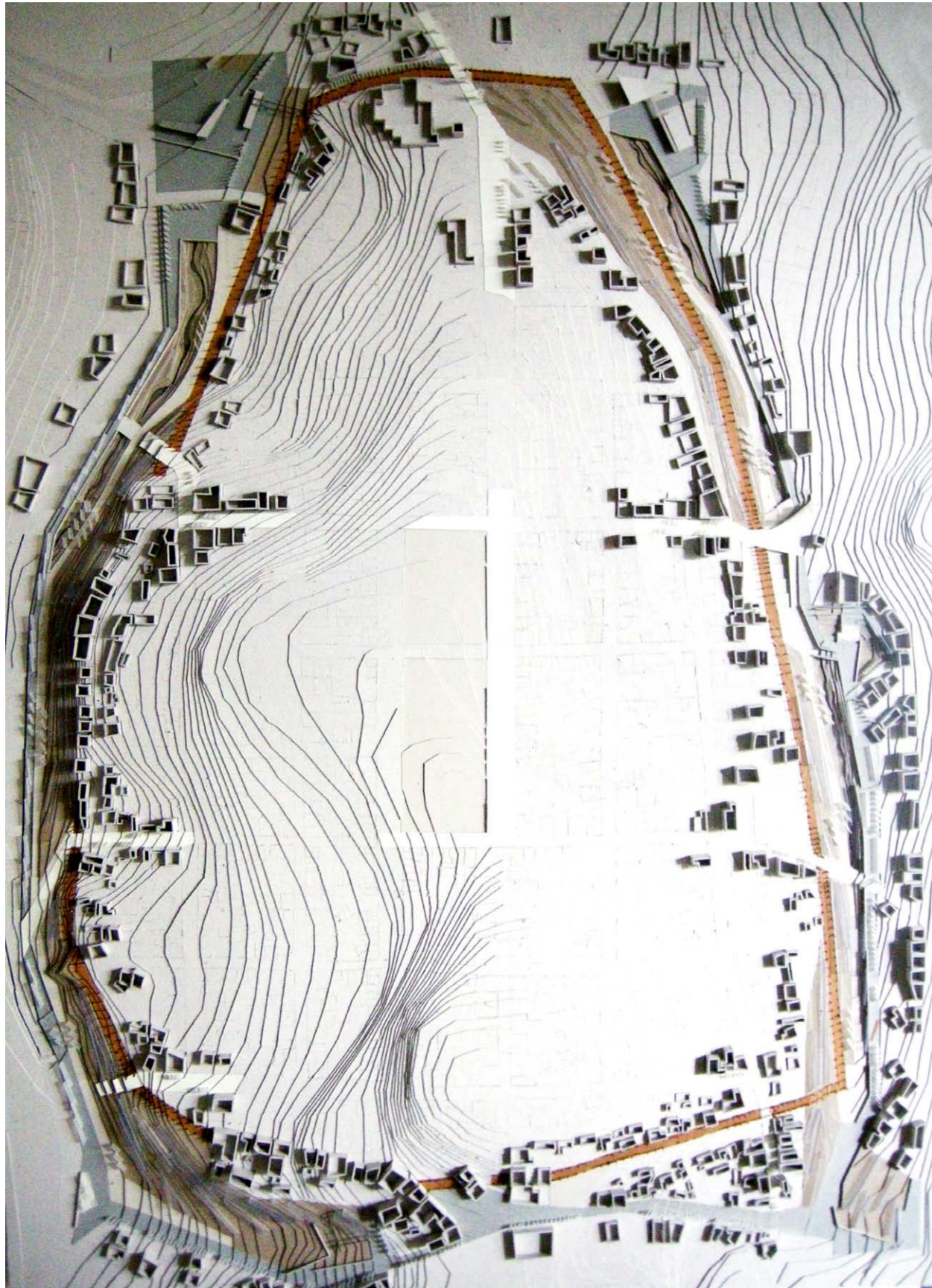

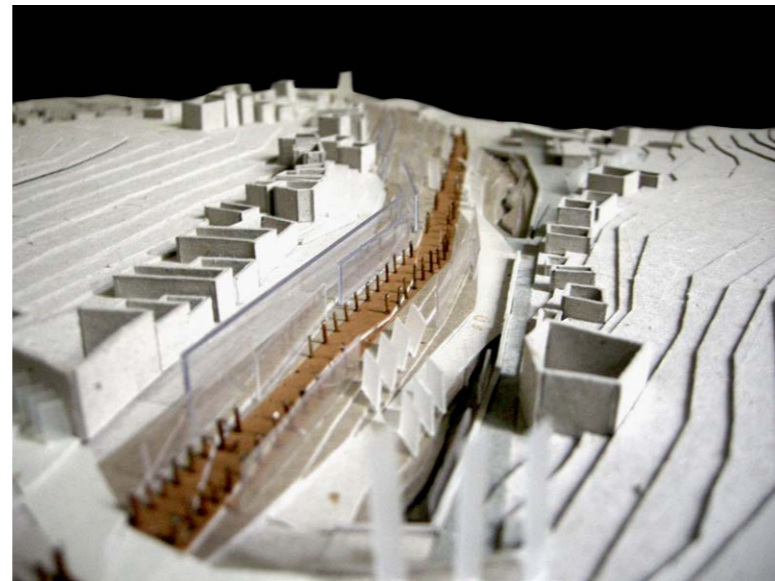
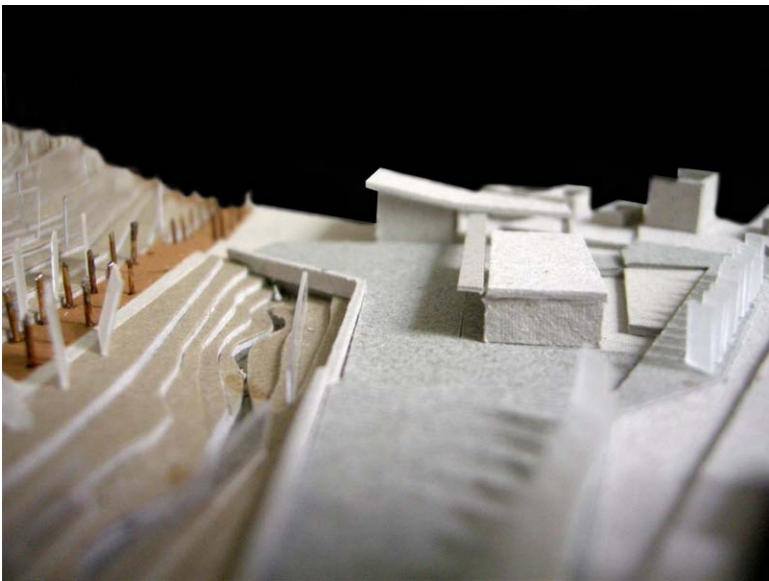
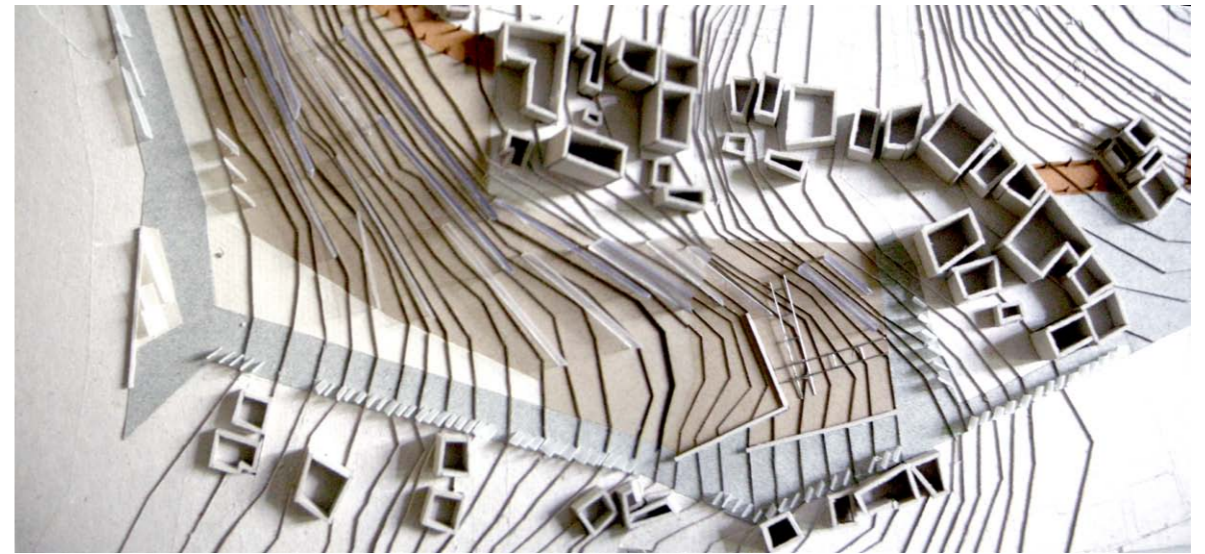
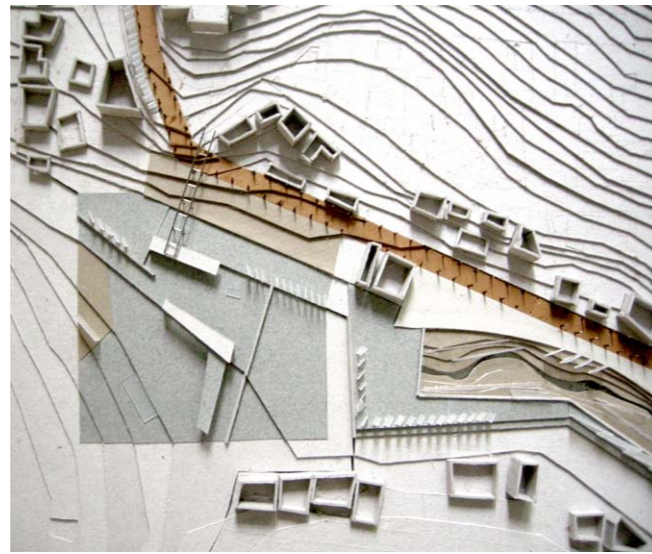
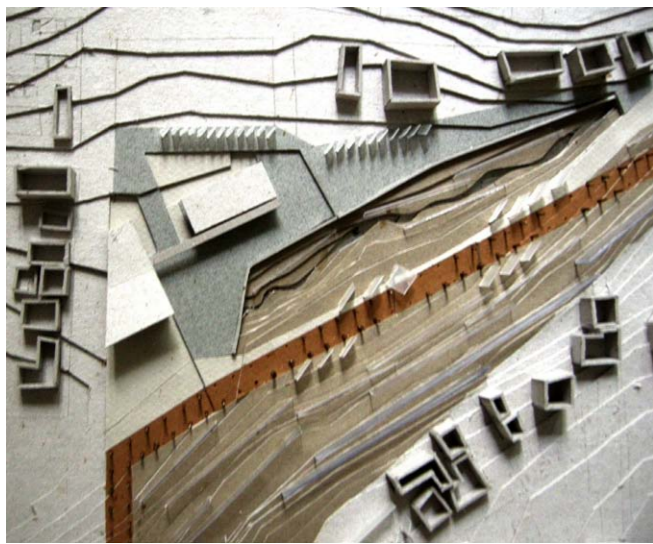
μακέτα της Καδμείας
ΚΛΙΜΑΚΑ 1.2000

μακέτα εργασίας στο κομμάτι του δακτυλίου
ΚΛΙΜΑΚΑ 1.1000

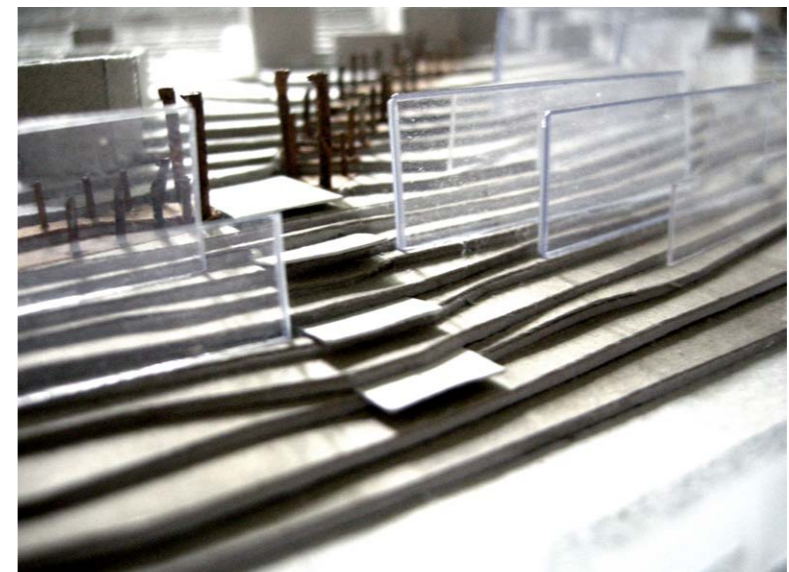
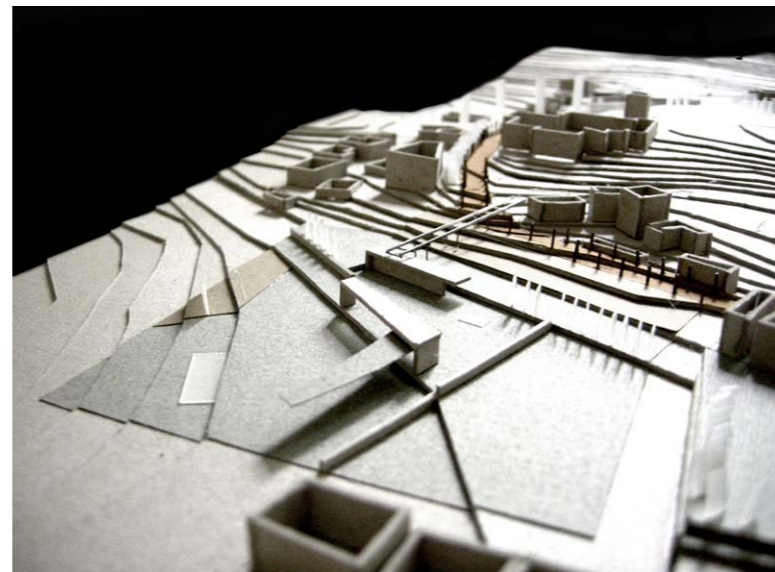
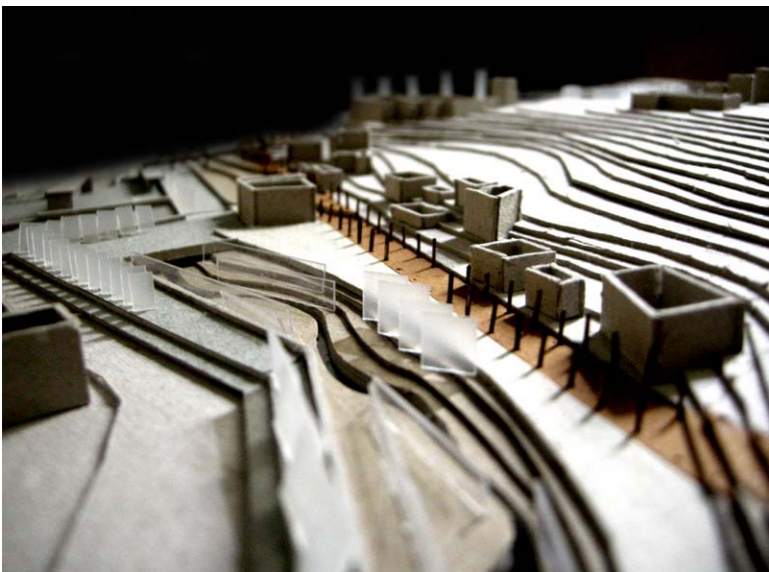

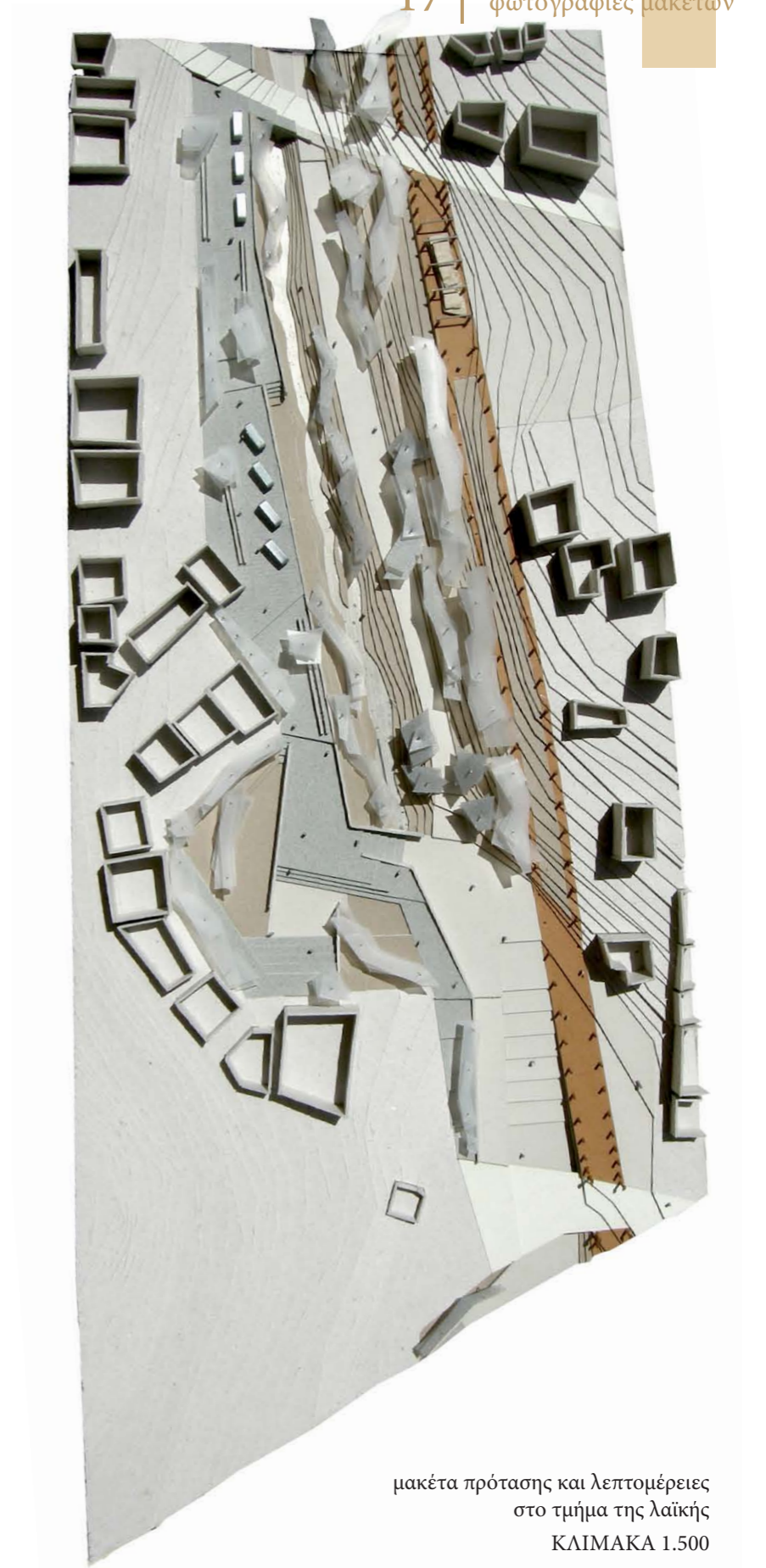
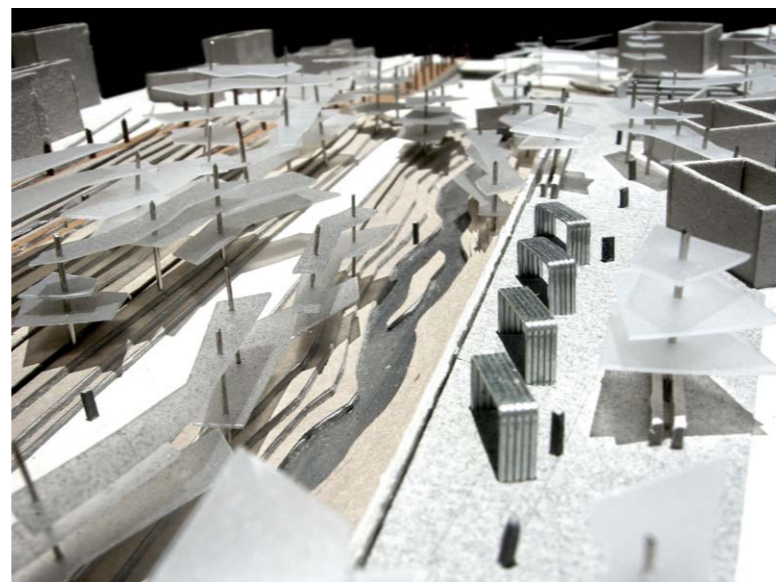
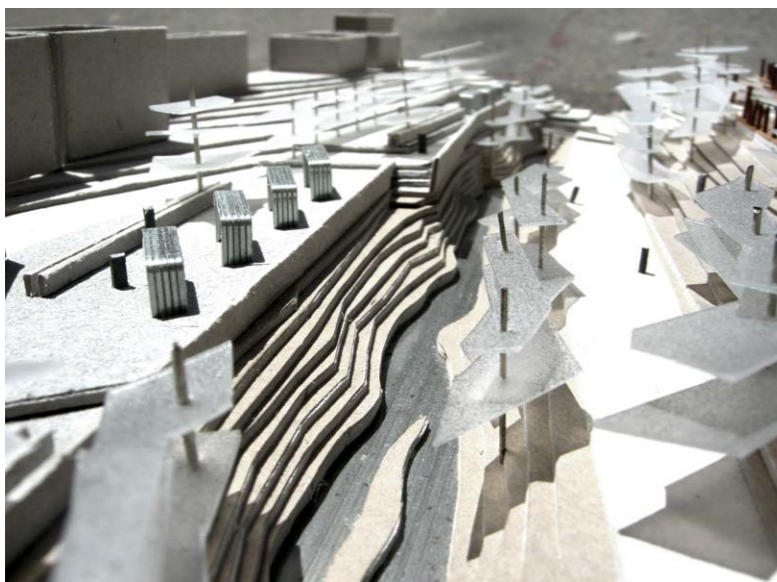
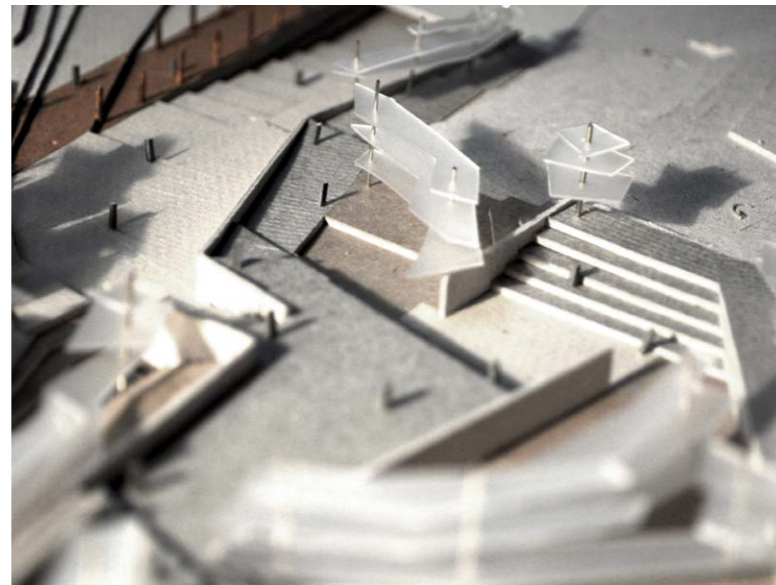

λεπτομέρειες μακέτας πρότασης στο δακτύλιο. διακρίνονται τα υλικά με διαφορετικά χρώματα, ενώ για τα δέντρα έχουν χρησιμοποιηθεί διαφανή υλικά διαφόρων διαστάσεων προκειμένου να είναι πιο ευκρινής η πρόταση.

ΚΛΙΜΑΚΑ 1.1000

μακέτα πρότασης και λεπτομέρειες
στο τμήμα της λαϊκής
ΚΛΙΜΑΚΑ 1.500

μακέτα τομής στο τμήμα της λαϊκής
ΚΛΙΜΑΚΑ 1.200

Όπως θέσαμε και στον πρόλογο, ως την προβληματική αυτής της εργασίας, τα αρχαία στοιχεία αποτελούν ένα λανθάνον δυναμικό που μόνο αν το προσέξει κανείς θα καταλάβει ότι έστω και ασθενικά αυτή τη στιγμή δομούν την πόλη και της προσδίδουν κάτι από τον χαρακτήρα που θα έπρεπε να έχει. Αν στα κείμενα του ΓΠΣ του 1985 συναντήσαμε την πρόταση που αναφέρει ότι η κατάσταση της Θήβας είναι οριακά αναστρεψιμη, τότε σήμερα έχουμε ήδη περάσει στην περίοδο που αρχίζουν να χάνονται ανεπιστρεπτί πολλά από τα χαρακτηριστικά της πόλης και μια αρχιτεκτονική που δε θα μπορέσουμε ποτέ να επαναφέρουμε. Μία και μόνο επίσκεψη αρκεί για να καταλάβει κανείς το μέγεθος του προβλήματος και της δυναμικής της Θήβας . τραγική ειρωνεία και γενέτειρά της.

Στην επίλυση μας προσπαθήσαμε να παρέμβουμε στο ελάχιστο δυνατό, αποκαθιστώντας αυτό που ήδη υπήρχε και περιορίζοντας τις επεμβάσεις μας προς την καλύτερη αντίληψη του και την ευμενέστερη χρήση του χώρου. Τα στοιχεία τα οποία είχαμε να χειριστούμε έχουν τέτοια αξία, που με την αποκατάστασή τους, επαναφέρουν εκείνο το κομμάτι της ταυτότητας της πόλης που στην πορεία των χρόνων και της ανθρώπινης παρέμβασης βρέθηκε θαμμένο, ενώ ταυτόχρονα προσδίδουν αρχιτεκτονική και πολεοδομική αξία σε όλο το μέγεθος της ανάπλασης, καθώς αποτελούν και τα δομικά της στοιχεία.

Με τον τρόπο αυτό η περιπλάνηση στην Καδμεία, στο δακτύλιο, ακόμα και σε όλη τη Θήβα, γίνεται μια περιπλάνηση στην ιστορία, ένα συνεχές πέρασμα από το σύγχρονο στο αρχαίο, στο φυσικό και ξανά στο σύγχρονο, όπως άλλωστε θα όφειλε εφόσον, κυριολεκτικά πάνω από όλα απευθύνεται στο σύγχρονο άνθρωπο. Ενα αρχαιολογικό πάρκο που ορίζεται από την ιστορία του χωρίς να χρειάζεται να την περιορίσει με μουσειακό τρόπο σε στενά όρια, και να τη μετατρέψει σε προϊόν τουρισμού. Αντίθετα, ανοίγεται στην πόλη, ώστε ο καθένας ,είτε κάτοικος είτε επισκέπτης ,να μπορεί να την αντιλαμβάνεται ως έναν ιστορικό τόπο που δεν εξαιρεί καμιά περίοδό της . μια αρχαιολογική διαδρομή, αλλά κι ένα σύγχρονο πάρκο . μια επιστροφή στο παρελθόν αλλά και μια επιστροφή στο σπίτι. μια ανάγνωση στην Θήβα του τότε, μια γραφή στην Θήβα του τώρα.´

1. Γενικός Πολεοδομικός Σχεδιασμός, Δήμος Θηβαίων, 2004
2. Ολοκληρωμένο Πρόγραμμα Βιώσιμης Ανάπτυξης: Η Περίπτωση του Δήμου Θηβαίων, Πελώνης Παναγιώτης, διπλωματική εργασία, Σχολή Αγρονόμων και Τοπογράφων Μηχανικών, Αθήνα, Ιούνιος 2010

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ

- Κεραμόπουλος, Α.**, Ανασκαφάι εν Θήβαις, Φλωρίνη, Εράτυρα, 1932
- Κεραμόπουλος, Α.**, Ανασκαφάι του Καδμείου ανακτόρου εν Θήβαις, 1929
- Κόνσολα Ν.**, Προμυκηναϊκή Θήβα: χωροταξική και οικιστική διάρθρωση, 1981
- Φαράκλας Ν.**, Θήβαι: Μνημειακή τοπογραφία, 1998
- Φαράκλας Ν.**, Θηβαικά, 1998
- Φαράκλας Ν.**, Μνημειακή τοπογραφία της αρχαίας πόλης, 1988
- Παγίδας Γ.**, Τα της τοπογραφίας των επταπύλων Θηβών υπό των νεοτέρων αρχαιολόγων διερευνώμενα, 1882
- Συμεώνογλου Σ.**, Kadmeia, 1973
- Συμεώνογλου Σ.**, The topography of Thebes from the Bronze Age to modern times, 1973

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΛΕΒΑΔΕΙΑΣ

- Λάμπρου Γ.**, Θήβα, 40 αιώνες στοιχίζονται στην ιστορία, 2003
- Λάμπρου Γ.**, Η τοπική αυτοδιοίκηση της Θήβας, 2000

Θ' ΕΦΟΡΙΑ ΠΡΟΙΣΤΟΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΛΑΣΣΙΚΩΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ

Αρχαιολογικός Οδηγός Μουσείου Θηβών, Ταμείο Αρχαιολογικών Πόρων και Απαλλοτριώσεων, Θήβα.

ΡΕΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΑΡΑΡΕΜΑΤΙΑ ΦΥΤΕΥΣΗ

- Παρόχθιες ζώνες στην Ελλάδα, ΕΛΚΕΘΕ- ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΥΔΑΤΩΝ
Stream Corridor Restoration, Principles, Processes and Practises, USDA 2001
- Sustainable Riparian Zones, A management guide, 2008
- Υδραυλικά έργα, Δερμίσσης Β., 2000

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ Ε.Μ.Π. ΚΑΙ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΔΟΞΙΑΔΗ

- Βρυχέα Α., Κατερίνη Τ., Μαλασπίνας Δ.**, Καταγραφή της καθημερινής ζωής μέσα από το χώρο: αποτύπωση του παλιού προσφυγικού συνοικισμού στη Θήβα
- Βρυχέα Α., Κατερίνη Τ., Μαλασπίνας Δ.**, Μια εναλλακτική πρόταση για την ανάπλαση προσφυγικού συνοικισμού στη Θήβα
- Ζαχαρόπουλος Η., Καφρίτσα Μ., Μιχαηλίδης Ε.**, Επέμβαση στο κέντρο της Θήβας, Διπλωματική εργασία, 1977
- Χρυσικός Ε.**, Η Καδμεία ως ιστορικό κέντρο της Θήβας και σύγχρονο κέντρο πόλης: προοπτικές και ανάπτυξη, πολιτιστική κληρονομιά και προβλήματα, τάσεις και κατευθύνσεις: παράγοντες μιας παρέμβασης για την ανάπλασή της και τον εξορθολογισμό του ρόλου της στη ζωή της πόλης, σπουδαστική εργασία ΔΠΜΣ. 2002
- Χρυσικός Ε.**, Η ένταξη των αρχαιοτήτων στη σύγχρονη ζωή της πόλης και η περιβαλλοντική διάσταση του ζητήματος: η περίπτωση της Καδμείας, ιστορικού και σύγχρονου κέντρου της πόλης της Θήβας, σπουδαστική εργασία ΔΠΜΣ. 2002
- Χρυσικός Ε.**, Μορφή και οργάνωση των δημόσιων υπαίθριων χώρων της πόλης: η περίπτωση της Θήβας, σπουδαστική εργασία ΔΠΜΣ. 2002
- Χρυσικός Ε.**, Ιστορικό και σύγχρονο κέντρο της πόλης της Θήβας: τάσεις και προοπτικές, σπουδαστική εργασία ΔΠΜΣ, 2001

Θα θέλαμε να ευχαριστήσουμε,

τον καθηγητή μας, κ. Β. Γκανιάτσα,

για την άριστη συνεργασία, την υποστήριξη και την εμπιστοσύνη που έδειξε σε αυτή τη διπλωματική από την αρχή μέχρι το τέλος. Με τη συνέπεια και τη διεισδυτικότητά του, μας βοήθησε να προσεγγίσουμε αυτό το θέμα σε πολλαπλά επίπεδα σκέψης, ανάλυσης και σύνθεσης, και να το οργανώσουμε σε ένα σταθερό οικοδόμημα.

τους συμβούλους καθηγητές μας,

κ. Κ. Μωραΐτη και κ. Ν. Μπελαβίλα,

για το άμεσο ενδιαφέρον που έδειξαν προς την εργασία και την προσπάθειά μας. Με σεβασμό προς την προσέγγιση της λύσης μας, και με γνώμονα αυτήν, μας δίδαξαν το σχεδιασμό του τοπίου και της πόλης αντίστοιχα, και μας βοήθησαν στην πιο ολοκληρωμένη παρουσίαση του θέματος.

την Πολεοδομία της Θήβας και, ιδίως, τον κ. Χρυσικό και κ. Σερβετά,

για την άμεση ανταπόκριση στα ζητούμενα μας. Μας παρέιχαν τα απαραίτητα αρχεία και στοιχεία, απολύτως απαραίτητα για την εκπόνηση της εργασίας αυτής.

τέλος, ευχαριστούμε τους συμφοιτητές και φίλους μας, για την πολύτιμη βοήθεια και υποστήριξή τους, ιδιαίτερα στο τελευταίο και δυσκολότερο κομμάτι αυτής της εργασίας!!